

ZEKİ ADSIZ

devrimci süreç
BİRLİKLER SORUNU
faşizme ve sömürgeciliğe karşı
mücadele pespektifleri

Heviya Gel yayınları

www.netewe.com

ZEKİ ADSIZ

devrimci süreç
BİRLİKLER SORUNU
faşizme ve sömürgeciliğe karşı
mücadele pespektifleri

Heviya Gel yayınları

www.netewe.com

**Zeki Adsız,
Urfan Alparslan,
Mehmet Ürün
Mehmet Levent
ve Tüm Kürdistan
şehitleri anısına**

Dizgi : Heviya Gel
Basım tarihi : Mart 1991/ Almanya
İsteme Adresi: Box 34055
100 26 Stockholm

İçindekiler

1- Devrimci süreç "birlik" sorunu ve faşizme karşı mücadele perspektifleri	5
a) Devrimci sürecin özelliklerini kavramak, geleceğin zaferi bakımından önemlidir	7
b) "Birlik" sorunu nasıl ele alınmalı	20
c) "Birlik" yolunda atılan "adım"lar nesnel olarak neye hizmet ediyor	22
d) "Birlik" yolunda mesafe katetmenin yolu, işbirliği zemininin doğru tesbitinden geçer	35
e) İşçi sınıfının savaşıcı birliği, değişik türden birliklerin geliştirilmesinde katalizör işlevi görebilir.....	45
f) Güçbirlikleri ve cephele sağ oportünizme ve sekterliğe karşı mücadele içinde oluşacaktır... ..	48
2- Otonomi yönelimi reformist yaklaşım ve yurtsever güçlerin birliği sorunu.....	52
a) Demokrasi olmadan gerçek bir otonomiden söz edilemez...54	
b) Reformist Yaklaşım KYB'ni aklamaya çalışırken yakayı ele veriyor	56
c) Otonomi yönelimi mahkum edilmeli, birlik yolunda somut adımlar atılmalıdır	63
3- Birlik sorunu ve görevlerimiz	
a) tartışmaların seviyesi	67
b) Amaç "birlik" mi, birlik tüccarlığı mı	72
4- "Sol Birlik" ve madalyonun iki yüzü	79
a) yapılanma biçimi ve güven sorunu.....	80
b) "Sol Birlik"i yaratan koşullar	85
c) "Sol Birlik"in program hedefleri, mücadele ve ittifak	

<i>anlayışı</i>	88
d) <i>Kürdistan-Türkiye gerçeği ve "Sol Birlik"</i>	91
e) <i>"Sol Birlik" ve "Kürdistanlı Sosyalistler"</i>	96
f) <i>Alternatif "Burjuva demokrasisi" değil, faşizm ve sömürgecilğe karşı savaşın örgütlenmesidir</i>	100
5- Kürdistan'da yer alan olaylar (Eruh-Şemdinli olayları), iç çatışmalar ve yurtsever güçleri bekleyen görevler	105
a) <i>"Erken doğum"un sancılarının aşılması geleceğin zaferi için gereklidir</i>	105
b) <i>İç çatışmalar ve yurtsever güçleri bekleyen görevler</i>	109
6- Kürdistan'da devrimci süreç ve "TEVGER"	117
a) Kürdistan'da yaşanan devrimci süreç, acil ve ortak müdahaleyi zorunlu kılıyor	
b) "Tevger"Kürdistan'daki dinamik sürece radikal bir müdahalede bulunabilir mi	
c) Ulusal demokratik cephenin inşası acil bir görev; ama ciddi bir iştir	
7- Devrimci Birlik Platformu ve zorunlu bir açıklama131
8- Birlik yakıcı bir ihtiyaçtır ama ciddiyet ve özveri istiyor ..	137

Önsöz yerine

Elinizdeki eser, Kürdistan ve Türkiye halkları ve onun ilerici devrimci güçleri açısından zorlu günlerin yaşandığı bir dönemi, bir yönüyle aydınlığa kavuşturuyor.

12 Eylül'de sömürgeci faşist diktatörlüğün kan kusan zulmü altında, halklarımız inlerken, O'nun ilerici güçleri, "Sosyalist parti"leri, "Komünist" hareketleri neler yaptılar? Yenilgi döneminin deneyimlerinden nasıl bir ders çıkardılar? faşizme ve sömürgecilığe karşı mücadelede, kitlelere güven verebilecek bir alternatifini neden oluşturamadılar? Devrimci harekete damgasını vuran "kaos"un nedenleri nerelerde arandı ve bu kaos neden aşılamadı?

Faşizme ve sömürgecilige karşı mücadelede yakıcı bir biçimde kendisini dayatan birliktelikler neden oluşturulamadı? Ya da "birlikler" adına oluşturulan FKBDC, Hevkari, Sol Birlik, Tevger, DBP vb. hangi temelde oluştu ve ne kadar başarılı olabildiler?

İşte bu kitap, 1980 yenilgisi ardından en çok tartışılan ama bir türlü istenen sonuca varılmayan "birlikler" konusunda Zeki Adsız yoldaşın kaleme aldığı ve 1984-1990 yılları arasında değişik tarihlerde Roja Welat, Denge Welat, Vatan Güneşi dergilerinde çıkan, konu ile ilgili yazılarının bir toplamıdır.

Bu yazılar, Devrimci hareketin faşizm karşısında yara aldığı ve kaos ortamının yaşandığı bir dönemde sürdürülen birlik çalışmalarına ışık tutarken, doğru çözüm önerilerini de beraberinde sunuyor. Çıkan sonuç aynı zamanda, Tevgera Sosyalist a Kurdistane'nin (TSK) ittifaklar politikası ve "birlik" anlayışının temel ilkelerini oluşturuyor.

Heviya Gel

DEVRİMCİ SÜREÇ, "BİRLİK" SORUNU VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE PERSPEKTİFLERİ

Faşizmin vahşet saçan ekonomik ve siyasal terörü altında kocaman bir dört yıl geçirildi. Bu zaman birimi içinde, Türkiye kapitalizminin yapısal bunalımı, görülmedik baskı, sömürü ve talana rağmen aşılamadı. Tersine derinleşen ekonomik bunalım sık sık siyasal bunalımlara dönüşerek devam ediyor. Özal'ın iflas eden ekonomi politikası ise, bu süreci hızlandırıyor, tekelci çevreleri hızla kitlelerden yalıtıyor. Bu durum, toplumsal huzursuzlukları artırıyor, burjuvazinin iç çelişkilerini keskinleştiriyor ve umutsuzluk içinde kıvranan faşist diktatörlüğü hırçınlaştırıyor. Kısacası cunta korku ve telaş içinde; toplumsal muhalefet, yoğun bir baskı ve açlık cenderesinde alternatif arayışı içerisinde.

İşçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer emekçi yığınların özlemine duyduğu devrimci alternatifin yaratılması ise, bir bütün olarak sol siyasal güçler karşısında duran ivedi bir görevdir. Ne var ki, Kürdistanlı ve Türkiyeli sol siyasal güçler, bu onurlu ve fakat çetin görevleri omuzlamak durumunda değiller. Bu somut gerçekliğin nedenlerini, bazı aklı evellerin, birlik tüccarlarının yaptığı gibi, alışlagelen soyut ve faydacı yaklaşımlarla salt sol güçlerin dağılımında aramak, sorunları kaynağından kopararak çözmeye çalışmak demektir. Oysa bu ve benzeri yaklaşımlarla sorunların üstesinden gelinemeyeceği, devrimci alternatifin yaratılamayacağı açıktır. Ayrıca bu, faşizm koşullarında yaşanan dört yıllık pratik deneyimlerle de kanıtlandı. Zira yurtsever ve devrimci güçler arasındaki dağılımın yarattığı zaaf, itirazı kabul olmayan bir sonuçtur.

Geçmişin deneyimleri ve özellikle 12 Eylül sonrasında yaşanan süreç, bu bakımdan ilginç ve bir o kadar da öğreticidir. Ancak faşizm karşısında uğranılan yenilginin kendi deneyimlerinden, devrimci hareketin bir bütün olarak "yediği zılgıtlar" dan ve onların öğreticiliğinden gereği gibi yararlanılmadı. Bunun da ötesinde, hayatın önemli ölçüde mahkûm ettiği ideolojik, politik tesbitlerde, örgüt ve mücadele biçimlerinde ısrar edildi. Ve sorunların üstesinden atlanarak, yenilgi nedenleri dışarda aranarak mevcut siyasal yapılar, kof bir biçimde "ihya" edilmek istendi. Ama bu doğrultuda sürdürülen oportünist, makyavelist çabalar, devrimci gelişmelerin deney birikimlerini, görgü kazanmalarını ve kendi gerçeklerini yüreklice tartışma temelinde geçmişe yönelmelerini engelleyemedi. Böylece şekillenen farklı sınıfsal ve siyasal yaklaşımlar, örgüt içi ve örgütler arası çatışmaları derinleştirdi. Özellikle statükocu eğilimlerin devrimci dürüstlüğü elden bırakmaları, günü birlik ve faydacı politikalara cankurtaran simidi gibi sarılmaları, örgüt içi ve örgütlü arası sorunların olumlu bir potada çözümünü önemli ölçüde güçleştirdi. Ve bu, devrimci hareketin aldığı yaraların onarılmasını oldukça zorlaştırdı, zorlaştırıyor. Diğer taraftan siyasi merkezlerin temel mücadele alanı dışına düşmesi, zaten zayıf olan denetim geleneğinin büyük ölçüde ortadan kalkması, kitle bağlarının önemli oranda zayıflaması, hatta bazılarının tümüyle kitlelerden tecrit olması vb. sol siyasal güçler yelpazesindeki "kör döğüşünü" daha da kamçılıyor, yaşanan krizi ağırlaştırıyor.

Özü itibarıyla sol siyasal güçler cephesinde yaşanan bunalıma kaynaklık eden bu sorunların aşılması, devrimci görevlerin alabildiğine "soysuzlaştırıldığı" günümüzde pek kolay olmayacaktır. Zira bu süreç, geçmişin zengin ve öğretici deneyimlerinden yararlanan ve bu zemin üzerinde boyveren devrimci yapılanmalarla faşizm karşısında uğranılan yenilginin göze batırıldığı yalın gerçekler önünde eğilen, günah çıkararak geçmişe aklamaya çalışan oportünist ve reformist güçlerin acımasız bir savaşına sahne olacaktır. Ayrıca yaşanan kaosun karmaşık sorunları içinde, sola "musallat" olan belaların, kendilerine düşen payı almaları da kaçınılmazdır. Bu, gelinen noktada devrimci sürecin ağır, ama acımasız işleyişinden kaynaklanan bir zorunluluktur. Önemli olan, sürecin ileriye doğru işleyişine ket vuran, dolayısıyla bunalımın bindirdiği yükü ağırlaştırılan sağ, "sol"lu oportünist, mak

yavelist eğilimlerin ve örgütsüzlüğü açıkça meşrulaştırma yönelimlerinin açığa çıkarılması, teşhir edilmesidir.

Ancak bu yapılırken yurtsever ve devrimci hareketin genel çıkarları göz önünde bulundurulmalı, yaygınlaşan örgüt içi sorunlar ve örgütlerin birbirlerine karşı ideolojik mücadeleleri konusunda devrimci dürüstlük elden bırakılmamalı, politik dostluk ilkesi gözlenmeli, çıkarıcı ve fırsatçı yaklaşımlarla örgütlerin içişlerine, örgütler arası sorunlara müdahaleye yeltenilmemelidir. Statükocu, oportünist ve reformist eğilimlerin bu devrimci kurala uymadıkları ve bundan sonra da uymayacakları, hatta tam tersine bunun " ırzına geçmek" için ellerinden geleni yapacakları açıktır. Fakat bu kuralın eğemen kılınması için savaşmak da ertelenmez devrimci bir görevdir. Ve bu görevin üstesinden gelinebildiği ölçüde, örgüt içi ve örgütler arası mücadele olumlu ve yapıcı bir düzeyde tutulabilir, yaşanan sürecin tahribatları asgariye indirgenebilir, örgütsüzlüğü geliştiren eğilimler geriletebilir, tıkanan güç ve eylem birlikleri konusunda mesafe alınabilir, devrimci hareketin stratejik ve taktik sorunları üzerinde kalıcı bir tartışma ortamı yaratılabilir ve sürece ivme kazandırılarak kendisini dayatan görevler omuzlanabilir.

Devrimci sürecin özelliklerini kavramak geleceğin zaferi bakımından önemlidir

Devrimci sürecin doğru bir biçimde kavranması, Kürdistan ve Türkiye devrimcilerinin canalcı sorunlarının kavranmasında küçümsenmeyecek, gözardı edilmeyecek bir sorundur. Devrimci görevlerin "soysuzlaştığı", makyavelizim ve fırsatçılığın bazılarınca temel "politika" haline getirildiği, "yılğınlık", "yorulma", "kalleşlik", "ajan-provaför-lük", "hain"lik vb. ucuz suçlamaların, akla gelebilecek her türlü dedikodunun revaçta olduğu günümüz koşullarında yaşanan sürecin özelliklerini bilince çıkarmak, bunalımın aşılması, geleceğin zorlu savaşının örgütlenmesi açısından zorunludur. Ve mücadelenin geleceğini belirleyen öğelerden biri olması açısından da önemlidir.

Tarihsel pratiğin zengin deneyimleri ışığında soruna yaklaşıldığında, devrimci sürecin "giz perdesi" altında tutulmak istenen bu belirgin

özelliklerini açığa çıkarmak, öncülük iddiasında bulunan siyasal örgütlere, hatta tek tek kadrolara kendisini dayatan devrimci bir görevdir. Ve bunun başarılması, öncelikle, sol saflardaki krizi derinleştiren siyasal gelişmelerin nirengi noktalarını yakalamaya, onları, duygusal, tepkici, faydacı ve tek yönlü yaklaşımların ötesinde diyalektik yöntemle yerli yerine oturtmaya bağlıdır, bir yönüyle.. Farklı düşünce ve davranışların çatışma ortamına sahne olan devrimci sürecin özelliklerinin bilince çıkarılmasında, şu çerçevenin baz alınması en doğru olanıdır.

-Ayrışma ve saflaşmalar,

-"Bağımsızlaşma" örgütsüzlüğü geliştirme,

-Devrimci süreci bulandırmak, ona ket vurmak ve devrimci sürece ivme kazandırmayı hedeflemek.

Ayrışma ve saflaşmalar, sol siyasal güçler cephesinde yaşanan sorunlar açısından devrimci sürecin belirleyici bir özelliğidir. Ve kaynağını, sol siyasal örgütlerin ideolojik, politik ve örgütsel yapısından, onların faşizm karşısında uğranılan ağır yenilgiye ilişkin tutumlarından almaktadır. "Çünkü Kürdistan ve Türkiye toplumları da sınıflardan oluşmuştur. Ve farklı sınıf ve katmanlar mevcut siyasal örgütlenmelere de yansımıştır. Hele devrimciliğin moda olduğu dönemler de gözönünde bulundurulursa, konunun çarpıcılığı daha bir artar. Ayrıca bu yansımalar, faşizm karşısında topyekün uğranılan yenilgi, bu yenilginin sergilediği sonuçlara farklı yaklaşım anlayışlarını da yapısında geliştirir. Bu diyalektik bir olgudur. Dolayısıyla yenilgi nedenlerinin tespiti, onlardan gerekli derslerin çıkarılması ve somut koşullara uygun mücadele perspektiflerinin geliştirilmesi bakımından bu anlayışların çatışması da kaçınılmazdır." (K. Saleh, *TKSP' de Oportünizm ve Bir 'Eleştiri' Üzerine s.4*) Özü itibarıyla bu temel gerçeklerden kaynaklanan bölünmelerin, ayrılımların ve iç sorunların asıl eksenini ayrışma ve saflaşmalardır.

Ayrılma ve saflaşmaların belirgin karakteri: 1- İdeolojik, politik ve örgütsel sorunlarda ayrılıkların belirlenmesi, olumlu ve olumsuz yönleriyle geçmiş ve yeni dönemin mücadele perspektiflerine ilişkin değerlendirmelerin işçi sınıfı, emekçi yığınlar önünde ve devrimci bir sorumlulukla açıklığa kavuşturulması.. 2- Örgütsüzlüğe, yığınlığa ve "benden sonra tufan" anlayışına ödün vermeden sosyal pratiğin büyük

ölçüde mahküm ettiği ideolojik belirleme, örgüt ve mücadele biçimlerinin geçmişin acı deneyimleri ışığında ülke somutuna uyarlanarak kitlelere hedef gösterilmesi ya da en azından bunun amaçlanmasıdır. Elbette ki, ayrışma ve saflaşmaların eski örgütsel yapıları, parçalanmaya, bölünmeye götürmeden sonuçlanması istenir ve doğru olanıdır. Fakat bunun geçmişe yönelme ve geçmiş aklama temelinde yükselen sınıfsal ve siyasal çatışma ortamında bazen subjektif bir istem olmaksızın öteye gitmediği, geçmişin mirası üzerinde zorunlu ayrı örgütsel yapılanmaları dışlamadığı da unutulmamalıdır. Hele devrimci harekette henüz önemli ölçülerde varlığını koruyan ilkelik, duygusallık ve diğer küçük burjuva hastalıkları dikkate alınrsa, bunun kaçınılmazlığı daha kolay anlaşılır. Ancak bu somut gerçekliğe rağmen, örgüt içi sorunların çözümünde bilimsel yöntemden ödün verilmemeli. Ayrıca bu, gelenek, görenek kazanması, leninist parti normlarının kavranması için de geçerlidir. PSKT-Roja Welat'ın, derin bir sorumluluk anlayışıyla yürüttüğü mücadele, bu bakımdan önemli bir örnektir. Hemde oportünizmin en iğrenç "mücadele yöntemleri"ne rağmen...

"Bağımsızlaşma", "Özgürleşme" ve örgütsüzlüğü geliştirme eğilimi ise, devrimci sürecin diğer bir özelliğidir. Ve büyük ölçüde, **"benden sonra tufan"** anlayışıyla, örgütlü mücadeleye inançsızlıkla kendisini dışa vurur, geçmişin asgari kazanımlarını bile yadsır. Özellikle yaşanan süreç bakımından çoğu kez hayal ürünü olabilecek şeyleri, devrimci motifler altında sunmaya çalışarak kendisini gizlemeye çalışır. Eylemsizliği geliştirir. Devrimci sürece radikal bir müdahalede bulunmazsa, bu "koroya" katılanların gideceği yer, ya devrimci çalışmadan tümüyle elini eteğini çekmek olacak (ki, bu daha şimdiden yer yer görülüyor), ya da sırf bir "örgütlülük" perdesi altında gizlenmek için daha az fedakarlık isteyen saflara kapağı atmak olacaktır. Ancak objektif olarak bu konumda görünen ve fakat sağduyu sahibi, devrimci enerjisini tüketmemiş istisnalar da vardır. Ve elbette ki, devrimci arayış içinde olan bu tür insanları (ki, bunlarında sayısı az değildir), diğerleriyle aynı kefeğe koymak doğru değildir.

Diğer taraftan girdikleri derin bunalımdan çıkış yolu bulamadığı için eylemsizliğe çağrı yapan, statükoyu korumak pahasına her türlü hizip ve gruplaşmalara **"özürlük vizesi"** çıkaran bazı siyasal örgütler

de, dolaylı bir biçimde de olsa, objektif olarak buna hizmet ediyor. Daha şimdiden sözkonusu örgütleri mücadeleden uzaklaştıran bu tavır, süreç içinde var olan "örgütsel yapıları"nı daha bir laçkalaştırarak işlevini yerine getirecektir.

Ulusal ve sosyal devrimlerin yenilgi ve geri çekilme dönemlerinde şu ya da bu biçimde görülen "bağımsızlaşma", "özgürleşme" eğiliminin Kürdistan ve Türkiye devrimci-demokratik hareketini tehdit eder boyutlara varmasında, faşizm karşısında uğranılan yenilginin, yaşanan zorlu dönemin ve mültecilik koşullarının yanı sıra kendi gerçeğini gizlemekte, pratik yaşamın önemli ölçülerde mahkûm ettiği örgüt ve mücadele biçimlerinde ayak direten sol siyasal yapıların da payı büyüktür.

Üçüncüsü, devrimci sürecin ileriye doğru işleyişine ket vurmaya ve ona ivme kazandırmayı hedefleyen sınıfsal ve siyasal anlayışların çatışması koşullarında en açık ifadesini bulur. Şunu hemen belirtelim ki, bazı siyasal yapıların subjektif istemleri bu olmasa bile, somut eylemleriyle, politikalarıyla sürce ket vuran eğilimlerin değirmenine su taşıyorlar. Bu nedenle, devrimci sürecin bu özelliğini irdelerken, şu ya da bu örgütün öznel niyetine göre değil, pratikte yansıyan tavrılardan hareketle belirli sonuçlara varmak mümkündür. Ve zaten sürecin karmaşık sorunları içinde diyalektik metodun ölçüt olarak kabul edebileceği de budur. İkincisi, hatta en önemlisi, devrimci sürecin bu özelliğinin, diğer ikisiyle (ayırışma ve saflaşmalar, "bağımsızlaşma" ve örgütsüzlüğü geliştirme) kopmaz diyalektik bir bağ içinde olması ve onlara karşı farklı yaklaşımları içermesi bakımından önem arzemesidir. İşte tek tek örgütleri önemli ölçüde meşgul eden, örgütler arası ilişkileri zedeleyen, demokratik ve siyasal platformları tıkayan ve dolayısıyla soldaki bunalımı daha da derinleştiren sorunları bubağlamda ele almak; bundan hareketle sürece ivme kazandırmanın perspektiflerini bilince çıkarmak ve onu bulandıran politikaları teşhir etmek mümkündür.

Örgüt içi ve örgütlerarası sorunların aşılması süreci ivme kavandırmanın perspektiflerini bilince çikarmakla orantılıdır.

Örgüt içi ve örgütlerarası sorunlar, bu sorunların aşılmasında baş vurulan "çözüm yöntemleri'nin çeşitliliği ve yanlışlığı yeni bir olgu değildir". Ve bir bütün olarak devrimci hareket, geçmişin bu yanlış ve sakat mücadele yöntemlerinden önemli zararlar gördü. Ulusal ve sosyal mücadelenin karmaşık sorunlarla yüklü dar bir boğazdan geçtiği günümüzde, sözkonusu olumsuzlukların daha bir göze batmasına rağmen, değişik biçimlerde, ama aynı özde kendisini dışa vurma bir bakıma şartıcı değildir. Çünkü bu, doğrudan doğruya siyasal örgütlerin, örgüt ve mücadele anlayışlarına bağlıdır. Ve dünden bugüne -bunca deneyin yaşanmasına rağmen- "yaşıyoruz, savaşıyoruz" diyen siyasal örgütlerin düşünce ve davranışlarında ileriye yönelik ciddi bir değişiklik olmadı. Tersine, yaşanan sürecin bindirdiği ağır yükün altında bocalayan bu örgütlerde, sözkonusu eğilimler daha bir güçlendi. Bu ise, yenilginin bir dürtüsü olan yılgınlığı, moral kırıklığını ve inancsızlığı daha da kamçıladı. Ama sürecin bu acımasız işleyişi, bütün olumsuzluklarıyla birlikte, kadrolar, devrimci sınıf ve hatta kitleler nezdinde bir başka gerçeği de bilince çıkardı:

"....Devrimci partilere ve devrimci sınıfa, son derece yararlı bir tarih diyalektiği veren, siyasi savaşı yılmadan onlara anlatan ve öğreten dersi veren de bu büyük yenilginin kendisidir. İnsan gerçek dostlarını felaket anında tanır. Yenilgi yılları iyi bir okuldur." (V.I.Lenin, Sol.Kom.Bir Ço.Has.s.17)

"...Devrimcilerin en büyük öğretmenleri, en iyi öğretmenleri beklenmedik belalardır." (F.Castro, Devrim için Sav.Kom.Den.s.34)

Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketi bir bütün olarak V.I.Lenin'in ve F.Castro'nun yukarıdaki tarihi sözlerinde ifadesini bulan gerçekliği yaşadı, yaşamaya devam ediyor. Sürecin öğreticiliği, geçmişin denenmiş "mücadele yöntemleri"yle, faydacı, fırsatçı ve Makyavelist tavırlarla, şiddete tapınmakla, örgüt içi ve örgütlerarası sorunların çözülmemeyeceğini daha bir göze batırıyor. Fakat buna rağmen, bazı siyasal yapılar sözü edilen sorunları tersten çözümlen-

mekte (!) ısrar ediyorlar. Hemde leninizm adına, leninist örgüt ve mücadele anlayışı adına!.. Ne var ki, "evdeki hesap pazara uymuyor". Çünkü sürecin öğreticiliğinden ders çıkarmakta direnen -sayıları sınırlı da olsa- bazı örgütler, devrimci kadrolar, işçi sınıfı ve hatta geniş emekçi yığınlar var. Dolayısıyla sözkonusu anlayışların çatışması ve bu çatışma sürecinde bilimsel gerçekliğin güçlenmesi kaçınılmazdır. Ayrıca bu örgüt içi çatışmaların, faydacı ve dar grupçu bloklaşmaların odak noktasını oluşturan önemli bir faktördür. Bu nedenle, örgüt içi ve örgütlerarası sorunların yapıcı ve geliştirici bir potada tutulması, öncelikle sürece redikal müdahalenin perspektiflerini bilince çıkarmakla orantılıdır.

Bu ise, temel mücadele alanına yönelmenin, kitlelerle kaynaşma yolunda mesafe alabilmenin yanı sıra sosyal pratikte açık biçimde yansıyan devrimci sürecin özelliklerini esas alan ilkeli pratik politikaların şekillendireceği davranışın sürece egemen kılınması ile mümkündür. Zira **"ilkeli bir politika, tek gerçek, pratik politikadır."** Sorunu, tek tek örgütlerde ya da topyekün devrimci hareket içinde yaşanan sorunlar ve bu sorunlar karşısındaki farklı tavır alışlar arasında uç bir örnek üzerinde somutlaştırarak sürece ivme kazandırabilecek düşünce ve davranış değişik yönleriyle kavramaya çalışalım.

PKK çevrelerinde yaşanan olaylar, gerek örgüt içi sorunlarda takılan tavrın vardırıldığı boyutlar, gerekse karşılanan değişik ölçülerdeki tepkiler bakımından ilginçtir. Bilindiği gibi, daha önce PKK saflarında çalışan E.Ata'nın İsveç'te öldürülmesinden sonra Zülfü Gök adında bir yurtsever de F.Almanya'da vuruldu. Ve Z.Gök'ün de PKK taraftarlarınca öldürüldüğü iddia ediliyor. PKK çevrelerinin "ajan", "hain" ilan ederek cezalandırdığı bu kişilerin, ajanlığına ya da hainliğine dair somut kanıtlar yok. Bu insanların "suçu", PKK'dan ayrılmaları ve Semir'le birlikte tavır almaları veya ona yardımcı olmalarıdır. Bu bakımdan her iki cinayeti de Semir olayı ile birlikte değerlendirmek gerekir.

Yaşadığımız dönemde hemen hemen her örgütte, şu ya da bu kefeye konulup değerlendirilmesi gereken olayların ortaya çıkması -daha önce belirttiğimiz nedenlerden dolayı- doğaldır. Dolayısıyla PKK içinde de görüş ayrılıklarının doğması, "benden sonra tufan" mantığıyla veya sessizce mücadele saflarının terk edilmesi olayların

yaşanması, hatta açık ihanetlerin görülmesi kaçınılmazdır. Önemli olan, PKK saflarında ya da herhangi bir örgütte ortaya çıkan sorunların niteliği ve bunlara karşı takınılan tavidir. İşte, Semir "olayı"nı da bu bağlamda değerlendirmek gerekir.

Semir, yayınladığı 15 sayfalık teksirde, PKK'nın bir "kast örgütüne dönüştüğünü", bu örgütün kadrolarının ve üyelerinin "özbenliklerini kaybetmiş ve yolunu şaşırılmış insan tipleri" haline geldiğini, örgütte demokratik-merkeziyetçi işleyişin olmadığını ve bunun yaratılamıyacağını belirtiyor. Ve PKK'nın teşhir ve tasfiyesi için elinden geleni yapacağını değişik biçimlerde vurguluyor. Tüm sol güçlerin bu yolda çaba harcaması gerektiğini öneriyor.

Açıktır ki, Semir'in bu "ünlü" bildirisini, PKK'nın ve sözkonusu bildiriye çoğaltıp yaygın bir şekilde dağıtan bazı örgütlerin tavrını diyalektik bir bütünlük içinde değerlendirmek gerekir.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, sözü edilen bildiride ifadesini bulan mantık, PKK'yı teşhir ve tasfiye için her şeyi reva görmektedir. Buna bütünüyle katılmak, destek olmak ya da "yeşil ışık yakmak" herşeyden önce PKK'nın nesnel konumunu belirlemeyi zorunlu kılar. Kuşkusuz bu değerlendirmemizin boyutlarını aşan bir başka yazının konusudur. Fakat buna rağmen, konumuzun boyutları içinde kalarak PKK'nın karşı-devrimci örgüt olup olmadığını belirlemeye çalışacağız. Çünkü herhangi bir örgütün tasfiyesini meşrulaştırma ya da bu yolda çaba harcama veya harcanan çabalara açıkça destek olmanın haklı gösterilebilmesi, o örgütün karşı-devrimci bir çizgiye düşmüş olmasına bağlıdır.

Oysa PKK, emperyalizme, sömürgeciliğe ve faşizme karşı mücadeledeki konumuyla, karşı-devrimci güçlerinin karşısındadır. Ve diğer yurtsever, devrimci güçler gibi, O da, sömürgeci-faşist güçlerin saldırı hedefleri arasındadır. PKK'nın bu konumu, onu tasfiye etmeyi, dağıtmayı amaçlayan tavır ve anlayışları yadsır. Ayrıca "bağımsızlaşma" ve "özgürleşme" nin bir bütün olarak devrimci hareketi tehdit eder boyutlara vardığı günümüzde, bir örgütü, tasfiyeye yönelmenin kimlere yarayacağı da açıktır...

PKK'nın teşhirine ilişkin yaklaşımlarda da isabet yok. Zira teşhir, yanlışların sergilenmesi ve doğruların bilince çıkarılmasını öngörür, perspektifler açar. Oysa gerek bildiriye egemen olan mantık, gerekse

bazı siyasal örgütlerin PKK'ya karşı geliştirdikleri kampanyalarda, teşhir, tecrit ve tasfiye amacına yönelik bir araç olarak kullanılıyor. Amaç bu olunca, teşhir adına gericiliğe "yeşil ışık yakmak" bile mübah sayılır. Kaldı ki, anılan bildiride, **bölgecilik** (ki bu, kaynağını gericilikten alır) yapılmakla da yetinilmiyor, "**değişik toplantılarda**" PKK'nın "karanlıkta" kalan yönlerinin açıklığa kavuşturulacağı belirtilerek örgüt sırlarının da ifşa edilebileceği ima ediliyor!. Hal böyle olunca, hangi yönüyle ele alınırsa alınsın Semir "olayı", özü itibarıyla "**benden sonra tufan**" anlayışını yansıtıyor. Ve objektif olarak örgütsüzlüğü geliştirmeye hizmet ediyor. Elbetteki, bu somut örnekten hareketle, "PKK içinde görüş ayrılığı olmaz, olsa olsa dökülmeler, devrimciliği bırakmalar, ihanetler olur." sonucuna varılamaz. Tersine PKK içinde de, ideolojik, politik ve örgütsel temele dayalı ayrılıkların olması kaçınılmazdır. Ve PKK, saflarında görülen dökülmelere basarak ya da kullanmakta olduğu şiddet yöntemleriyle bunları engelliyemez.

Diğer taraftan örgütsel birlik, gönüllü bir birliktir, ideolojik birlik zemininde oluşur ve bu temelde yükselen mücadele içinde pekişir. İdeolojik, politik ayrılıklarda veya örgütlü mücadeleden çark etmenin değişik biçimlerdeki yansımalarında zora başvurmak, makyavelizmi ve komploculuğu yeğlemek, zayıflığın, acizliğin göstergesidir. Ama buna rağmen, geçmişte olduğu gibi, bugün de örgüt içi sorunlarda şiddete, fırsatçılığa ve likidasyona can kurtaran simidi gibi sarılanların sayısı az değildir. İşte PKK da, örgütsel birliğin pekiştirilmesinde, anlayış itibarıyla aynı kefeye konulabilen bu yöntemlerden, şiddete tapınmakla "ün" yapan bir örgüttür. PKK'nın yarı askeri bir örgüt oluşu ya da kendisince ulusal kurtuluş savaşını "başlatmış olması", ona örgüt içi demokrasiyi rafa kaldırma, görüşlerinden dolayı insanları yargılama, hapsetme ya da öldürme hakkını vermez. Çünkü bu, savaş koşullarının da, askeri disiplinin de ruhuna aykırıdır. Vo Nguyen Giap'ın şu sözleri bu bakımdan öğreticidir:

"Vietnam Halk Ordusu, geniş iç demokrasiyle beraber, katı bir disipline de sahiptir. Şeref yemininin ikinci maddesi 'bir savaşçı, üstlerinin emirlerini harfiyen yerine getirmeli, kendisine verilen görevleri anında ve tam olarak uygulamak üzere vücudunu ve ruhunu ortaya atmalıdır' der. Gerilla savaşının sert bir disiplini gerektirmediğini söyleyebilir miyiz? Elbette ki hayır. Bir kumandan veya

liderin, uygun görülen her olumlu faaliyetin yerine getirilmesinde, kendi birlik veya bölgesine belli bir inisiyatif tanınmasının gerektiği doğrudur. Fakat belli ölçüde merkezi önderliğin ve bileşik kumandanlığın gerekli olduğu da her zaman için kanıtlanmıştır. Ordudan söz eden bir kimse, disiplinden de söz ediyor demektir.

"Böylesine bir disiplin, birliklerimizin iç demokrasisiyle bir çelişki teşkil etmemektedir. Savaş biliklerinin genel toplantılarında olduğu kadar, Partinin çeşitli seviyelerdeki hücrelerinde ve icra komitelerinde de demokratik ilkelerin uygulanması bir kuraldır. Olaylar ispatlamıştır ki, birliklerde demokrasiye ne kadar fazla bağlılık gösterilirse, birlikte o kadar fazla sağlamlaşmakta, disiplin artmakta ve emirler yerine getirilmektedir." (*Vo Nguyen Giap, Halk Sav. Askeri san.s.101*)

Yine Küba'da gerila savaşının en ağır şartlarında, "savunulması çok güç" bir disiplin olayı üzerinde çıkan tartışmalarda, Fidel Castro'nun tüm çabalarına, ikna edici konuşmalarına rağmen, bir gurubun, gerila hareketinden ayrılması karşısında takınılan tavır, sıcak savaş koşullarında uygulanan disiplinin bir başka örneğidir. Bu gurup, 146 gerilanın katıldığı oylamada oluşan çoğunluk iradesine saygı göstermeden mücadeleden çekildi. Bu insanların büyük çoğunluğunun sonunda düşmanın hizmetine gireceği ve bazılarının da düşman tarafından öldürülebileceği kanısında olan Fidel Castro ve arkadaşları, buna rağmen ayrılmak isteyenleri silahlarıyla birlikte serbest bırakmışlardı. (*Che Guevara, savaş anıları, Anty.s.191-197*)

Demek ki, görüş ayrılıkları nedeniyle ayrılanları mücadele saflarını terk edenleri, hatta -niyetleri o olmadıkça- eylemleriyle burjuvazinin değirmenine su taşıyanları bile tutuklamak veya öldürmek, ne askeri disipline, ne de sıcak savaş koşullarının meşru kıldığı yargılama mantığına sığdırılmaz.

PKK'nın kendisinden ayrılan kişilere karşı büyük ölçüde genelleştirdiği "hain"lik, "ajan-provokatör"lük suçlamaları ise, gerçekçi değildir. En azından bu suçlamaların genelleştirmesi, devrimci dürüstlikle bağdaşmıyor. "Genç Kemalistler" ya da herhangi bir ad altında örgütlendirilen "ihanet çizgisi"nin var olması, ona, kendisinden ayrılan ya da farklı düşünen herkesi aynı kefeye koyup vuruş yapma hakkını vermez, haklarında ölüm kararları çıkarmasını haklı kılamaz,

siyaset yapma haklarını ellerinden alma yetkisini vermez. Çünkü -daha önce de belirttiğimiz gibi- PKK, yalnızca kesin ihanet çizgisine düşenlere, sömürgeci burjuvazinin elinde gerçekten "piyon" haline gelenlere karşı değil, şu ya da bu biçimde örgütten ayrılarak onun koyduğu "siyaset yasağı"nı tanımayanları, "bağımsız"laşanları, örgüt-süzlüğü geliştirmek isteyenleri ve ideolojik, politik, örgütsel sorunlar-da doğan görüş ayrılıklarını da yer yer şiddetle bastırmak ve tesirsiz hale getirmek istiyor. **Bu anlayış, statükosunun korunmasında, Parti otoritesinin sağlanmasında ve parti birliğinin pekiştirilmesinde şiddetin bir araç olarak kullanılmasının açık bir ifadesidir. Ve devrimci sürece ket vuran bir eğilimdir, mahkûm edilmesi gereken bir anlayıştır.** PKK, bunun aksini iddia ediyorsa, devrimci kamuoyunda oluşan kuşkuları giderecek ve bazı süpekülasyonları açığa çıkaracak yöntemi seçmeli.. Sorunları (Resul vb. "Meselesi"de dahil"), kadroları, devrimci kamuoyu ve kitleler önünde değişik boyutlarıyla tartışmalıdır.

Aksi halde PKK, birçoklarının geçmişi aklamaya yolunda paçaları sıvadığı bir dönemde, -1.Parti Konferansında- attığı ileri adımdan (ki, PKK'nın ideolojik, politik ve örgütsel yapısı dikkate alındığında, geçmişi, 1.Konferansındaki haliyle değerlendirmesi ileri bir adımdır) geriye dönüş anlamında çark yapmakta olduğunu kabullenmek durumunda olacaktır. Zaten yayınlarında da buna ilişkin belirtiler var. Elbette ki, bu durum, Bir zat PKK'nın kendisine ve genel olarak Kürdistan'daki yurtsever ve demokratik mücadeleye zarar verebilecek olumsuz bir gelişmedir. **Ve bunda belirleyici olan, PKK'nın ideolojik, politik ve örgütsel yapısıdır, onun anarşizmden kendisini kurtaramamasıdır; etkileyici olan unsur ise, PKK'ya karşı geliştirilen tecrit ve giderek jurnaciliğe, tasfiyeye yönelen politikadır.**

Oysa biz yıllar öncesinde, Kürdistan yurtsever ve devrimci hareket içinde -önemli ölçüde- sağ oportünizmin günahları üzerinde boy veren PKK'nın küçük burjuva sınıfsal ve siyasal yapısı gereği, "sol"dan-sağa, sağdan-"sol"a savrulmaya müsait olduğunu belirtmiş; kaynağını yine küçük burjuva reformizminden alan sağ oportünist tecrit politikasının bu hareketi ileriye değil, geriye iteceğine dikkatleri çekmiştik. Şöyle ki:

"...PKK'nın 1. Konferansında geçmişine yönelik değerlendirmesiyle nisbi anlamda da olsa ileriye doğru attığı adımların ve bununla

birlikte tabanında görülen olumlu gelişmelerin doğru bir biçimde kavranmasını gerektirir. Ve PKK'ya yurtsever güçlerin güç ve eylem birliklerinde kapıları kapatmayı ve bu harekete yönelik tecrit politikasını yadsır. Elbette ki, bu, cepheye giden yolda politik dostluk temelinde ideolojik mücadeleyi ve gerçek anlamda süreç sorununa yakından bağlı olan güven meselesini ortadan kaldırmaz. Güven sorununda PKK'ya önemli görevler düştüğü gibi, diğer yurtsever ve devrimci güçlere de farklı oranlarda da olsa görevlerin düştüğü açıktır. Bunun tersi olabilecek politik yaklaşımlar, PKK'yı attığı olumlu adımlardan geriye itecek ve bunda PKK'nın olduğu gibi diğer devrimci ve yurtsever örgütlerin de sorumluluğu büyük olacaktır." (K.Saleh, TKSP'de Oportünizm ve Bir "Eleştiri" Üz. s.248,250)

Fakat buna rağmen, 1. Parti Konferansından sonra PKK'da gözle görülebilen olumlu gelişmeler görmezlikten gelindi. Ulusal demokratik güçler arasında, bölge düzeyinde ve uluslararası planda PKK'nın tecriti için bazı örgütlerce elden gelen yapıldı. Bu durum, yapısı gereği PKK'yı bir bütün olarak olumsuz yönde etkiledi. Onun geriye dönüş eğilimlerini kamçladı. Ve onu, başta bazı oportünist ve reformist kesimler olmak üzere, yurtsever güçlere karşı yeniden sertleştirdi. Bir taşla iki kuş vurmak isteyenlerin hesaplı ve duygusal "eleştirileri" ise, buna çanak tuttu. İşte tam bu süreçte, PKK'da iç sorunlar kendisini dışa vurdu. Kürdistanlı ve Türkiyeli bazı örgütler ise, faydacı, fırsatçı amaçlarla bundan yararlanmak ya da asgarisinden PKK'yı hizaya getirmek istediler. Kürdistan'da başını TKSP oportünizminin çektiği küçük burjuva reformizmi "fırsat bu fırsattır" mantığıyla -"benden sonra tufan" kokan, hatta bölgecilğe, gericiliğe "sinyal" yakan -Semir'in 15 sayfalık teksirini çoğaltıp pervasızca dağıttılar. Ve PKK tabanına yönelik yoğun bir çalışma içine girdiler. Diğer yanda, Kürdistan küçük burjuva reformizminin sadık müttefikleri de boş durmadılar. Örneğin bugün, çözülme süreci yaşayan 6'lının "sözcüsü" TİP'in, 19-20 Nisan 1984 tarihleri arasında yapılan siyasi platform toplantısında, "yarın bir başkaları da 'Bolşevik PKK' olarak buraya gelebilir" sözleri bu bakımdan ilginçtir.

Örgütler arası ilişkileri zedeleyen ve yer yer PKK'nın iç sorunlarına müdahaleye kadar varan bu çok yönlü çabalar karşısında PKK, yeni bir sınavla karşı karşıyaydı. İşte PKK, bu sınavı kazanamadı.. Terörist

yöntemlerle, şiddetle sorunların üstesinden "gelmeyi" yeğledi. Ve bunda ısrar etti, ediyor. PKK'nın bu tavrı, Kürdistanlı ve Türkiyeli sol güçlerin büyük bir çoğunluğu tarafından haklı olarak mahkum edildi, kınandı. Kuşkusuz bu, olumlu bir gelişmeydi. Fakat bazı örgütler bunu, yeterli ve çözümleyici görmediler. PKK'nın tecrit edilmesi gerektiğinde ısrar ettiler. "yeni" demokrasi ve devrim teorileriyle meşgul bazıları ile demokrasi "havarisi" kasilen kimi örgütler, bir başına tecritide yeterli görmüyor, PKK'yı tasfiye için ellerinden geleni yapıyorlar.

Oysa her iki yaklaşımda isabetli ve bilimsel olmaktan uzaktır. Örneğin PKK'nın işlediği cinayetler karşısında demokrasi "havarisi" kesilen TKSP oportünizminin takındığı tavrı anlamak mümkünmüdür? (!).. Sayın Burkay, TKSP içinde boyveren sağ ve sol kanatlar çatışmasında aynı "demokrat"lığı gösterebilmişmidir? Dahası, PKK'nın kendisinden ayrılanlara "ajan", "hain" demesine hiddetlenen Sayın Burkay, "benden sonra tufan" anlayışına pirim vermeyen, örgütsüzlüğü geliştirenlere açık tavrı alan, geçmişe ve geleceğe ilişkin köklü ideolojik, politik ve örgütsel perspektiflerle, Parti gerçeğini tartışmak isteyen Devrimci Muhalefete (bugün TKSP-Roja Welat hattıdır) neden "hain", "kalleş" damgası vurmaya çabalamaktan kendisini alamıyor? Parti gerçeğini tartışmak isteyenleri, Parti tarihinin tersyüz edilmesine, likidasyona karşı çıkanları komplolarla tasfiye edenlerin, düne kadar sosyalist deyip göklere çıkardıkları insanlara karşı konuşma yasağı koyanların, onlara psikolojik işkence yapanların, PKK'ya ya da bir başka örgüte demokrasi dersi verme, tafsiyelerde bulunma hakları var mıdır? Elbette hayır. Çünkü devrimcilik, her şeyden önce dürüst olmayı gerektirir. Diğer bir deyişle, insanın, çıvaldızı karşısındakine batırırken, en azından iğneyi de kendisine dürtmesini gerektirir. Bu açıdan soruna yaklaşıldığında, "yeni" devrim teorileri ithal etme uğraşı içinde olanlarla TKSP oportünizminin çakışın tavrılarını, "demokrasi" adına PKK'yı Avrupa Sosyal Demokrasisine, burjuva gazetelerine jurnallemelerini, bu örgütü tasfiye için "her yol Ankara" mantığıyla hareket etmelerini anlamak pek de zor olmasa gerek.. Zira girdiği derin bunalımı aşamadığı için, eylemsizliğe çağrı yapanlarla, örgüt içi ve örgütlerarası ilişkilerde ortaya çıkan her soruna statükolarını koruma anlayışıyla yaklaşanların

devrimci sürece ket vurma yolunda tavrı birliği içine girmeleri gayet doğaldır. Ve bu, PKK'daki gelişmeler karşısında takınılan tavrıların da açık bir şekilde yansıyor. Ayrıca bu tavrı ve PKK'nın tepkici, saldırgan karşı tavrı, salt örgütlerarası ilişkiler açısından irdelendiğinde, Kürdistan ve Türkiye devrimlerini gelecekte önemli ölçüde olumsuz yönde etkileyecek tehlikeler bünyesinde taşıyor. İran ve Irak Kürdistan'ında yaşanan durum bu bakımdan canlı bir örnektir.

İkincisi, bazı Kürdistanlı örgütlerce PKK'ya karşı öteden beri sürdürülen tecrit politikasının, son cinayetlerden, anti-demokratik yöntemlerden sonra tekrar ve daha ileri boyutlarda gündeme getirilmesidir. PKK ile ilişkilerin kesilmesi ya da bu örgütün tecrit edilmesi de bizce çözümleyici olmaktan uzaktır. Yaşanılan son dört yıllık deneyimler bile, kimi örgütler tarafından sürdürülen tecrit çabalarının olumsuz etkilerini gösterir yeterlidir. Ve bu, yukarıda da belirtildiği gibi, görmek isteyenler açısından açıktır. Ayrıca anti-sömürgeci ve anti-faşist güçlerin gerekli en geniş birliğini de yansıyan bir tavrıdır. PKP Genel Sekreteri A.Cunhal'ın Portekiz'deki anti-faşist mücadele döneminde, anarşistlere karşı takınılması gereken tavrı konusundaki şu belirlemesi bu bakımdan öğreticidir.

"Anti-Salazarist birliğin savunucusu anarşistler ile dostluk ilişkilerimizi daha da arttırırken, halkımızın yaşantısı ve kavgası ile uğraşp emekçi sınıflara baskı ve sömürüye karşı mücadelelerinde yardım edecekleri yerde, başta Partimiz olmak üzere, SSCB ve genç demokrasilere, adeta faşist düşmanlarımızın dilini kullanan bir tavrıla saldıran anarşist yayınlarında birlikteliğe ters düşen durumunu ortaya çıkarmalıyız." (A.Cunhal, Por. Öz. Şafağı, s.38)

Diğer taraftan bazılarının, örgüt içi ve örgütlerarası sorunlarında ve "çözüm yöntemleri"nin çeşitliliğinde kendilerine göre nitel ve nicel farklılıklar arayarak, onları, sürecin belli özelliklerinden soyutlamaya çalışmaları da bilimsel gerçeklikten uzaktır. Farklı odaklarda yaşanan örgüt içi sorunlarda belirleyici olan, sorunun özü ve buna karşı örgüt içi "demokrasi" adına konulan tavrı biçimlendiren anlayıştır. Bu, aynı zamanda örgütlerarası ilişkilerde- ayrışma süreci yaşayan örgütlerin "iç" işlerine müdahale noktasına düşmeden- baz alınması gereken önemli bir unsurdur. Ve asıl nitel farklılıklar, bu perspektiflerden sorunlara yaklaşıldığında yakalanabilir, açığa çıkarılabilir. Çünkü ör-

güt içi demokrasi ve örgütlerarası ilişkilerde nitel farklılıkların belirleyici olan göstergesi, farklı tavır alışların devrimci sürece ivme kazandırıp kazandırmadığıdır. Yoksa bazı akli evvelerin sandığı gibi, sürece ket vuran eğilimlerin sergilediği değişik "çözüm yöntemleri" (makyavelizm, komploculuk, likidasyon, bölücülük ve şiddete tapınma) arasındaki nicel farklılıklar değildir. Zira nicel farklılıklar, etkiyici birer faktör olabilir, ancak.

Bu anlamda, yukardaki örnek üzerinde ana hatlarıyla irdelemeye çalıştığımız değişik tavır alışlarda, -nicel farklılıklar bir yana bırakılırsa- özü itibarıyla sağ ve "sol" oportünizmin tavrı, sürece ket vurma yolunda çakışıyor ve bunalımın derinleşmesine hizmet ediyor. Oysa örgüt içi ve örgütlerarası sorunların aşılması ya da en azından olumlu ve geliştirici bir çerçevede tutulması, devrimci süreci bulandıran bu ve benzeri eğilimlere karşı, sürece ivme kazandırmanın perspektiflerini bilince çıkarmaya bağlıdır. Ve devrimci tutum bunu gerektirir. Kuşkusuz bu, acımasız bir hesaplaşmaya sahne olacaktır. Önemli olan bu mücadelenin, ilkel, duygusal, fırsatçı, makyavelist, dar grupçu amaçlar ve kaba demogojilerle hedefinden saptırılmaması, politik dostluğun -sürecin karmaşık sorunları içinde bazıları bunu kavramakta "güçlük" çekse bile- korunmasıdır.

"Birlik" sorunu nasıl ele alınmalı?

Günümüzde bir bütün olarak devrimci hareketin en fazla tartıştığı konu "birlik" sorunudur. Ve teoride "birlikt"ten yana olmayan, onu şu ya da bu biçimde ama hararetle savunmayan parti, örgüt veya guruba rastlamak da mümkün değil. Ayrıca bu yolda, "bomba gibi patlayan" ve fakat balon gibi sönen, kendi anlayışı içinde gömülü kalan "birlik"lere, "birlik" girişimlerine de tanık olundu. Ne var ki, yaklaşımlarda isabet olmadığı için pratikte arpa boyu mesafe alınamadı. Tersine atılan "adım"lar, birlik sürecini olumsuz yönde etkiledi, hatta geçici de olsa (ki, geçicidir) bu sürecin önünü tıkadı ve solun birliğine umut bağlayan yığınlarda hayal kırıklığına yol açtı.

Şunu hemen belirtelim ki, Kürdistan ve Türkiye gerçeğinde sol hareketin bölünmüşlüğünden, yaşanan sözkonusu olumsuz deneyim-

lerden hareketle, kitlelerin istemlerine, ulusal ve sosyal mücadelenin diyalektiğine rağmen sol güçlerin asla "birlik" yapmayacaklarına hükmetmek, karamsarlığa kapılmak ya da "herkes işine baksın" anlayışıyla işin içinden sıyrılmak çözüm değildir. Diğer yandan bu tür eylemlerin, çıkarıcı ve fırsatçı yaklaşımlarla birlik sürecini bulandırmayı temel politika haline getirenlerin işine yarayacağı da açıktır. O halde devrimci görev, değişik türden birliklerin perspektiflerini bilince çıkarmak; bölünmüşlüğü, dağınıklığın nedenlerini, birliklerin önüne çıkarılan engellerin kaynağını açığa çıkarmayı ve bunları gerçekçi adımlarla bir bir temizlemeyi hedeflemektir. Çünkü, "birlik" sorununa ivme kazandıracak bilimsel perspektifler, ancak devrimci sürecin özelliklerini kavrama ve birlik sürecinin önünü tıkayan eğilimlere karşı mücadele içinde ete kemiğe büründürebilir.

Bu bakımdan doğru olan, "birlik" sorununu devrimci sürecin bir ögesi olarak ele almak, onu, geçmişin öğreticiliği ve "birlik" yolunda atılan "adım"ların yaşanan deneyimleri ışığında irdelemektir. Devrimci sürecin özelliklerini yazımızın bir önceki bölümünde değerlendirmiştik. Tekrar bu konuya dönmeye gerek yok. Geçmişin öğreticiliğinden yararlanmak ise, geçmiş gerçek bir biçimde değerlendirmeye bağlıdır. Bu, yerleşik halk tabiriyle "birlik" diye anılan siyasi birlik, cephe, güç ve eylem birliklerinin kotarılması için de gereklidir. Elbette ki, geçmişin tam ve doğru bir biçimde değerlendirilmesi, güç ve eylem birliklerinin önüne koşul olarak konulamaz. Bu anlamda dayatıcı olunamaz. Ancak siyasal birlik tartışmalarında, cephe konusunda bu sorunun önemi yadsınamaz, gözardı edilemez. Çünkü, geçmişin doğru değerlendirilmesi, geleceğin zaferi için gereklidir. Kaldı ki, faşizm karşısında uğranılan ağır yenilgi, "birlik" çalışmalarını tıkayan eğilimlerin geçmişe yönelmeye karşı dikilmeleri ve bu anlayışla sürece ket vuran tavırlarında ısrarcı olmaları, sorunun önemini daha bir artırıyor. İşte "birlik" yolunda atılan "adım"lara kaynaklık eden oportünist, faydacı ve günü birlik politikaları da bu bağlamda irdeleyerek teşhir etmek mümkündür. Ve bu, tıkanan "birlik" çalışmalarına yeni perspektiflerin getirilmesi, buna uygun pratik mücadelenin geliştirilmesi için de zorunludur.

"Birlik" yolunda atılan "adım"lar nesnel olarak neye hizmet ediyor?

"Birlik" yolunda atılan "adım"ların hangi ihtiyaçtan kaynaklandığını, neyi hedeflediğini ve nesnel olarak neye hizmet ettiğini kavrayabilmek için, öncelikle sözkonusu "birlik"lerin "ne zaman ve hangi şartlarda" oluşturulduğuna bakmak gerekir.

Değerlendirmemize konu olan "birlik" girişimleri, zaman bakımından 12 Eylül yenilgisiyle başlayan son 4 yıllık döneme takabül ediyor. Bilindiği gibi, 12 Eylül'de, Kürdistanlı ve Türkiyeli sol siyasal hareketler, faşizm güçleri karşısında ağır bir yenilgiye uğradılar. Bu yenilgiden hemen hemen tüm siyasal örgütler, ideolojik, politik ve özellikle örgütsel yapılarına göre değişen oranlarda paylarına düşeni aldılar. Ayrıca siyasal örgütlerin ezici bir çoğunluğu bu tarihsel sınavda sınıfta kaldılar. Bu, siyasal örgütler yeni sorunlarla ve yeni görevlerle karşı karşıya getirdi. Diğer yandan sol güçlerin zayıf düşmesi, kitleler üzerinde yoğunlaştırılan faşist zulüm, yığınlar arasında "birlikten kuvvet doğar" anlayışını güçlendirdi; bir bütün olarak devrimci hareketin saflarında "birlik" eğilimini geliştirdi.

"Birlik" eğiliminin gelişmesi; ortak düşmana karşı asgari koşullarda da olsa sol güçlerin hareket birliğinin örgütlenmesi için elverişli şartlar yaratıyordu. İşte ana hatlarıyla irdelemeye çalışacağımız "birlik"ler, **görünürde** böyle bir gereksinimi karşılamanın bir ürünü olarak ortaya çıktı. Görünürde diyoruz, çünkü, gerçekte yaklaşımlarda isabet yok. Çünkü, "birlik" eğiliminin kabardığı bu dönemde tarihsel görev, yenilginin öğreticiliğinden de yararlanarak ayrılıkların nedenlerini, yeni dönemin hızlandıracağı saflaşmaların, kaçınılmaz nölünmelerin yaratabileceği yeni sorunları açığa çıkarmayı ve "birlik" çalışmalarını somut koşullara uyumlu bir biçimde sürdürmeyi gerektiriyor; "birlik" adına, birbirine tutunarak statükoları korumayı, "birlik"ten yararlanarak varlıklarını sürdürmeyi, sorunlarını aşmayı ya da kitlelerin birlikten yana ağır basan eğilimlerini sömürmeyi dışlıyordu. Ne var ki, program hedefleri ne olursa olsun atılan "adım"lar, nesnel olarak bu ikincisine, dolayısıyla devrimci süreci bulandırmaya hizmet etti, bloklasmalara neden oldu.

Sorunu, birlik sürecinde yaşanan legal ve "illegal" deneyimler üzerinde somutlaştırarak kavramaya çalışalım: 12 Eylül sonrasında bir bütün olarak devrimci hareketi sarsan ideolojik, politik ve örgütsel sorunların ve yeğlenen "çözüm" yöntemlerinin yarattığı çatışma ortamında, değişik türden "birlik"lere, "birlik" girişimlerine, cephelere tanık olundu. Kürdistan "dörtlü"sü, FKBDC, HEVKARİ, 6'lı, Siyasal platform Toplantıları vb... Açıkça ki, bu değerlendirmemizin boyutları birlik sürecinde yer alan söz konusu gelişme ve örgütlenmeleri tüm yönleriyle irdelemeye el vermiyor. Bu nedenle biz, bu yazımızda, -yukarda da belirttiğimiz gibi- sadece yaşanan "birlik" deneyimlerine kaynaklık eden anlayışların ortak özelliklerini ve sözü edilen örgütlenmelerin nesnel olarak neye hizmet ettiğini açığa çıkarmakla yetineceğiz. Şöyle ki:

1-Sözkonusu "birlik"leri şekillendiren anlayışların ortak özelliği, nesnel koşulların göz ardı edilmesi ya da görmezlikten gelinmesidir. Bu ise, herşeyden önce bulanık suda balık avlamaya benzer. Bunun da ötesinde yapılmak istenen işin ciddiyetiyle bağdaşmaz. Çünkü iktidarı hedefliyen örgütlenmelerin ciddiyeti, öncelikle ortaya çıktıkları şartların doğru bir biçimde tahliliyle orantılıdır. Bu da, asgari koşullarda yaşanan sürecin belirgin özelliklerini kavramaya bağlıdır. Oysa sözü edilen örgütlenmelerin yaşanan süreç ve buna ebelik eden geçmiş karşısındaki tavırları bu bakımdan önemli bir göstergedir. Örneğin; FKBDC'nin Ortak Platform metninde konuya ilişkin olarak şöyle deniyor:

"Geçmişte hareketlerin çoğunluğu henüz oluşum halindeydi; temel görüşlerini geliştirme, oluşturma sürecinde idiler. Herkes kendi teorik görüşlerini pratiğe geçirmenin yollarını arıyordu. Gruplar arası yoğun bir rekabet egemendi. Tüm güçlerin üzerinde anlaştığı uzun vadeli bir program ve perspektif yokluğu, bir dizi hata ve eksikliklere yol açıyordu. Halklarımızın güçlü birlik talebi bu ve benzeri nedenlerle yerine getirilmedi."

"Geleceğin devrimci mücadelesi ancak yakın bir geçmişin tarihi öneme sahip tecrübe ve deneyimlerinin üstüne yükselebilirse başarıya ulaşacaktır."

İlk anda bu dizelere bakıldığında, geçmişten, geçmişin öğreticiliğinden gerekli dersi çıkarıldığı ya da çıkarılmak istendiği kanısı uya-

nyor insanda!.. Ne var ki, bu "ünlü" belirlemeler, özünde, günah çıkararak tarihsel gerçekliğin maskelenmesini hedefliyor. Zira FKBDC (*Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi*), tarihi önem atfettiği geçmişte teğet geçerek, ürünü olduğu nesnel koşulları bile görmezlikten geliyor ya da bunların üstünden atlamaya çalışıyor. Ve bunun için de, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ı devrimci, demokratik güçlerinin, halklarımızın özlemini duyduğu "birlik"leri yaratamamalarını mücadelenin doğal bir gelişimi gibi gösteriyor. Dolayısıyla "oluşum" halinde olan ya da diğer bazı örgütlerin ideoloji, politik ve örgütsel yapılarından kaynaklanan ve değişik türden "birlik"leri dolaysız etkileyen ayuka çıkmış hata ve yanlışlıklar olağan gibi gösteriliyor. Dahası, kökleri geçmişin derinliklerine kadar uzanan hata ve yanlışların kaynağı, FKBDC dışında veya orta yerde aranıyor. Bunların nedenleri, kaynaklandıkları sağlı, "sol"lu anlayışlar değil, açığa çıkarılmak istenmiyor; tersine yuvarlak ve parlak sözlerle değiştirilmeye çalışılıyor. Hal böyle olunca FKBDC'nin, "geçmişin tarihi öneme sahip" hangi tecrübe ve deneyler üzerinde iktidar mücadelesini yükselteceği ister istemez kafalarda soru işareti yaratıyor.

İkincisi ve önemlisi, "geçmişte henüz oluşum halinde" olan, daha sonra "temel görüşlerini geliştirme" fırsatı bulan ve bunları "pratiğe geçirmenin yollarını" arayanlar kimlerdi? Ve bunlar, ideolojik, politik ve örgütsel yapılarıyla sınayı verebildiler mi? Vermedilerse (ki, vermedikleri açık) faşizm karşısında uğranılan yenilginin daha bir göze batırdığı sorunlar, anılan örgütleri yeni sorunlarla karşı karşıya, hatta yeni ideolojik, politik ve örgütsel arayışlar içine itmeyecek miydi? "Tehlike" çanları bu örgütler için de çalmıyacaktıydı? "Direniş Cephesi"nin ettiği parlak sözlerin ışığında bu soruları kendisine yöneltmesi ve yanıtlarını araması gerekmiyormuydu? Kuşkusuz bu, FKBDC'nin ortaya çıktığı somut şartların gerçekçi bir değerlendirmesi için zorunluydu. Ancak "Direniş Cephesi" bunun üstünden atlamayı yeğledi. Ama yaşamın kendisi, FKBDC'nin geçirdiği deprasyonlar ve çözülüşü, bu ve benzeri soruları çok açık ve acı bir biçimde yanıtladı. Dünün, bu günün habercisi olduğunu açığa çıkardı. Devrimci sürecin, geçmişin doğru değerlendirilmesinin iktidar mücadelesini hedefleyen örgütlenmeler için zorunlu olduğunu, bunu göz ardı etmenin zaferi önemli ölçüde etkileyeceğini, hatta sözkonusu

örgütlenmeleri işlevsiz kılacağını -FKBDC deneyimi ile- bir kez daha gösterdi.

Daha ilginç bir örnek; HEVKARİ!.." Kürdistan Yurtsever Güçbirliği, Kürdistan Kurtuluşu İçin Birlik" olan Hevkari'nin siyasi birlik mi veya güçbirliği mi, yoksa her üçünün yerini dolduracak bir "birlik"mi? Buna karar vermek oldukça güç. İyisimi, bunu Hevkari'nin kendi belirlemesinden kavramaya çalışalım:

"Ulusal demokratik devrim hedeflerini programlaştıran güç ve eylem birliğimiz, bir yandan bu program için mücadele ederken, diğer yandan bunu gerçek anlamıyla omuzlayabilecek bir cephe için koşulları her yönden olgunlaştırmayı ve kendisini ulusal demokratik cepheye dönüştürmeyi amaçlamıştır. Ayrıca örgütlerimiz, güç ve eylem birliğinin, örgütler arasında ideolojik görüş ayrılıklarının giderilmesi ve işçi sınıfı hareketinin örgütsel birliğinin sağlanması yolundaki çabalara katkıda bulunacağı kanısındadır." (*Hevkari, Prog. s.2*)

Bu "ünlü" belirleme, Hevkari "Programları'nın bütünlüğü içinde değerlendirilebilirse, onun (yani Hevkari'nin) ne olduğuna karar vermek mümkündür ancak!. (Fakat yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı burada söz konusu "programlar"ın tartışmasına göremiyorumuz. Bu başka bir yazının konusu olabilir. Bu bakımdan sadece Hevkari'nin ne tür bir birlik olduğunu açığa kavuşturmakla yetineceğiz.) Ala Rızgari(program hazırlığına katılmakla birlikte, programı imzalamamıştır.), KUK, PPKK, TKSP ve Tekoşin'in ortaklaşa hazırladığı "ulusal demokratik devrim" programı ve demokratik halk iktidarını hedefleyen "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı devrimci-demokratik güçlerinin ortak cephesi için program önerisi"nde mutabakat sağlanmayan bir konu yok. Ve program açısından soruna bakıldığında imza koyan 4 örgütün kaynaşmaması için herhangi bir neden kalmıyor. Zira örgütler "birbirleriyle kaynaştığı zaman, mutabakata varılan şeyler programa yazılır, tartışma konusu olan şeyler değil" (*F.Engels, Got. ve Erf. Pro. El. s.64*) dolayısıyla ismi ve cismi "illegelite"ye özgü olan Hevkari, hem "işçi sınıfı hareketinin örgütsel birliğinin", hem ulusal demokratik cephenin ve hemde "Kürdistan Yurtsever Güçbirliği"nin temelini atan bir "örgütlenme"dir.

İşte böyle bir "birliğin", yani Hevkarî'nin 10 sayfalık "üçlü programında", oluşum sürecine ilişkin toplantı tutanaklarında geçmişe, faşizm karşısında uğranılan yenilginin nedenlerine, yaşanan sürece ve Hevkarî'yi oluşturan örgütlerin içinde bulunduğu somut koşullara ilişkin bir tek kelime bile yok!. Hemde Hevkarî'nin oluşum sürecinde anılan tüm örgütler ciddi ideolojik, politik ve örgütsel sorunlarla karşı karşıya olmasına ve aynı örgütlerin yaşadığı deprasyonların, bölünmelerin, kaosun zaman zaman bizzatihi Hevkarî platformuna yansımalarına rağmen!.. Öylü ki, Hevkarî Konpedanlarından bazıları iktidara yürüyen bu "birliği" (!) sorumsuzca ajitasyon ve propoganda malzemesi yaparken dahi, bunun, hangi örgütsel yapılarla ülke temeline ayak basacağını ya da kağıt üzerinde kalmaktan nasıl kurtulacağını kendilerine bile sorma dürüstlüğünü göstermemişlerdir.

2-Hayatın canlı pratigikarşısında işlevsiz kalan sözkonusu "birlik"lerin ağır basan diğer bir özelliği, onların, faydacı dar grupçu, taktik veya günü birlik politik yaklaşımların ürünü olması ve niyet ne olursa olsun objektif olarak kitlelerin "birlik" eğilimlerini istismar etmeye hizmet etmesidir. Yaşadığımız süreçte değişik türden "birlik"lerin, işçi sınıfını, Kürdistan ve Türkiye halklarını memnun edeceği, onların sempatisini kazanacağı bilinen bir gerçektir. Ancak bu güne dek denenen Birlik"lerde yanılığın büyüğü, çözülmeye ve kısa sürede bitkisel yaşama girmeye mahkûm olan aynı "birlik"lerin yarattığı sonuçların gerek devrimci harekete ve gerekse kitlelere pahalıya mal olmadığı sanıdır. Kaldı ki, bu işlerde baş rolü oynayan bazı örgütlerin tavırları açısından sorunu, salt bir yanılığ ile izah etmek de olanaksızdır. Çünkü "birlik" tüccarlığı yapan bu örgütlerden bazıları sorunu taktik bir sorun anlayışıyla, diğer bazıları ise, statükolarını korumayı, varlıklarını sürdürmeyi, birbirlerine tutunarak sorunlarını aşmayı hedefleyen faydacı ve günü birlik bir politikayla yaklaşıyorlar. Kimi iyi niyetli örgütler de bu oportünist anlayışların dönderdiği çarkın dişlerine takılmış gidiyorlar.

Birlik sürecini olumsuz yönde etkileyen, hatta onun tıkanmasına kaynaklık eden bu anlayışlar, çoğu zaman sürece ket vurma, onu bulandırma pahasına yer yer daha da ileri giderek kendi aralarında, "birbirlerinin muhalefetlerini tanımama, onlara platformlarda yer vermeme ve onları tecrit etme" üzerinde pazarlıklara oturuyor ve

anlaşmaya çalışıyorlar!..Fakat buna rağmen programlarda, bu man-tığın kamufle edilmesi ihmal edilmiyor. Örneğin Hevkari'nin ulusal demokratik devrimi hedefleyen programında şöyle deniliyor:

"HEVKARİ, bu ortak mücadele ilkelerini ve ortak amaçları benimseyen tüm yurtsever, devrimci ve demokratik örgütlere, grup ve kişilere açıktır." (Hev. Pro. s.4)

Ne var ki, diğer bazı "birlik"lerde olduğu gibi, Hevkari güçlerinin çoğunluğunu bir araya getiren asıl sorun program değil, dargurupçu, faydacı ve statükocu anlayışlardır. Ve bu anlayışlar açısından ilkelerin güncel politikaya feda edilmesi konusunda en ufak bir sakınca yoktur! Bunu Hevkari'nin toplantı tutanaklarında, bugün sürdürülen canlandırma görüşmelerinde ve bizzathı Hevkari programında görmek mümkündür. Örneğin "birlik" havarisi kesilen TKSP oportünizmi, Hevkari'nin kotarılması için parti programından bile "fedakarlık" yapıyor.

"tarihi gelişme, Kürt ulusal sorununun çözümünü iki biçimde karşı-mıza çıkarabilir:

1.Kürt halkının başlıca kendi güçleriyle, Türkiye'de genel bir devrim hareketini beklemeksizin, ulusal kurtuluş savaşına girişip bunu başarıya ulaştırması.

2.Kürdistan işçi sınıfı da dahil, Türkiye işçi sınıfının birlik halinde başını çekeceği, halkların ortak bir devrim hareketiyle gerici burjuva ve toprak sahipleri iktidarının yıkılması, demokratik bir halk iktidarı oluşturulması."

"...Bu değerlendirmeyi yaptığımızda ikinci olanağın ağır bastığını, ulusumuzu daha kısa sürede ve daha emin, kurtuluşu götürebileceğini görüyoruz." (TKSP Pro.s.14-15) (abç)

Sunu anti parentez olarak belirtelim ki, yukarıya aldığımız alıntıları, Kürdistan devriminin stratejik hedeflerini tartışmak için buraya aktarmadık. Sadece, statükonun korunması için "ilerleyen" oportünizmin ilkelerini güncel politikaya nasıl feda ettiğini açığa çıkarmak istedik. Yukarıdaki belirlemelerde görüldüğü gibi, Kürdistan devriminin stratejik hedefini demokratik bir federasyona bağlayan "ikinci" çözüm biçimini savunan, hatta onu mutlaklaştırmak için kendini zorlayan TKSP oportünizmi, Hevkari programında ülkenin bağımsızlığı-

nı hedefleyen birinci çözüm yolunun ön plana çıkarılmasına evet demekte bir sakınca görmüyor. Şöyle ki,

"Kürdistan toplumu bakımından bugünkü somut tarihi koşullarda gündemde olan ulusal demokratik devrimdir. Örgütlerimizin üzerinde birleştiği program, bu aşamaya uygun düşen mücadele ve iktidar programıdır."

"Bu amaçla bir araya gelerek oluşturduğumuz Hekvari, aşağıdaki temel program hedeflerini benimsemiştir ve bu hedeflere ulaşmak için mücadele eder:

"-Emperyalizmi kovmak, Türk sömürgeciliğinin ve yerli işbirlikçilerinin egemenliğine son vermek ve Kürdistan Demokratik Halk Cumhuriyetini kurmak:" (Hev.pro.s.2) (abç)

"-Bağımsız ve bağlantısız bir politika gütmek:...." (Hev.Pro.s.4) (abç)

Oportünizmin belirsizlikleri "aşması", "ilerlemesi" iyi bir şeydir, denilebilir. Ancak yaklaşımda isabet yok. Çünkü TKSP oportünizmine göre statükonun korunması için ideolojik, politik ve örgütsel her türlü manevra mübahdır. Dolayısıyla "çözüm yolları"nın yer değiştirmesi, -özellikle bu aşamada- onlar için pek önemli değildir. Zira onlar, işlerini "bitirdikten", yani TKSP-Roja Welat'ın "işini gördükten" sonra bundanda çark etmenin yollarını bulurlar. Zaten Hekvari programının kendisi de buna müsaittir.

Bu "politika", daha açık bir biçimde siyasi platform toplantılarına yansıyan 6'lının tavırla kendini gösterdi. Örneğin 28-29.3.1984 tarihlerinde... 'deki Siyasi Platform toplantısında, KİP ve PPKK meselesi gündeme geldi, PPKK toplantıyı terk etti. 19-20 Nisan 1984 tarihleri arasında yapılan toplantıda TKSP ve TKSP-Roja Welat sorunu gündeme getirildi. TKP ve TKP-İşçinin sesi yedekte tutuldu. 6'lı bu toplantıya hazırlıklı, anlaşmalı gelmişti. Benimsedikleri güçbirliği metnine (Metin, Roja Welat'ın 19-20. sayısında yayınlanmıştı) rağmen, platformu tıkamak, dağıtmak kararındaydılar 6'lı taraftarları!.. "Gerekeç"leri ise şöyleydi:

"TKSP: (..) TKSP-Roja Welat, partimizin 10 yıllık geleneğine sahip çıkıyor. Bir örgütü iki güç temsil edemez. Bu ilkesel bir sorundur.(..) Ayrıca ismin de ötesinde TKSP-Roja Welat'ı bir örgüt olarak kabul etmiyoruz. (..) Onlar varsa biz yokuz."

"TSİP: Bizce sorun, siyasal örgütü, merkez yapı olarak kimin temsil ettiği. TKSP-Roja Welat eğer başka bir isimle katılsaydı, olabilirdi Arkadaşlar (TKSP-Roja Welat'tır kastedilen-RW) görüşlerinde haklı olsa bile, bu, sosyalist yasallığa aykırıdır. Bu nedenle biz de bu platform da olmayacağız."

"TKP: Biz TKSP-Roja Welat temsilcisinin katılmasından yana değiliz. Aksi halde biz de bu platform da olmayız."

"TİP: TKP ve TSİP'li arkadaşların görüşlerine katılıyoruz. İlkesel kararlara varmak zorundayız. Şekil sorunları hafife alınamaz. TKSP diye bir olgu var. Politik tercihlerde kararsızlıklara yer yoktur. (...) Yarın başkaları da "bolşevik PKK" olarak buraya gelebilir(..)"

"PPKK: Partinin merkez çoğunluğu hangi taraftaysa onun tanınması gerekir. Yarın başka bir örgüt de gelebilir (Kastedilen, KİP ya da KİP-GBK'dir-RW). Bu nedenle biz de imzamızı çekiyoruz." (Siyasi Platform.Top.Notları)

6'nın diğer üyesi TKEP de benzer gerekçelerle toplantıyı terk etmişti. Toplantıya katılan örgütlerin çoğunluğu ise, bu bölücü tavrın karşısında yer almış ve siyasi platform çalışmalarına devam edilmesi yolunda çaba harcamıştı.

Öncelikle şunun altını çizmek gerekir ki, olay, TKSP-Roja Welat ve TKSP'yi ilgilendirdiği kadar tüm sol siyasal örgütleri ilgilendiriyor. Ve örgütlerin büyük bir çoğunluğu aynı ya da benzer sorunlarla karşı karşıya.. Örneğin, Ala Rızgari-Rızgari, KUK-KUK Sosyalist Eğilimi, PPKK-Kip, TKP(B)-TİSP, TKP-TKP İşçinin Sesi, Kurtuluş-Kurtuluş Örgütü, vb..Dahası, faydacı, dargrupçu, pazarlıkçı "politika"ların, ilkel ve duygusal tavrı alışların sorunu, merkezi güçbirliklerinin, hatta sıradan eylem birliklerinin önüne engel olarak çıkarılması ve söz konusu "birlik"lerin büyük bir bölümünde bu durumun, önemli bir işlev görmesidir. Bu bakımdan yaşanan deneyimler ışığında sorunun açıklığa kavuşturulması gerekir. Çünkü bölünme ve saflaşmaların biçimlendirdiği değişik yapıların bir bölümüne çizgi çizmek ya da onları "eritmek" isteyen reformist ve oportünist anlayışlar esasta, "sosyalist yasallık", "MK çoğunluğu", "bir örgütün temsil meselesi", "ilkeli olmak" vb. "teori"lerle devrimci hareket içindeki ayrışmaları baskı altına almak, dolayısıyla sürece ket vurmak istiyorlar.

Oysa bilimsel gerçekler, ulusal ve sosyal devrimlerin yaşayan deneyimleri gurup çıkarlarını, Kürdistan ve Türkiye halklarının temel çıkarları önüne koyan "ultra sosyalistlerin" perva tanımayan bu gurupçu ve bölücü tavırlarını çok açık bir biçimde yadsıyor:

Birincisi, 6'lı müttefiklerin iddia ettiği gibi, "bir örgütün" ayrı ayrı güçler tarafından temsili söz konusu değildir. Dolayısıyla TKSP oportünistlerinin, benzer dertlerden muzdarip olanların ve TKP odağında "siyasal tercihlerini" yapanların iddiaları, herşeyden önce maddi dayanaktan yoksundur. TKSP-Roja Welat temsilcisinin anılan toplantıda belirttikleri görüşler bu gerçeği bütün çıplığıyla ortaya koymaktadır:

"Sorun çarpıtılmamalıdır. TKSP ve TKSP-Roja Welat arasındaki sorunlar, buraya taşırılmamalı, platform tıkanmamalıdır. Sorun, kavramak isteyen örgütler açısından açıktır. TKSP için de mazisi geçmişe dayanan bir ayrışma söz konusudur. Ve bu mücadelenin her alanına yansımıştır. Bir örgütün farklı yapılarca temsili söz konusu değildir. Sözkonusu olan, aynı örgütün bünyesinde ortaya çıkan sağ ve sol kanatların temsilidir. Ayrışma ve saflaşma sürecini belgeleyen yazılı metinler bunun kanıtıdır. Bu anlamda, TKSP-Roja Welat, sol kanadın gerçek ve tek temsilcisidir. TKSP ise, parti içindeki ideolojik, politik ve örgütsel ayrışmada sağ kanadı temsil etmektedir. Onlarla böylesi platformlarda, -platformları meşgul etmeden- ortak bazı şeyler yapabiliriz. Partinin 10 yıllık geleneğine sahip çıkma meselesine gelince: Geçmişin acımasız bir biçimde eleştirilmesi, siyasal çıkışımızın önemli bir nedenidir. Ama bu, geçmiş inkar anlamına gelmez. Ve hiç kimse devrimcilik adına bunu bizden isteyemez. Bu nedenle TKSP-Roja Welat olarak biz, geçmişin mirasına elbette ki sahip çıkacağız. Ve olumsuz yönlerini eleştirirken, olumlu yönlerini mücadelemizin deney kaynağı olarak değerlendireceğiz. İşte bazılarının sorun yapmak istediği isim meselesi de kaynağını buradan almaktadır. Kaldı ki, bu, bu platformun çözeceği bir sorun değildir. Hayatın kendisi ancak bunu çözecektir." (Siy.Plat.Top.Notları)

Görüldüğü gibi sorun gayet açık. 6'lı bloğun iddialarının tersine "bir örgütü" ayrı güçlerin temsili değil, geçmişin doğru ve yanlış bünyesinde geliştiren mirasa dayanan farklı siyasal yapıların temsili sözkonusudur.

İkincisi, "MK çoğunluğu", "Sosyalist yasallık" vb. iddialarıdır. Eğer bu iddialar, işçi sınıfı bilimi adına piyasaya sürülmeseydi, sadece güler geçerdik. Gel gelelim ki, devrimci dünya görüşü adına sözkonusu iddialara sarılanlar yalnız bununla da kalmıyor, bu yolda yeni "teori"ler geliştirmeye çalışıyorlar! Bu bakımdan sorunu, devrimci mücadelenin zengin deneyimlerine baş vurarak açıklığa kavuşturmak, bir bütün olarak devrimci hareketin gereksinim duyduğu devrimci prensipleri açığa çıkarmak gerekiyor. Örnek bir olay: Venezuela'da, devrimci mücadelenin en zorlu, sıkıntılı döneminde Venezuela Komünist Partisi içinde kökü geçmişe uzanan iki akım, açık bir çatışmaya girer. Bu akımların niteliğini, Fidel Castro'nun "13 Mart'ın 10.yıldönümünde Havana Üniversitesinde yaptığı tarihi konuşmasında, okuduğu belgelerden öğrenelim:

"Gerçekte Venezuela Komünist Partisi içinde iki önemli akım çatışmaktadır.

"Bunlardan ilki, Parti'nin tabanında yalnızca küçük bir azınlık tarafından tutulan ama Politik Büro ve Merkez Komitesi üyeleri arasında çok güçlü olan bir akımdır."

"Diğeri ise, Partinin çoğunluğunca desteklenen ama yüksek örgütlerin liderleri arasında güçsüz kalan bir akımdır. Bu akımın önderi, yalnız taktik ve plan değişimlerine karşı çıkmakla kalmayıp, tutulan devrimci mücadele yolunun güçlü bir eleştirisini de yapan Yoldaş Douglas Bravo'dur.

"Apaçık ortadadır ki, bu ayrılıkların özü silahlı mücadele sorunudur. VKP içindeki bir gurup lider, ta başlangıçtan beri silahlı mücadeleye karşı çıkmaktaydılar.

"Hiç kuşkusuz, Yoldaş Douglas Bravo'nun cezalandırılması, bu değişikliklerin başlangıcıdır. (D.Bravo, VKP MK'da Yalnız başına kalıyor-RW) Bu adamlar, bütün mücadele biçimlerini kendinde toplamayıp, gerila ve taktik ünitelerin eylemlerini durduran yeni taktik devresine karşı çıkan herkesi, disiplin işlemleri yoluyla susturmayı tasarlamaktadırlar." (F.Castro, Dev.İç.Sav.Kom.Den.Yar.y.s.45,46,47)

VKP MK'da, Partinin "yüksek örgütlerinin lidreleri" arasında oldukça güçsüz kalan bu devrimci akımı destekleyen F.Castro, VKP sağ kanat liderliğinin en sert eleştirilerine hedef olmuştu. İşte, VKP sağ kanat liderliğini mahkûm eden, devrimci kanada açıkça desteğini ilan

eden F.Castro'nun bu ünlü "söylevi" tartışmamıza ışık tutan somut ve ilginç bir örnektir:

"Ve bizim için, devrimciler için -bozguncular ve teslim olmak isteyenlere, 'ya Venezuela için öl' diyen, bir gurup teori şarlatanı değil, bir savaşılar grubu olan adamlar arasında bir seçim yaparak- temel bir devrimci prensip ve ahlak sorunu olarak, bu savaşılarla dayanışmamızı açıklamak olanaksızdı."

"Hangi devrimci prensipler, düşünce ya da temeller adına bozguncuların; sağcı teslim olma yanlısı akımın haklı olduğunu söylemeye zorunluyuz? Marksizim-Leninizm adına mı? Biz asla onların marksizim-leninizim adına haklı olduklarını söyleyemeyiz. Uluslararası komünist hareket adına mı? Yoksa, onun bir komünist partisinin liderlik sorunu oluşu mu bizi buna zorluyor? Bizim uluslararası komünist hareketten anladığımız bumudur? Bizim için uluslararası komünist hareket, herşeyden önce komünistlerin, devrim savaşılarının hareketidir."

"Bizim bildiğimize göre uluslararası komünist hareket bir kilise, bir mezhep, bir mason locası değildir. Bizi herhangi bir zayıflığı kutsal kılmaya, herhangi bir sapmada her türlü reformist ve sahte devrimciyle karşılıklı hayranlık politikası gütmeye zorlanmaz." (F.Castro, a.g.e. s.59,62,63)

İşte uluslararası komünist harekette, tartışma konusu olan bir olay, sağ kanat "MK çoğunluğu" na karşı takınılan devrimci bir tavır ve "sosyalist yasallık" ...Ve işte, zevahiri kurtarmak isteyenlerin işçi sınıfı bilimi adına geliştirmek istedikleri "teori"ler!..

Bu anlamda, "siyasal tercihlerde kararsızlıklara yer" olmadığı doğrudur. Ancak bu yapılırken, dürüstçe yapılmalı, devrimci dünya görüşünün kendi tekellerinde olduğu anlayışıyla hareket edilmemeli -çünkü "gerçekte onların tekel altına aldıkları reformizmdir"- ve siyasal tercihler güçbirliklerinin önüne engel olarak çıkarılmamalıdır. Aksi tavır ve davranışların -bu güne dek edinilen deneyimlerde de görüldüğü gibi- "birlik" sürecini olumsuz yönde etkileyeceği, yığınların "birlik" istemlerini istismar edeceği ve bunalımı derinleştireceği açıktır.

Üçüncüsü, örgüt olup olmama sorunudur. Açıktır ki, devrimci bir örgüt olmak ya da böyle bir örgütü yaratmayı hedeflemek için, "ultra

sosyalistler" in veya oportünistlerin teveccühünü kazanmak, onların onayını almak gerekli ve zorunlu değildir. Dahası, bir örgüt (hangisi olursa olsun), reformizmin kuyruğuna takılarak devrimci olamaz. Zira devrimci bir örgüt olmanın kriterleri, devrimci dünya görüşüne, leninist örgüt prensiplerine, kararlı ve korkusuz bir mücadele hattına sahip olmaktır. Ve doğası gereği sağ ve "sol" oportünizme karşı savaşı içerir, bu mücadele içinde çelikleşir. Faşizme, sömürgecilğe ve emperyalizme karşı mücadelede örgüt olmanın asgari kıstasları ise, merkezi bir yapıya sahip olmak ve düzenli politika üretebilmektir. Bu ise, başkalarının örgüt olup olmamasına karar vermeye yeltenen akıl fukaralarımızın siyasal platformlara yansıyan tavırlarını yadsır.

"Sırtlarında tek bir tüy olmayan"ların kendilerine rahatlıkla "kartal" adını verebildikleri bir ortamda, bazılarının devrimci hareketin hakemliğine soyunması pek şaşırtıcı değildir. Çünkü varlıklarını tehlikede görenlerin bu benzeri "taşkınlık"ları doğaldır(!) Doğal olmayan, "vatan", "millet" adına ve "birlik" tüccarlığı maskesi altında siyasal ve demokratik platformları ipotek altına almaya çabalamak, böylece A ya da B örgütünü dışlamayı, statükonun korunmasını amaçlamaktır. Hemde koltuk değneği işlevini gören imzalarla, reformist dayanışma ve Makyavelist yöntemlerle birlik platformlarının önünü tıkayan "yeni prensipler" geliştirmeyi hedefliyerek!.. Açıktır ki, bu tavrı, salt kitlelerin "birlik" eğilimlerini istismar etmekle de izah etmek olanaksızdır. Zira bu, reformist taktik manevraların da ötesinde, "bir pire için bir yorgan yakmak"tır. Bölücülüğün, işçi sınıfına ve emekçi yığınlara karşı sorumsuzluğun, ilkesizliğin kaba bir ifadesidir.

3- Anılan "birlik"lerin diğer belirgin bir karakteri, ayrı ayrı kümellemeleri tahrik etmeleri ya da bilinçli olarak en geniş anti-faşist ve anti sömürgeci birlikleri engelleyici bir işlev görmeleridir.

Faşizme ve sömürgecilğe karşı en geniş güçlerin birliği, Türkiye ve Kürdistan halklarının ortak çıkarlarının dayattığı nesnel zorunlukların bir gereğidir. Ama buna rağmen, yurtsever ve demokratik güçlerin oldukça dağınık ve heterojen bir yapıyı biçimlendirdiği ülkelerimiz gerçeğinde bu işin üstesinden gelinmesi elbette ki kolay değildir. Fakat bunun böyle olması, "yangından mal kaçırma" anlayışıyla oluşturulan "birlik"leri, "sosyalistlere özgü" dar çerçeveli "birlik" girişimlerini, taktik ve günü birlik politikaların ürünü olan odaklaşmaları haklı

kılamaz. Ne var ki, "birlik" yolunda atılan "adım"lar da, bu işlevi görmekten öteye gidememişlerdir. Dolayısıyla, sözkonusu "birlik"ler, hayatın kendisi tarafından işlevsiz kılınmakla kalmamış, aynı zamanda birlik sürecinin tıkanmasında belirleyici bir unsur olmuştur.

Ancak sürecin acımasız ama ağır ilerleyişi karşısında varlık olmadan çözülen, kendi anlayışı içinde gömülü kalan "birlik"lerin yaşanan acı ve öğretici deneyimlerine rağmen, aynı tavırlarla ve fakat daha ince yöntemlerle en basit eylem birliklerinin önüne çıkılıyor. **12 Eylül Eylem Platformunu** bölen tavırlar (gazetemizin 12 Eylül özel sayısında bu konuya değinilmiştir), İsveç'te "Türk ordusunun saldırısına karşı Kürt halkıyla dayanışma Komitesi" girişimi ve F.Almanya'da "Kürdistan halkına karşı savaşa son, idamlar, işkenceler durdurulsun, politik tutuklulara özgürlük, genel af" eylem "platform"u çalışmalarında başvurulan sekterlik ve dayatmacılık bu bakımdan ilginç örneklerdir.

Evet, bütün bunlar faşizme, sömürgeciliğe karşı savaşta en geniş güçlerin birliği adına yapılıyor!.. İnsanın "pes" diyesi geliyor... Söylenenler, yazılanlar ve programlara "derç" edilenlerle yapılanlar arasında korkunç bir zıtlık, terslik var. İlginç bir örnekle sorunu kavramaya çalışalım:

"...TKP, ittifaklar sorununa stratejik bir düzeyde bakmıyor. O, ortak düşmana karşı hangi güçlerin bir araya gelmesi gerektiğini pek düşünmüyor. Eğer öyle düşünseydi, dostu-düşmanı iyi biçimde birbirinden ayırsaydı, Kürdistan ulusal-demokratik güçleriyle, Kürt halkının devrimci, ilerici güçleriyle içtenlikle, uzun vadeli bir 'birlik ve dayanışma' politikası güder ve onları birbirine karşı kullanıp dağıtmaya heveslenmezdi. Oysa TKP ittifaklar sorununa yalnızca bir taktik sorun olarak bakıyor ve 'taktiği'de işte budur."

"Devrimci Demokratlara gelince, yukarıdan beri söylediğimiz gibi, onları da böylesine bir dayanışmaya sürükliyen nedenler, devrimci hareketin çıkarları değil, dar grup çıkarları ve yararcılık anlayışıdır."

"Bu tutum, Türkiye'de anti-faşist bir cephenin oluşturulması çabalarında da görülmektedir. TİSP'in son yıllarda üzerinde ısrar ettiği, 'sosyalistlere' özgü, dar çerçeveli ve daha baştan birçok anti-faşist gücü dışarda bırakacak, ayrı kümelenmelere yol açacak olan bir anti-faşist

güçbirliği politikasına Devrimci Demokratlar da hevesle sarılmışlardır."
(UDG Neden Hayata Geçmedi Bro.Özgürlük Yolu y.s.19,20,21)

Görüldüğü gibi, dün bunları söyleyenler bugün pratikte yarıyan makyavelist manevraları ile TKP,TİSP ve Devrimci Demokratları da geride bırakıyorlar!.. Bu bakımdan kimlerin ne dediklerine değil, ne yaptıklarına bakmak gerekiyor. Soruna bu perspektiften yaklaşıncı, bloklaşmaları, dayatmacılığı meşru kılan hiç bir neden yok. Çünkü yaşanan ve yaşanmakta olan "birlik" deneyimlerinde ortaya çıkan kümelennelerin hiç biri, **demokratik birlik zemininde** ortaya çıkmamıştır. Kaldı ki, bloklaşmanın kaçınılmazlığı, demokratik birlik hedefleri üzerinde olursa, bir zorunluluk halini alabilir. Ve haklılığının ölçütü de budur. Siyasal platform çalışmalarını, benimsedikleri demokratik hedeflere rağmen çıkmaza sokan 6'lının tavrı bu bakımdan ilginç bir örnektir. "Birlik" adı altında en geniş güçlerin birliği politikasına karşı işleyen bu ve benzeri blokların ya da güç ve tavır birliklerinin "haklılığı" (!) bir yana, onların nesnel olarak nelere ve kimlere hizmet ettiği açıktır.

"Birlik" yolunda mesafe katetmenin yolu, işbirliği zemininin doğru tesbitinden geçer

Tarihsel deneyim, ulusal ve sosyal devrimlerde ilerici, yurtsever ve devrimci güçlerin asgari ve azami birliklerinin sağlanmasında, "birlik" ya da işbirliği zemininin doğru kavranmasının özel bir önem taşıdığını göstermiştir. Bu salt, "birlik" yolunda atılan adımlarda başarıya varmak için değil, demokratik ve siyasal savaşın zaferi için de gereklidir. Bu bakımdan "birlik" sorununu, faşizme ve sömürgecilige karşı savaşın diyalektik bütünlüğü içinde ele almak ve bu bağlamda değişik türden birliklerin zeminini kalın çizgilerle belirlemek gerekiyor. Açık-tır ki bu, en başta, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve tüm emekçi yığınların demokratik taleplerine yanıt verebilecek hedeflerin tesbitini; dolayısıyla sözkonusu demokratik hedeflerin karşısında yer alan faşist devletin sınıfsal yapısını ve "ülke"nin özgül koşullarını bilince çıkarmayı gerektirir.

Faşizmin, -Türkiye'de- bir günde ve halklarımızın kanına susayan generallerin yalnızca öznel istemleri sonucu iktidarı ele geçirmedeği,

tam tersine köklü ekonomik, toplumsal ve siyasal nedenleri kapsayan bir sürecin ürünü olduğu açıktır. Faşizmin sınıfsal yapısının kavranabilmesi, bu süreçte, devletin yapısal karakterinde meydana gelen değişimlerin belirgin özellikleriyle açıklığa kavuşturulmasını gerektirir. Bu özelliklerin başında, devletin değişen karakterine kaynaklık eden tekeli geliştirmeye tekabül eden siyasi gerici eğilimin derinleşmesi olaya geliyor. Ancak buna geçmeden önce, devletin tekeli gelişme öncesindeki yapısal karakterini irdelemekte yarar var. Bilindiği gibi, Türk devleti ilk olarak tarih sahnesine çıktığında, iki önemli nedenden dolayı gerici eğilimleri bünyesinde barındırmış ve geliştirmiştir:

1- Türk burjuvazisinin Kürdistan sorunu karşısında takındığı şoven ve sömürgeci tavr..

2- Burjuvazinin Osmanlı despotizminden devraldığı yapıyı yaşatmak istemesi ve bundan dolayı da feodalitenin radikal yöntemlerle tasfiye edilmesine yanaşmaması; tersine büyük toprak sahipleriyle işbirliğine yönelmesidir. Hal böyle olunca burjuva demokratik dönüşümler tamamlanamamış, devlet yapısındaki gerici eğilimler törpülenememiş, aksine gelişme ve güçlenme olanağı bulmuştur. Kürdistan'da yer alan ulusal hareketler, sömürgeci Türk devletinin şoven ve gerici eğilimlerini güçlendirmiştir. Kısaca devletin bu şoven ve gerici eğilimleri tekeli döneme özgü siyasi gerici eğilimin derinleşmesinde avantajlı bir durum yaratmıştır.

Nihayet II.Dünya Savaşı sonlarına gelindiğinde "ulusal" sermaye, yabancı sermaye karşısında rekabet gücünü önemli ölçüde yitirmişti. Savaş sonrasında "Truman Doktrini" ve "Marşal Planı"nın "ülke" ekonomisi üzerinde yayılan etkisiyle Türk burjuvazisi, yabancı sermaye ile ortaklığı tercih etmek durumunda kalmıştı. Bu yıllar, aynı zamanda sermaye ihracının yoğunlaşması temeline dayanan ve emperyalizmle olan ilişkilerden etkilenen tekeliğin ortaya çıkmasına rastlar. Türkiye ekonomisinde tekellerin ortaya çıkması ve giderek devletle bütünleşmesi süreci, Türk devletinde var olan gerici eğilimleri kamçulamakla kalmamış, ekonomide ve siyasette olduğu gibi devletin yapısında da gerici eğilimin belirgin bir karakter halini almasına neden olmuştur.

12 Mart faşizmi döneminde tekeli sermaye, devlet üzerinde tam bir hakimiyet kurdu. Bu dönem, aynı zamanda tekeli burjuvazinin,

tekel dışı sömürücü çevreler ve büyük toprak ağalarıyla kendi çıkarları çerçevesinde kesin bağlaşıklar dayattığı bir dönem olmuştur. Ve artık gericilik açık bir devlet politikası halini almış oldu. Ardından 12 Mart yönetimi seçimlerle iktidardan uzaklaştırıldı. Ancak devletin gerici karakterinde dış dokunur değişimler olmadı. İşte, 12 Eylül faşizmine neden olan temel faktörlerden biri, derinleşerek gelişen bu siyasi gericiliktir.

İkincisi, Türkiye kapitalizminin sürekli ve kalıcı olan bunalımının, yerli ve yabancı sermayenin ortaklık ilişkilerinden doğan ekonomik bunalımın siyasal bunalımlara dönüşerek burjuvaziyi yönetim acziye karşı karşıya getirmesidir.

Üçüncüsü ise, Kürdistan ve Türkiye’de gelişen devrimci demokratik hareketin gösterdiği potansiyel büyüme, kitlelerde yükselen hoşnutsuzluk ve bunların tekelci çevrelerde yarattığı korku ve tedirginlikti. Diğer iç ve dış koşullar sürecin bu belirgin öğelerini tamamliyordu.

Kısacası belirtmek gerekirse, bugün devlet, bu ekonomik, toplumsal ve siyasal koşulların ürünü faşist diktatörlüğün, diğer bir değişle finans kapitalin lehine, işçi ve emekçi yığınların, hatta burjuvazinin diğer sömürücü kesimlerinin aleyhine derinleşen bir işlev görüyor. Devletin finans kapıalden yana müdahaleci bir işlevi üstlenmesi, burjuva sömürgeci güçler arasındaki uzlaşmayı büyük tekellerin yararına bozuyor. Dolayısıyla sömürgeci devletin sınıfsal yapısı içinde ifadesini bulan burjuva güçlerin -tekelcilerin çıkarları çerçevesinde ama uzlaşma temeline dayanan- itifak ilişkileri, finans kapitalin ekonomik terör ve siyasal zoru altında yeniden düzenlenmiş oluyor. Devletin sınıf yapısında somutlaşan bağlaşıklar arası ilişkilerde görülen bu değişim, kaçınılmaz olarak burjuva güçler arasında çelişkiler yaratıyor, sömürücüler cepesinde çatlak seslerin duyulmasına neden oluyor ve dahası sömürgeci burjuvazinin önemli bir kesimini rahatlatıyor.

Egemen sınıflar arasında gözlenebilen bu gelişmeler, Türkiye’li Kürdistan’lı reformist güçleri umutlandırıyor, onların "demokrasiye dönüş" hayallerini canlı tutuyor, "liberal" burjuvazinin icazetli muhafefetine bel bağlama eğilimlerini güçlendiriyor. Ne var ki, sömürgeci sınıfların belirgin karakterleri ve "ülke"nin özgül koşulları, bu bayla-

rimızı ve onların **BUDEP** (*Barış ve Ulusal Demokrasi için Eylem Programı*) ve onun bir **türevi** olan "**Sol Birlik**"te ifadesini bulan burjuva kuyrukçuluğunu yadsıyor. Şöyle ki:

1- Devletin sınıfsal yapısı içinde finans kapitalden yana yeniden düzenlenen ilişkilerden bizatihi tekelci burjuvazinin belli kesimleri de etkileniyor. Finans kapitalin açık tahakümünden rahatsız olan tekelci sermayenin bu kesimi, toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımını istiyor. Devletin finans kapitalden yana müdahaleci bir işlev görmesine karşı çıkıyor. Finans kapital ise, buna aldırış etmiyor, tahakümünü pekiştirerek derinleşen bunalımı aşmaya çalışıyor. Bu durum, tekellerin birbirleriyle ve emperyalizmle olan ilişkilerini olumsuz yönde etkiliyor ve aralarındaki çelişkilerin derinleşmesine neden oluyor. İşte tekelci burjuvazinin şu ya da bu kesiminin finans kapitalin açık terörist diktatörlüğüne karşı oluşunun temel ve belirleyici bir nedeni budur. Ancak bu karşı oluşun redikal bir tavra, bir başka deyişle faşizme karşı aktif bir mücadeleye dönüşmesi ya da dönüştürülmesi olanaksızdır. Çünkü bu, asgari koşullarda emperyalizme karşı bağımsız bir tavır geliştirmeyi gerektirir. Bu ise, herşeyden öncelikli uluslararası sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi sürecinin belirlediği iş bölümü çerçevesini yadsır. Kaldı ki, yerli tekelci sermayenin emperyalizmle olan ortaklık ilişkilerinden kaynaklanan bağımlılık nesnel olarak böyle bir tavır alışı olanak vermez.

Diğer taraftan faşizme karşı savaş, emperyalizmin, tekellerin ekonomi üzerindeki denetimlerini hedeflemek zorundadır. Finans kapitalin tahakümüne karşı olan tekelci kesim de, bu gerçeğin, dolayısıyla faşizme karşı gelişen demokrasi mücadelesinin finans kapitalin, emperyalizmin yanısıra kendi varlığına yöneleceğinin bilincindedir. Ayrıca işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer emekçi yığınların kabaran hoşnutsuzluğu, sosyalist sistemin artan etkinliği ve demokrasi ve sosyalizm güçlerinin kazandığı yeni yeni mevziler karşısında ipin ucunu kaçıracığının da... Bu nedenle, tekelci sermayenin bir bütün olarak emperyalizmle birlikte, varlıklarına yönelen tehlikeler karşısında savaşmaları, faşist çarkı Türkiye ve Kürdistan halklarının aktif savaşımıyla dağıtmayı hedefleyen anti-faşist savaşın karşısında yer almaları kaçınılmazdır. **Bu bakımdan faşizme karşı savaş tekellere ve emperyalizme karşı savaştan soyutlanamaz.** Fakat bunun tekellerin bir-

biriyle ve emperyalizmle olan çelişkilerini görmezlikten gelmeyi yadsıdığı, bu güçler arasındaki çatışmalardan bilinçlice yararlanmayı dışlamadığı da açıktır.

II- Finans kapitalin açık diktatörlüğü koşullarında, burjuva güçler arasında yeniden düzenlenen ilişkilerden en fazla etkilenen sömürücü kesimler, tekel dışı sermaye çevreleri ve bir kısım toprak ağalarıdır. Küçük işletme sahipleri, tekstil, doğramacılık, sabun ve benzeri işletme sahipleri küçük fabrikatörler, makine onarım atölyeleri, tüccür işverenler, küçük sanayi ve ticaret şirketleri vb. oluşan tekel dışı burjuvazi hemojen bir yapıya sahip değildir. Onun yerli ve yabancı tekellerle olan bağımlılık ilişkilerinden de etkilenen bu özelliği, bağımsız siyasal bir güç olmasını engelliyor, hareket birliğini bozuyor. Bu ise, tekel dışı sermayenin, finans kapitale karşı direncini önemli ölçüde kırıyor. Dahası, tekelciliğin yoğunlaşması, finans kapitalin artan denetimi, tekel dışı sermayenin belli kesimlerini iflase sürüklerken (ki, şimdiden iflas bayrağı çeken şirket sayısı az değil), diğer kesimleri kendisine bağlı üniteler haline getiriyor. Acımasız bir biçimde işleyen bu süreç, özellikle yaşamını sürdürebilen kesimlerin finans kapitale karşı direnme, aktif bir karşı tavır geliştirme koşullarını nesnel olarak ortadan kaldırıyor.

Diğer taraftan sömürge burjuvazinin bu kesimleri, yerli tekellerin yanı sıra yabancı tekellerle dolayısıyla emperyalizmle de bağımlılık ilişkileri içindeler. Bu, bu kesimlerin emperyalizme karşı bir konumda yer almalarını da engelliyor. Ve onları uluslararası sermayenin etki alanına çekiyor. Ezilen, sömürülen kitlelerin bir bütün olarak burjuvaziyi tehdit eden hoşnutsuzluğu, kapitalizm ve sosyalizm arasında derinleşen savaş, sosyalist sistemin aktif desteğinde bağımsızlık ve demokrasi güçlerinin kazandığı zaferler tekel dışı sermayenin bu eğilimini kamçılıyor. Onu, halinden memnun olmamasına rağmen finans kapitalden, emperyalizmden yana kesin bir tavır almaya zorluyor. ABD ve NATO'cu emperyalistlerin "ülke"deki "sulta"sına, ekonomik bağımlılığın siyasi ve askeri bağımlılıkla tamamlanmasına bugüne dek "gık" demeyen; tersine bütün bunları onaylayan tekel dışı sermayenin, Türkiye ve Kürdistan halklarının aktif mücadelesine sahne olacak bir ortamda emperyalizme karşı bir tavır içine girmesi düşünülemez.

Tekel dışı burjuvazi, devlet iktidarını elinde bulunduran tekeli kesimle tavır birliğine zorlayan diğer önemli bir faktör de, sömürgeci-sömürge ilişkisinin tarihin her döneminde şu ya da bu oranda canlı tuttuğu Türk şovenizmidir. Kürt sorunundan söz edildiğinde "**vatanın bölünmezliği ve bütünlüğü**" konusunda tekeli dışı sermaye çevrelerinin, finans kapitalden, hatta bir bütün olarak tekeli burjuvaziden daha duyarlı olduğunu söylemek mübalağa sayılmaz. Bu, yerleşik şoven geleneğin yanısıra onun pazar tutkusundan, Türk tekeli sermayesinin -bu konuda çok zayıf olsa- gösterebildiği enternasyonalist tavır gösteremeyişinden kaynaklanıyor. Oysa Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakkı da dahil, kendi kaderini özgürce belirlemesi **acil demokratik** bir taleptir. Ve ulusal demokratik güçler anti-faşist mücadelenin temel ve güçlü bir mütefiğidir. Ama buna rağmen tekeli dışı burjuvazi, bu talebin söz konusu edildiği yerde, en az finans kapital ve onun tahakümü altında bulunan diğer tekeli kesimler kadar bağınaz ve karşı devrimci bir konumda saf tutuyor, tutacaktır. Kürdistan halkının gelişen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi onun bu şoven ve gerici eğilimini canlı tutacak, hatta Kürdistan'da yer alan son olaylarda bir kez daha görüldüğü gibi şahlandıracak, doruk noktasına vardıracaktır.

Belirttiğimiz bu nedenlerden ötürü, Türkiye'de tekeli dışı sermaye, Türkiye'nin ulusal çıkarlarından, bağımsızlığından yana değildir. Dolayısıyla başka ulusların ve ulusal azınlıkların tutsaklaştırılmasına, boyunduruğa vurulmasına karşı değildir. Tersine, burjuvazinin bu kesimine ne kadar şirin görünmeye özen gösterilirse gösterilsin, anti-faşist ve anti-sömürgeci savaşımın sahne olacağı çatışma ortamında onlar, devlet iktidarını elinde bulunduran büyük burjuvazinin yanında yer alacak, reformist güçlerin şimdiden soyunduğu "**Kültürel özerkliğe**" bile yanaşmayacaklardır. (Ulusal kurtuluş savaşımının yükseleceği aşamalarda Saddam'vari otonomiler hariç tabii!..) Ama bütün bunlara rağmen, finans kapitalin yoğunlaşan baskı ve terörü altında burjuvazinin bu kesiminde -belirleyici bir ölçekte olmasa bile- muhtemel ayrışmaları gözardı etmek doğru değildir. En azından finans kapitalin (mali sermayenin) baskısından en çok etkilenen, ufalan, iflasa giden kesimlerin kazanılması ve diğer kesimlerin tarafsızlaştırılması doğrultusunda esnek bir politika gütmek, bu yolda çaba harcamak gerekir.

Ancak bu **esneklik** ve **çaba** adına anti-faşist savaşın, tekellerin egemenliğine, emperyalizme ve Kürt ulusu üzerindeki sömürgeci boyunduruğa yönelik hedeflerinden ödün verilemez, bu hedeflerin yozlaştırılmasına, özünden soyutlanarak soysuzlaştırılmasına mücadele edilemez. Çünkü bu, en başta işçi sınıfının, Kürdistan halkının ve nesnel konumu itibarıyla emperyalizme, tekellerin egemenliğine ve faşizme karşı olan küçük burjuvazinin küçümsemeyecek bir kesiminin demokratik talepleriyle çelişir. Ve bu konuda verilecek her ödün, Kürdistan ve Türkiye halklarının, faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşta güçlerini birleştirmelerini baskı altına almayı, halk güçlerinin gelişen eylemini saptırmayı ya da zayıflatmayı hedefleyen reformizme çanak tutmaktan başka bir anlam taşımaz.

Görüldüğü gibi ülkelerimiz koşullarında faşizme karşı mücadeleyi, salt faşist milis güçlerine veya şu ya da bu burjuva partisine karşı savaşla özdeşleştirmenin olanağı yoktur. Faşizme karşı savaş, devletin gerici, sömürgeci ve şoven karakterine yönelmek zorundadır. Bu, bir zorlama değil, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer çalışanların finans kapitalin açık terörist diktatörlüğüne karşı geliştirdikleri demokrasi mücadelesi karşısında -finans kapitalin çıkarları doğrultusunda yeniden düzenlenen ilişkilere rağmen- burjuvazinin değişik kesimlerinin yukarıda belirlediğimiz konuları alacaklarından ve devletin gerici-sömürgeci karakterinden kaynaklanıyor.

Türkiye, ne bir İspanya ve ne de bir Yunanistan'dır. Burjuva güçler arasında duyulan çatlak seslere bakarak "faşizmin çözüldüğü" ya da "çözülmeye başladığı" kehanetinde bulunmak ve giderek burjuva demokrasisine soyunmak, ya Türkiye ve Kürdistan halklarının faşizme ve sömürgeciliğe yönelik eylemini bilinçli olarak saptırmak ya da en azından sömürgeci-faşist Türk devletinin sınıfsal ve siyasal gerçeğini kavramamaktır. Zira faşizm çözülüyor, sadece özlediği anlamda kurumlaşmıyor. Dolayısıyla saldırganlaşıyor. Derinleşen ekonomik bunalım, Özal'ın ekonomik programını eskitmekle kalmıyor, ard arkası kesilmeyen siyasal bunalımlara, skandallara ve rezaletlere dönüşerek gelişiyor. İşçi ve emekçilerin ve bu arada Kürdistan halkının artan öfkesi ciddi toplumsal patlamalar için kaynak oluşturuyor. Ve bu, finans kapitalin saldırganlık eğilimini pekiştiriyor.. Onu, vahşetin yoğunlaştırılması eşliğinde muhtemel "gömlek değişikliği" ile devlet

iktidarını korumaya zorluyor. Açıktır ki, bu gidiş, yaratacağı ağır tahribatlara rağmen faşizmin kaçınılmaz sonunu yakınlaştıracaktır.

Diğer yandan gerici mali sermayenin bu hırçınlığı ve "vurdum duymazlığı", burjuvazinin diğer kesimlerini tedirgin ediyor. Başlıca SODEP ve DYP'nin icazetli muhalefesinde somutlaşan bu tedirginliğin bir amacı, devletin finans kapitalist azınlığın çıkarları doğrultusunda ekonomiye müdahalesini kısmende olsa engellemek; ikincisi ise, kaçınılmaz sonuna her gün bir adım daha yaklaşan "son Türk devleti"ni parçalanmaktan korumak, burjuvaziye tehdit eden kitlelerin hoşnutsuzluğunu, kin ve nefretini burjuva kanallara akıtarak boğmak, muhtemel patlamaları engellemek ve sömürgeci devlet tekelleri kapitalizminin ömrünü uzatmaktır. Bu uzak da olsa ikinci bir olasılıktır. Ve reformist güçlerin "faşizmi yıkacağız" çığlıklarıyla soyunduğu iktidar modeli de budur. ncak Türkiye ve Kürdistan koşullarında SODEP ve DYP'lı bir iktidar da, reformist beklentilerin tersine İspanya ve Yunanistan'daki gibi bir burjuva demokrasisi olmayacak, 12 Eylül'ün ön günlerinde yaşanan "burjuva demokrasisi"nden çok daha güdük, çok daha şoven ve baskıcı bir diktatörlük olacaktır. Böyle bir iktidar, vadettiği bazı "reformları"da yapmak zorunda kalabilir. Fakat unutulmamalı ki, muhtemel "reformlar" ve özellikle reform vaatleri Lenin'in belirttiği gibi, "baştan halkın kaynaşmasını bastırmayı ve devrimci sınıfın eylemini durdurmayı ya da hiç değilse zayıflatmayı" amaçlayacaktır. Yine böyle bir iktidar, kitlelerden soyutlamak istediği demokrasi güçlerine karşı acımasız bir saldırıya geçmekte hiçte gecikmeyecektir. Örneklemek uygun düşerse, bu iktidar, "liberalleşme" maskesi altında özü itibarıyla salazarist politikanın izleyicisi olan **Marcelo Caetano**'nun Portekiz'deki iktidarının bir benzeri olmaktan başka birşey olmayacaktır.

Bu bakımdan "ülke" somutunda faşizme karşı savaşım perspektiflerinin doğru kavranabilmesi can alıcı bir öneme sahiptir. Ve bu, faşist devletin sınıfsal dokusu ve sömürgeci karakteri ile açık bir çatışma içinde bulunan işçi sınıfı ve Kürdistan halkının durumunu, Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin ortak paydalarını ve tekellerin anti-demokratik ayrıcalıklarından, ekonomik baskı ve terörden ciddi ölçülerde rahatsız olan, ıstırap çeken diğer toplum kesimlerinin sınıfsal ve

siyasal yapılarını, taşıdıkları anti-faşist potansiyeli ve örgütlülük düzeylerini irdelemeyi gerektirir.

Özlüce belirtmek gerekirse, işçi sınıfı ve Kürdistan ulusal demokratik güçleri, hatta ağırlıklı olarak Kürdistan halkı faşizme karşı savaşta belirleyici ve en direngen temel güçlerdir. Ayrıca ulusal demokratik mücadelenin anti-faşist savaşla birleşik bir dalga halinde sömürgeci-faşist devlet çarkına yöneltilmesi her iki halkın ortak çıkarlarının bir gereği ve başarının temel bir koşuludur. Ancak bu güçlerin mücadele birliği, herşeyden önce ulusal ve sosyal devrimin asgari ortak bileşenlerinin ön plana çıkarılmasını, diğer bir deyişle faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşın temel demokratik taleplerinin biçimlendireceği iktidar yönelimini netleştirmeyi gerektirir. Bunun yanısıra anti-faşist ve anti-sömürgeci savaşın iktidar perspektiflerinin, Türkiye işçi sınıfının anti-faşist savaşta en yakın bağlaştığı olan Türk küçük burjuvazisinin (yoksul ve orta köylülük, gençler, aydınlar, esnaf, zanaatkar, küçük işletmeci, memur ve anti-faşist subaylar) nesnel çıkarlarını koruması, faşizme ve sömürgeciliğe, emperyalizme ve tekellerin egemenliğe karşı savaşın saflarına kazanılabilecek burjuva kesimlerin kazanılması, kazanılamayacak kesimlerin tarafsızlaştırılması doğrultusunda azami çaba harcanmasını dışlamaması gerekir.

Bu ise, faşizme karşı savaşta Türkiye ve Kürdistan halklarının -ortak mücadeleleri halinde- gerçek demokratik iktidarı olan **demokratik halk iktidarına** (ki bu, proleterya diktatörlüğüne geçişin özgün bir biçimidir) giden yolda, daha geniş toplum kesimlerinin çıkarlarını koruyacak, faşizmden zarar gören sınıf ve katmanların nesnel taleplerine yanıt verebilecek demokratik bir iktidar seçeneğinin hedeflenmesini gerektirir. İşte ülkelerimiz koşullarında bu demokratik seçenek: **demokratik halk devrimidir**. Faşist çarkı dağıtacak, Kürt ulusu üzerindeki sömürgeci boyunduruğa son verecek, tekellerin ekonomi üzerindeki eğilimini kıracak ve bugün işçi, emekçilere çektirilen ekonomik bunalımın ceremesini onlara çektirecek, emperyalizme, İMF ve NATO'yla ilişkilere son verecek ve toprak devrimini hedefleyecek demokratik halk devriminin bu ana yönelimleri, bizce, aynı zamanda Türkiye ve Kürdistan'lı devrimci-demokratik ve anti-faşist güçlerin -birleşik halk cephesinin örülmesine de temel oluşturabilecek- **demokratik birlik zemini** için baz alınabilir, alınmalıdır. Demo-

kratik halk devrimi program hedefleri, faşizme karşı savaşın çeşitli evrelerinde ön plana çıkabilecek şu ya da bu konu üzerinde mücadelenin yoğunlaştırılmasını, reformist güçlerle, "liberal" burjuvazinin şu ya da bu kesimiyle belli demokratik talepler etrafında geçici eylem ve işbirliklerini dışlamaz. Fakat açıktır ki bu, "acil talepler" maskesi altında burjuva kuyrukculuğunu meşrulaştırmaya çalışan program ve anlayışları, demokratik halk devriminin ana yönelimlerini gözardı etmeyi yadsır. Zira daha öncede belirttiğimiz gibi, faşist çarkın dağıtılması, Kürdistan halkı üzerindeki sömürgeci boyunduruğa son verilmesi zaten işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer çalışanlar için acil taleplerdir.

Finans kapitalist azınlığın yoğunlaştırdığı faşist devlet terörüne ya da olası bir "liberal"! burjuva diktatörlüğü alternatifine karşı demokratik halk devriminin kitlelere hedef gösterilmesine ve anti-faşist mücadelenin buna bağımlı kılınmasına, en başta reformist güçler karşı çıkacak ve şunu söyleyeceklerdir: "Sınıf örgütleri ciddi darbeler yedi. Sol güçler dağınık. İşçi sınıfının büyük bir kısmı kazanılmış değil. Küçük burjuvazi önemli ölçüde şovenizmin etkisi altındadır. Bu bakımdan burjuvazinin belli kesimlerini, en azından ulusal burjuvaziye ürkütmemek gerekir." Bu ve benzeri incilerin altında yatan gerçeklerin herkes farkındadır artık. Amaç burjuva kuyrukçuluğunu meşrulaştırmaktır. Zira yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolatı -Türkiyede- ulusal ve yurt sever nitelikte bir burjuva sınıfı yoktur. Kaldı ki, bir an için böyle bir sınıfın var olduğunu kabul etsek bile!, demokratik halk devrimi program hedefleri onun nesnel çıkarlarıyla gelişmiyor. İşçi sınıfının önemli ölçüde örgütsüz, solun dağınık ve önemli bir toplumsal kesimi oluşturan küçük burjuvazinin belirli ölçüde şovenizmin etkisinde bulunması ise, doğrudur. Ancak genel devrimci anti-faşist, anti-sömürgeci hareketin bu ve benzeri zaafı, faşizme, sömürgeciliğe, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı gelişen mücadelenin burjuvazinin icazetli muhalefetine **peşkeş** çekilmesine gerekçe yapılamaz. Tam tersine bu durum, işçi sınıfının, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin önüne, savaşarak sömürgeci-faşist çarkı dağıtabilecek örgütlerin yaratılması görevini koyar. Ve ancak bu tarihsel görevlerin üstesinden gelinebildiği ölçüde küçük burjuvazinin şovenizmin etkisinden kurtarılması, kazanılması sağla-

nabilir. Aksi takdirde burjuva tabuların etkisi ve tırmandırılan şovenizmin ikili "sınıf" karakterine sahip olan küçük burjuvazinin sözkonusu kesimi karşı devrim güçlerinin yedek gücü olmaya devam edecektir.

Faşizme karşı savaşta diğer sektörler bir yaklaşım da, demokratik halk iktidarının alternatif hedef olarak gösterilmesidir. Demokratik halk iktidarının Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin ortak iktidar hedefi olması gerektiği doğrudur. Ancak faşizme ve sömürgecilığe karşı savaşta böyle bir iktidar hedefiyle ortaya çıkmak daha işin başından kazanılabilecek bazı güçleri (örneğin çıkarları kapitalizmle çelişmeyen burjuva ve küçük burjuva bazı kesimleri) karşıya almak demektir. Zira demokratik halk iktidarı, devrimci-demokratik muhtevalı demokratik halk devriminin tersine anti-kapitalist bir öze sahiptir. Ve onun bu özelliği derinleşerek sosyalist devrimle tamamlanır. Oysa demokratik halk devrimi, ağırlıklı olarak anti-tekelci bir öze sahiptir. Onun anti-kapitalist yönelimleri iktidarın sınıf güçleri arasındaki geygeğe bağlı olarak tedrici olarak gelişebilir ya da törpülenir. Elbette ki böyle bir süreçte devrimci güçlerin görevi, devrimin kesintisiz olarak sürdürülmesi olacaktır.

İşçi sınıfının savaşçı birliği, değişik türden birliklerin geliştirilmesinde katalizatör işlevi görebilir.

Bugüne dek güç birlikleri, cepheleşmeler biçiminde kamuoyuna yansıyan demokratik birlik "adım"larının başarısızlıkla sonuçlanmasında, bu değerlendirmemizin bütünlüğü içinde belirlenen nedenlerin yanı sıra işçi sınıfı siyasal hareketinin bölünmüş olmasının da payı büyüktür. Bu, hem Kürdistan'da ulusal demokratik güçlerin, hemde Türkiye'de anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin demokratik birlik hedeflerinde birleştirilmelerinde ve de ulusal ve sosyal mücadelenin ortak nirengi noktalarının ön plana çıkarılarak düşmana öldürücü darbenin vurulmasında önemli olumsuz bir etkidir. Faşizme ve sömürgecilığe karşı yürütülen savaşın küçümsenmemesi gereken bir zaafıdır. Bazıları kendilerini işçi sınıfı hareketinin "biricik" temsilcisi ilan etseler de, Kürdistan ve Türkiye gerçeğinde işçi sınıfının siyasal hareketi bölün-

müştür. Faşizm karşısında önemli bir sınavdan geçen Kürdistanlı ve Türkiye’li "sınıf" örgütlerinin ezici bir çoğunluğunun açığa çıkan ideolojik, politik ve örgütsel kofluğu, örgüt ve mücadele biçimlerinin hayatın canlı pratigince büyük ölçüde mahkum edilmesi, bu gerçeği tartışmasız bir biçimde doğruluyor. Dolayısıyla işçi sınıfı hareketinin siyasal birliği sorunu, çözüm bekleyen bir görev olarak kendisini dayatıyor.

Ancak tarihsel gerçeklikten hareketle siyasal birlik sorununu, güç birlikleri ve cephelerin önüne koymanın nesnel koşulları yoktur. Tek örgütlerin iç hesaplaşması biçiminde kendisini dışı vuran ayrışmalar hala yer yer devam ediyor. Önümüzdeki dönemde bu ayrışmalar, ağırlıklı olarak örgütler arası mücadelede sağ ve "sol" oportünizme karşı yeni saflaşmalara yerini bırakacaktır. Bu hesaplaşma süreci, aynı zamanda devrimci örgütleri de birbirine yakınlaştıracaktır. Bu durum siyasal birlik sürecini olumlu yönde etkilese bile, bir başına yeterli değildir. Çünkü siyasal birlik, çıkarıcı, fırsatçı amaçlar üzerinde ikame edilemez, örgütlerin aritmetik toplamına eşitlenemez. Tersine, öncelikle devrimci örgütler arası ayrılıkların nedenlerini geçmişin doğru bir değerlendirmesi içinde gereklidir. Ve siyasal birliğin önemli bir koşuludur.

Diğer yandan siyasal birlik, herşeyden önce ideolojik bir birliktir. İdeolojik birlik, asgari koşullarda temel teorik tezlerin, örgüt ve mücadele anlayışlarının tartışılmasını, karşılıklı görüş alışverişinin özüm-senmesini, örgütlerin birbirlerinin gelişkin yönlerinden yararlanmalarını, ayrılıkların giderilmesinde işçi sınıfı bilimi ve onun evrensel değeri olan deneyimlerinden yaratıcı bir şekilde yararlanmayı öngören bir süreci kapsar. Açıkta ki, böyle bir süreci başlatmanın temel prensipleri üzerinde anlaşılan örgütlerin, birlik sürecinde görülen programatik yakınlaşmalara paralel olarak pratik siyasal eylemin ortaklaşa yürütülmesine, onun örgütlendirilmesine de katılmaları, taban örgütlerini buna hazırlamaları gerekiyor.

Bu bakımdan siyasal birlik, tüm yakıcılığına rağmen bugünden yarına ya da kısa bir sürede üstesinden gelinebilecek bir sorun değildir. Dolayısıyla bir bütün olarak devrimci hareket, bir yandan faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşım süreci içinde işçi sınıfının -ülke esası temelinde- siyasal birliğini sağlamak; diğer yandan güç birliği ve

cephesinin sorununu, bu itici silahtan (iŒi sınıfının siyasal birliğinden) yoksun olmanın yarattığı zaafı da göğslüyerek çözümlenmek zorundadır. Bizce doğru olan, anti-faŒist ve anti-sömürgeci güçlerinin geniş eylem birliklerinin ve giderek cephesinin ön plana çıkarılması, siyasal birlik çalışmalarının buna uyumlu kılınmasıdır. Zira iŒi sınıfının savaŒçı birliğinin bugün için sağlanamayışından kaynaklanan zaaf- lar, "birlik" sürecini köstekleyen sakat ve yanlış anlayışların devrimci kararlılık, özveri ve esneklikle aşılmaması için bir neden yoktur.

Kürdistan iŒi sınıfı ve yoksul köylülüğünün savaŒkan öncü müfrezesini yeni bir zeminde yaratmayı önüne hedef olarak koyan ve bu hedefe doğru kararlı adımlarla ilerleyen PSKT-Roja Welat, bu konuda iki yönlü bir görevle karşı karşıyadır: 1- TKSP'nin leninist birliğini sağlamak..Ki PSKT-Roja Welat, bu yolda önemli bir mesafe katetmiştir. TKSP'nin geçirmekte olduğu depresyonlar, girdiği ideolojik-politik bataklık bir başına bunu gösterir yeterlidir. Ancak görev henüz bitmemiştir. 2- PSKT-Roja Welat, Kürdistan'da kendisi dıŒında da, bazı zaaf ve eksikliklerine rağmen iŒi sınıfı ideolojisine ve ülkemiz özgülüne uygun mücadele anlayışına yatkın örgüt ve grup eğilimi gösteren yapılanmaların bulunduğu kanısındadır. Ve PSKT-Roja Welat olarak, sözkonusu yapılanmalarla ideolojik birlik sürecini başlatmak için aŒađdaki konular üzerinde asgari görüş birliğine varmayı zorunlu görüyoruz:

-Geçmişin doğru bir değerlendirmesinin zorunluluğunu benimsemek.

-Örgütlerarası hesaplaşma sürecinde (Böyle bir süreçten sözetmemiz ilk anda kulağa hoş gelmeseydi bile, bir gerçektir. Örgütlerarası arenada akıl almaz ayak oyunlarına sahne olan bir "mücadele" sözkonusudur.) oportünizme ve tasfiyeciliğe karşı devrimci tavrın geliştirilmesi prensibinde anlaşmak.

-Grup eğilimini gösteren yapılanmaların kendi konumlarını dürüstçe değerlendirmeleri; kendilerini örgüt olarak görenlerin, örgüt olmanın asgari ölçütlerine sahip olup olmadıklarının tespiti.

-Siyasal birlik çalışmalarının, en geniş anti-faŒist ve anti-sömürgeci demokratik birliklerin önüne engel olarak konulmaması, onlara zarar vermemesine özen gösterilmesi.

-İdeolojik birlik sürecinin kadrolara ve kitlelere açık tutulmasının prensip olarak benimsenmesi...

Güç birlikleri ve cepheler sağ oportünizme ve sekterliğe karşı mücadele içinde olacaktır.

"Birlik" yolunda atılan "adım"ların başlangıç ve sonuç itibarıyla yaşattığı deneyimler, Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme ve sömürgecilığe karşı savaşta en geniş güçlerin birliğinden yana olmalarının bir başına birlik sürecine ivme kazandırmaya yeterli olmadığını gösterdi. Hatta söz konusu "birlikler", halk güçlerinin yakıcı istemlerine rağmen bu süreci olumsuz yönde etkiledi, onun karşısına engeller dikti. Bu gerçeği, bu değerlendirmemizde değişik yönleriyle tartıştık. Asıl sorun, yaşanan deneyimlerin kapsamlı bir irdelemesini içeren bu tartışmamızdan çıkardığımız sonuçlarla tıkanan birlik sürecine yeni perspektifler getirmektir.

Konuya bu açıdan bakıldığında, güç birliği ve cephe sorununda başarının birinci koşulu, **demokratik birlik zemininin** Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin asgari müştereklerine uyarlanmasıdır. Bu, hem sömüren ve sömürülen ülke devrimlerinin izleyebileceği farklı seyirlerden kaynaklanan bir zorunluluk, hemde faşizme ve sömürgecilığe karşı şu ya da bu biçimde savaşan **heterojen** güçlerin asgari demokratik hedeflerde birleştirilmelerinin bir gereğidir. İşte anti-faşist ve anti-sömürgeci cephelerin bileşkesi niteliğinde olan **birleşik halk cephesinin** gerekliliği de bu ihtiyaçtan kaynaklanıyor. Bu nedenle, Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin Türkiye anti-faşist güçlerine önerebileceği demokratik birlik zemininin, birleşik halk cephesinin inşasında da baz alınması gerektiği kanısındayız.

Ancak faşizme ve sömürgecilığe karşı savaşta demokratik birlik zemininin doğru tespiti de kalıcı güç birlikleri ve cephe sorununun kotarılması için yalnızca yeterli değildir. Herşeyden önce "birlik" yolunda atılacak adımların temel mücadele alanına yönelik olması, Avrupa metropollerinden yakılan ağıtları aşması gerekir. İkincisi; "birlik" adına yola çıkan ve fakat en geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci birliklere karşı işleyen sağ oportünist, reformist eğilimlerin mahkum

edilmesi, meşru olmayan tasfiyeci ve kof blokların birlik sürecini tıkayan birer engel olmaktan çıkarılması; diğer taraftan değişik sınıf ve tabakaları faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadelelerini küçümseyen, hatta bazen kendilerini cephe yerine koyan sekterliklerin törpülenmesi gerekir.

Fakat birlik sürecinin dayattığı bu temel görevlerin üstesinden gelinmesi sanıldığı kadar kaloy olmayacaktır. Tersine, faşizme ve sömürgeciliğe karşı yürütülen savaşın yanısıra reformizmle, tasfiyecilikle ve sekterizmle cebelleşerek birlik sürecine ivme kazandırabilir, yaratılan engeller ilkeli, kararlı ve esnek bir politikayla bertaraf edilerek en geniş anti-faşist, anti sömürgeci birliklerin yolu açılabilir.. Bu bakımdan görev, demokratik birlik zeminini ve böyle bir zeminde işbirliği olanakları bulunan, bu zemine kazanılabilen en geniş kesimlerin güç ve cephe birliğine karşı işleyen tasfiyeci, bölücü, pazarlıkçı, dar gurupçu ve sekter anlayışları hedefleyen mücadelenin ilkelerini bilince çıkarmak, bunları istikrarlı pratik adımlarla geliştirmektir. Sorunu daha da somutlaştırırsak:

-Yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı faşist-sömürgeci çarkın dağılması, onun yerine demokrasi güçlerinin iktidarının kurulması, ülkelerimiz somutunda **demokratik halk devrimi** sorunudur. Bu, bir yandan en geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci güçlerin nesnel istemlerinin ortak paydalarıyla çakışabilen **demokratik birlik zemininin** eksenini oluşturacak, diğer yandan da Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak savaşmalarının iktidar hedefi olan **demokratik halk iktidarına** giden yolu açacaktır. Açıktır ki, Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin gereksinimlerinden doğan ayrı cephelerin oluşmasına engel değildir. Ve olmamalıdır.

-Faşizmin ve sömürgeciliğin ağır ekonomik-siyasal terörü altında yaşanan 4 yıllık zaman süreci içinde ortaya çıkan "birlikler" (güçbirlikleri, cepheler), değerlendirmemizin bütünlüğü içinde bildiğimiz nedenlerden dolayı demokratik zemininde ortaya çıkmamış ve toparlayıcı olmamıştır. Genellikle Avrupa'ya özgü kof bloklar olmaktan öteye gidemeyen söz konusu "birlikler", son tahlilde kitlelerin birlik eğilimini istismara çanak tutmuş ya da ona hizmet etmiştir. Bu bakımdan en geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci birliklerin koterılması

sı, bu odaklara ve bunlara ebelik eden anlayışlara karşı ilkel, kararlı ve fakat duygusallığa yer vermeyen bir mücadeleyi gerektiriyor.

-En geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci birlikler için mücadele, örgüt içi ve giderek örgütlerarası bir nitelik kazanan hesaplaşma zemininde sürüyor. Ve yaşanan deneyimler, birlik platformlarının, örgüt içi ve örgütlerarası hesaplaşmalar karşısında acımasız biçimde bir baskı unsuru olarak kullanılmak istendiğini gösteriyor. Oysa söz konusu platformları, sol güçler yelpazesinde görülen sınıfsal ve siyasal ayrışmalara alet etmek sorumsuzluğun en büyüğüdür. Faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşta en geniş güçlerin birliği politikasının bağlayıcı ve belirleyici yönü, güç birlikleri ve cephe sorununu hedefleyen birlik platformunun ilkeleridir. Bu ilkeleri benimseyen ya da benimsenmesi olanaklı olan her örgüte söz konusu birlik zemini ya da platform açık tutulmalıdır. Artı, platformun ana yönelimlerinden ödün verilmeden kazanılması gereken güçlerin kazanılması için esnek bir caba harcanmalıdır. Eğer böylesi zeminlerde örgüt olmanın asgari kriterlerinin tespiti gerekirse, bizce bunlar, demokratik birlik zemininde geliştirilecek savaşın hedeflerini benimsemek, merkezi bir yapıya sahip olmak ve sürekli bir politika üretebilmektir. Zira böylesi platformlarda siyasal tercihlere yer yoktur. Siyasal tercihleriyle demokratik birlik zeminini ve eylem platformlarını tekelleri altına almak isteyen tasfiyeci eğilimlerle mücadele ise, en geniş güçlerin birliği için sürdürülen çabaların bir gereğidir.

-Enver Hoca'cı diye anılan bazı örgütler anti-sovyetik bir şartlanma içinde bulunmalarına rağmen faşizmle uzlaşmıyor, tersine ona karşı mücadele ediyorlar. Küçümsememesi gereken anti-faşist bir potansiyeli oluşturuyorlar. Ama diğer taraftan da, yanlışlığı tartışma götürmeyen emperyalizm ve faşizm "teori"leriyle anti-faşist ve anti-sömürgeci güçlerin mücadelelerine belirli ölçülerde de olsa zarar veriyor, hedef karartıyorlar. Bu güçlerle ideolojik mücadele kaçınılmazdır. Ancak bu gerçeklik, onların anti-faşist mücadele saflarına çekilmeleri doğrultusunda enerjik bir çabanın harcanmasını yadsınamalıdır. Elbetteki bu yapılırken, demokratik birlik zeminini biçimlendiren ilkelerin saptırılmasına izin verilmemelidir.

Bizce bu ilkesel çerçeve, Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme, sömürgeciliğe, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı ortak

mücadelelerinde en geniş güçlerin demokratik bir zemini ya da platformu için baz alınabilir, alınmalıdır. Açıktır ki bu, güç birliği ve cephe programı değil, sadece birlik süreci önünde bulunan engellerin aşılması ve en geniş demokratik birliklerin maddi zemininin bilince çıkarılmasını içeren bir perspektiftir; Ayrıca gerçekliği tartışılabilir.

Bu yazılar Temmuz 1984 ile Nisan 1985 tarihleri arasında yazılmış ve Roja We-
lat'ın 19. sayısından 26. sayısına kadar çı-
kan sayılarında imzasız olarak yayınlan-
mıştır

"Otonomi" yönelimi, reformist yaklaşım ve yurtsever güçlerin birliği sorunu. (*)

Bilindiği gibi, Kürdistan Yurtseverler Birliğinin "otonomi" yönelimi, bir süredir Ortadoğu'daki ilerici çevrelerde, özellikle de Kürdistanlı örgütler ve yurtsever kesimler arasında yoğun bir biçimde tartışılıyor, güncelliğini koruyor.

Dünyada ve bölgemizde önemli olayların yaşandığı günümüzde "otonomi" yönelimi, hafife alınacak, geçiştirilecek yada "kırk dereden su getirerek" aklanmaya çalışılacak bir olay değildir. Sorun ciddidir. Ve Ortadoğu'daki siyasal gelişmelerin ışığında, faydacı, reformist ve duygusal yaklaşımların ötesinde değerlendirilmeye muhtaçtır.

Kapitalist sistem derinleşen bir bunalım sürecini yaşıyor. Bunalım derinleştikçe emperyalizmin, ideolojik politik, askeri ve diplomatik alanlarda saldırganlığı daha da artıyor. Topyekün insanlığın geleceğini hedefleyen nükleer savaş tehdidi, silahlanma yarışının tirmandırılması, "detant"ın sabote edilmesi, devletler arası hukuk ilkelerinin pervasızca çiğnenmesi, ırkçılığın şahlandırılması, sömürge bağımlı ulusların bağımsızlık ve demokrasi mücadelelerinin boğazlanmak istenmesi günümüzde emperyalist serüvenci politikanın ana yönelimlerini oluşturuyor. Emperyalizm sadece bununla da kalmıyor. O, dünyanın dört bir yanında yarattığı bölgesel savaş ocaklarıyla gerilimi tirmandırmak için her türlü çalışma baş vuruyor. İşte Ortadoğu, emperyalizminin yarattığı bu bölgesel savaş ocaklarından en yakıcı olanıdır.

Emperyalizmin siyonist ve gerici müttelikleriyle birlikte öncelikle Filistin Direnme Hareketini, Lübnan ilerici güçlerini hedefleyen ve

Suriye’de etki altına almayı amaçlayan hegomanya planı tutmamış yada en azından bugün için büyük ölçüde geri tepmiştir. Söz konusu gerici saldırı, Filistin Kurtuluş Hareketini önemli ölçülerde yaralasa bile Lübnan ilerici güçlerinin kararlı direniş ve Suriye’nin aktif desteğiyle ikinci raund da geriletilmiştir. Elbette ki bu, emperyalist, siyonist ve gerici güçlerin bu odakta tehlike olmaktan çıktığı anlamına gelmez. Tersine bölgedeki yerel direniş güçlerinin sınıfsal siyasal karakteri gözönünde bulundurulduğunda tehlikenin henüz yok edilmediği ve kısa sürede de yok edilemeyeceği açıktır. İlerici güçlerin kararlı direnişleriyle gerileyen emperyalizm bu kez, yurtsever, devrimci güçleri bölme, çökertme ve yeni dengeler oluşturma çabalarını yoğunlaştırıyor, yeni ataklara hazırlıyor.

Sorunun diğer önemli bir yanı, emperyalist-gerici saldırı ve komplotların yalnız Lübnan sathına yönelik olmaması; bir yandan Basra körfezi, diğer yandan Akdeniz, Ege ve bir bütün olarak Kürdistan’ı hedeflemesidir. Zaten faşist Türk devletinin, Ortadoğu’nun ikinci İsrail’i olarak techiz edilmesi de, bunun içindir. Faşist diktatörlük ise, buna çoktan soyunmuştur. Türk ordusunun Irak Kürdistan’ına karşı giriştiği işgal hareketi, İran Kürdistan’ına yapılan saldırı, İran ve Irak’ı mutlak bir yoksulluğun, sefaletin içine iten, her iki ülke halklarının çıkarlarıyla açık bir biçimde çelişen savaştan dolayı-özellikle Kürdistan sorunu açısından- iki gerici diktatörlüğü hizaya getirme ya da asgari müştereklerde Kürdistan ulusal kurtuluş güçlerini ortaklaşa boğazlama, yoketme çabaları, Arap gericiliğiyle geliştirilen ilişkiler, Kıbrıs işgali, Suriye’ye yönelik tehditler ve 6. Filonun 15 yıllık aradan sonra yeniden Türkiye limanlarına girmesi bu soyunmanın açık ve yeterli kanıtlarıdır.

Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri bünyesinde taşıdığı ciddi zaafllara, olumsuzluklara rağmen, bölge faşist-gerici rejimleri için önemli bir tehlike oluşturuyor. Dört yıldır devam eden İran-İrak savaşı bir yönüyle Kürdistan’ı hedefliyor. Anılan haksız savaşın Kürdistan’a kaydırılması, faşist Türk devletinin savaşan tarafların zaafllarından ve özellikle gerici Saddam diktatörlüğüyle geliştirilen ilişkilerden yararlanarak Kürdistan’a yönelik işgal ve saldırı eylemlerini yoğunlaştırması bunun açık bir yanıtıdır.

Bu somut koşullar çerçevesinde soruna yaklaşıldığında, yakın bir gelecekte Kürdistan, ilerici ve gerici güçlerin zorlu bir çatışma alanı olmaya adaydır. Bölge düzeyinde karşıt güçlerin saflaşmasında küçümsenmeyecek, gözardı edilemeyecek bir potansiyele sahip olan Kürdistan'lı yurtsever ve devrimci güçler ise, bir bütün olarak Kürt halkını hedefleyen çok yönlü saldırı ve tertipleri büyük ölçüde öz güçlerine dayanma temelinde, kalıcı müttefiklerden alacakları destekle göğüslemek durumundadırlar. Bu da, herşeyden önce -küçümsenmemesi gereken engellere rağmen- tüm ulusal kurtuluşçu ve devrimci güçlerin dayanışması, birliği yolunda ileri adımların atılmasını dayatıyor. Ve iç-dış bağlaşıkların uzun vadeli çıkarları hedefleyen kalıcı bir temele dayanılarak geliştirilmesini, kısa vadeli çıkarları amaçlayan ilişkilerin de, buna bağımlı kılınmasını zorunlu kılıyor.

İşte Kürdistan'daki son gelişmeleri, KYB'nin "otonomi" yönelimini, reformizmin, bu uzlaşmacı yönelimi aklama çabalarını, ve yurtsever güçlerin birlik-dayanışması önündeki engelleri bu perspektif çerçevesinde değerlendirmek gerek.

Demokrasi olmadan gerçek bir otonomiden söz edilemez

Kürdistan'daki son gelişmeler arasında baş sırayı KYB'nin "otonomi" yönelimi oluşturuyor. Bilindiği üzere Ocak (1984)ayının ilk günlerinde dünyadaki basın, radyo ve diğer kitle iletişim araçlarından bazıları, "Saddam yönetimi ile KYB arasında, Kürtlere otonomi verilmesine ilişkin görüşmelerin sürdürüldüğü, anlaşmanın sağlanmak üzere olduğu ve sonucun yakında kamuoyuna açıklanacağı" haberini vermişlerdi. Aradan 3 aylık bir süre geçmesine rağmen beklenen "ünlü" açıklama, her nedense bugüne dek yapılmadı! Ve taraflar söz konusu haberleri de yalanlamadılar.

Bizce sorun açıktır. Kürdistan Yurtseverler Birliği, eli kanlı Saddam diktatörlüğü ile "otonomi" yolunda küçümsenmeyecek bir mesafe almıştır. Ve büyük bir olasılıkla bunu, yurtsever, devrimci komununun tepkisini dikkate alarak gizli tutmayı, böylece olayı küldirmeyi amaçlıyor. Gelişmelerin başka türlü izahı pek inandırıcı

değildir. Çünkü, ne KYB, ne de KYB'ni aklamak isteyen çevreler, güncelliğini koruyan "otonomi" olayında derinleşmekte olan tartışmalara açık yanıt verememektedirler.

Kaldı ki sorunun özü, "otonomi" yolunda katedilen mesafe değil, Kürt halkının kanına susamış ve yıkılmaya yüz tutmuş gerici Saddam diktatörlüğü ile böylesi bir anlaşmaya yönelmektir. O halde olayın sırrını çözmek için, şu soruların yanıtını aramak gerekir. "Irak'a demokrasi, Kürdistan'a otonomi" şiarını stratejik hedef olarak belirleyen KYB'nin, gerici Saddam diktatörlüğüyle "otonomi" bağtlama yönelimine girmesinin nedenleri nelerdir? Söz konusu nedenler, KYB'nin bu yönelimini aklamak için yeterli midir?

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, KYB'ni gerici Saddam rejimiyle "otonomi" yönelimine götüren temel etken Kürdistan devriminin perspektiflerinin -Kürdistanlı diğer bazı örgütler gibi- bu örgüt tarafından da doğru bir biçimde kavranmaması ya da kavranmak istenmemesidir. Irak Kürdistan'ı halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinin "otonomi" hedefine bağlanması özellikle halkımızın bu parçadaki özgürlük savaşı açısından Barzani döneminde yaşanan deneyimlerden bile gerekli derslerin çıkarılmaması, bunun açık kanıtıdır. İşte KYB'nin "Irak'a demokrasi, Kürdistan'a otonomi" şiarından da ödün vermesi, Saddam diktatörlüğüyle "otonomi" temelinde anlaşma yoluna girmesi özünde bir yönüyle bu anlayıştan kaynaklanıyor. Diğer taraftan, Irak için önerilen demokrasi sorununun, bir iktidar meselesi olduğu gerçeğinin gözardı edilmesi ya da KYB'nin demokrasiyi de, otonomiyi de kendi küçük burjuva sınıfsal ve siyasal yapısına uygun bir biçimde yorumlamasıdır.

İkincisi, KYB'nin sınıfsal ve siyasal yapısına denk düşen ittifak anlayışı gereği öz gücüne güven sorununu küçümsemesi, ve düşman güçlerin zaaflarından, aralarındaki çelişkilerden yararlanma ya da onlara dayanmaya yer veren politik bir tercih içine girmesi; ve kısa vadeli çıkarları, halkımızın uzun vadeli çıkarlarının önüne koymasındır.

Üçüncüsü, Irak-Irak Kürdistan'ı yurtsever, devrimci güçleriyle ilişkilerin oldukça olumsuz bir noktaya gelmesi (ki, bunda Irak KDP'nin yanısıra KYB'nin de önemli payı vardır), Kürdistan devriminin doğasında var olan ağır koşullar vb...

Görüldüğü gibi KYB'nin "otonomi" yönelimine kaynaklık eden nedenler, hiçte iddia edildiği gibi bu örgütün Saddam diktatörlüğü ile girdiği uzlaşma yönelimini aklayabilecek yeterlikte değildir. Tersine KYB'nin bu tavrı, açıktan açığa uzlaşmacı bir yönelimdir. Ve mahkum edilmesi gereken bir tavrıdır.

Reformist yaklaşım KYB'ni aklamaya çalışırken yakayı ele veriyor.

Ortadoğu'daki ilerici kesimler ve ağırlıklı olarak Kürdistanlı yurtsever, devrimci örgütler arasında "Otonomi" yönelimi üzerinde yoğunlaşan tartışmalar, farklı yaklaşımları içeriyor. Bu konuda en ilginç yaklaşım TKSP sağ kanat oportünistlerinin başını çektiğini reformist eğilimdir. Bu eğilim hedef şaşırtarak bir nala, bir miha vurarak adeta ne dediği belli olmayan bir belirsizlik içinde KYB'nin, Saddam diktatörlüğü ile uzlaşma yönelimini aklamaya çalışıyor. Ve şöyle diyor:

"...KYB'de, Irak'ta diktatörlük rejimine karşı şu veya bu ölçüde savaştan muhalefet eden diğer Kürdistanlı örgütler de 'Kürdistan'a otonomi, Irak'a demokrasi' için savaştıklarını söylüyorlar. otonomi için savaştan besbelli, onun için görüşür de." (abc), (Riya Azadi, sayı:20)

Eğer çok uluslu bir ülkede otonomi bir demokrasi sorunuysa (ki, öyle olduğuna kuşku yok) "Irak'a demokrasi, Kürdistan'a otonomi" diyen KYB, kiminle, hangi koşullarda ve nasıl bir "otonomi" bağittlamaya çalışıyor? Riya Azadi KYB'nin bizzat "faşist" dediği gerici Saddam diktatörlüğüyle girdiği "otonomi" yönelimini haklı gösterirken sorunu hangi sınıfsal, siyasal açıdan değerlendiriyor?

Riya Azadi'nin bu yaklaşımını n sırrını çözmek için, aynı yazıya göz atmak yeterli. Şöyle ki:

"Bu durumda, Yekiti'nin Saddam rejimini ile görüşmelerinin geleceği konusunda iyimser olmak pek mümkün değil. Eğer yurtsever ve ilerici güçler birlik halinde Saddam'la görüşme masasına otursalardı, diktatörlük rejimine geri adım attırmak, ciddi demokratik değişikliklere onu zorlamak ve gerçek anlamda bir otonomi statüsünü ona benimsetmek mümkün olabilirdi." (abc), (Riya Azadi, agy)

Görüldüğü gibi Riya Azadi, "Otonomi" yöneliminin geleceği konusunda pek iyimser olmadığını belirtmekten geri kalmıyor. Ama hemen arkasından Saddam'lı "gerçek anlamda bir otonomi"ye, Saddam'lı bir "demokrasi"ye soyunarak yakayı daha açık bir biçimde ele veriyor! İşte küçük burjuva sınıfsal, siyasal yapının kaynaklık ettiği oportünist, reformist demokrasi anlayışı! Ve KYB'ni aklamak için "kırk dereden su getirme"nin gerçek nedeni!..

Durum gayet açıktır. Gerici Saddam diktatörlüğü kaçınılmaz sonuna hergün daha bir yaklaşıyor. Kendisini dayatan görev, Saddam'lı "demokrasi" ya da "otonomi" arayış ve buluşları değil söz konusu gerici diktatörlüğü yerle bir ederek Irak halkının demokratik iktidarını kurmayı hedeflemektir. Ve ancak böyle bir iktidar ülkede "ciddi demokratik" dönüşümler yapabilir, demokrasiyi kurabilir, Arap ve Kürt halkının eşit koşullarda demokratik bir birliğini sağlayabilir.

Diğer taraftan yurtsever, devrimci güçlerin birliği yolunda var olan ciddi engeller, Kürdistan devriminin doğasında bulunan zorunluklar, gerici Saddam diktatörlüğüne karşı savaşı tatil etmeye ya da bu kanlı diktatörlükle uzlaşmayı gerektirmez. Fakat, TKSP sağ kanat oportünizminin merkez organı haline gelen Riya Azadi, koşullara tapınmayı şahladılarak bunun da "gerçek"lerini yaratmaya çalışıyor. ancak O bunu yaparken reformist, uzlamacı anlayışı konusunda da açık ip uçları vermeyi ihmal etmiyor. Bakın aynı yazı şöyle sürdürülüyor.

"Karşı taraftan böyle bir öneri geldiğinde, yani çatışmanın kesilip sorunun görüşmeler yoluyla çözümünü önerildiğinde, Yekiti'nin önünde var olan seçeneklere bakalım:

"1.Görüşme önerisini red edip Saddam rejimi yıkılıncaya kadar savaşa devam etmek.

"2.Görüşmelere tek başına katılmayıp diğer ilerici güçlerin ve bu arada CUD'un katılmasını istemek; yani görüşmelerini, yurtsever güçlerin bir birlik halinde yürütmesi koşuluyla kabul etmek.

"3.Görüşmelere, bir başına da olsa, devam etmek." (Riya Azadi,agy)

Riya Azadi, "değerlendirme"sine devamlı yukarıya aldığımız seçenekler üzerinde duruyor. Ve KYB'nin bir yandan düşman güçlerin saldırısına hedef olduğunu, diğer yandan CUD güçleriyle arası son derece açık olmasını uzlaşmaya "gerekçe" olarak gösteriyor. Ve de

KYB'nin "otonomi" yönelimini meşrulaştırmak, dolayısıyla üçüncü seçeneği alternatif göstermek için kendini zorluyor.

Bir kez, bu değerlendirmemizin başında da belirttiğimiz gibi sorun salt bir görüşme ya da taktik olarak görüşmelere oturup zaman kazanmak bu zaman birimi içinde toparlanıp düşmana karşı güçlü bir saldırıya geçmek değildir. Meselenin özü, "sorunun görüşmeler yoluyla çözümü"nü yani Saddam'lı "demokrasi" ve "otonomi"yi hedefleyen niyettir..

İkincisi, Kürdistan devriminin doğasında var olan zorlu koşullar, KYB'nin düşman güçlerin saldırısı arasında sıkışması (Kaldı ki, bu durumda iddia edildiği gibi değil KYB'nin kurtarılmış bölgeleri var. Ve düşman güçleri oldukça zayıf.), Irak-İran Kürdistan'ı yurtsever, devrimci güçleriyle ilişkilerinin ciddi ölçüde bozuk olması bu örgütün Saddam diktatörlüğü ile uzlaşmasını haklı çıkaramaz. Onu aklamaya yetmez.

Ulusal, sosyal devrimlerin, özellikle gerilla savaşlarının zengin deneyimleri, Kürdistan zemininde yaşanan olayların ve muhtemel gelişmelerin dayattığı ve dayatacağı ağır görevlerin üstesinden nasıl gelinebileceğine ışık tutan örneklerle doludur. Küba devriminin fırtınalı günlerinde, Batista'nın yerine Miami Paktında bir "kurtuluş cuntası" düşüncesi etrafında birleşen Küba"sol" muhalefetinin -26 Temmuz Hareketine uzlaşmaya katılma önerisini de içeren- tutumuna karşı, Fidel Kastro'nun kaleme aldığı Sierra Maestra bildirisi bu bakımdan öğreticidir. Bu ünlü bildirden bazı pasajlar aktararak KYB'nin"otonomi" yönelimini ve onu aklamak için kendisini zorlayan reformist, uzlaşmacı eğilimin savaş mantığını kavramaya çalışalım.

"...Bu iki ateş arasında, kutsal bir dava uğruna çarpışmak için gerekli gururdan ve bu davanın ölmeye değer olduğu inancından başka hiçbir dayanağı olmayan bir başına kalmış insanlar... Hiç bir çıkar düşünmeksizin, hiçbir art niyet taşımaksızın hergün ölümle yüzyüze, gözgöze yüce fedakarlıklara tanık etmiş ve gene her gün en yakınlarının en iyilerin ölüm acısını tatmış insanlar. Bilinmez bir sonradaki kaçınılmaz afette kurbanın kim olacağı açık açık düşünüldüğü anda, uğruna böylesine inanç ve inatla döğüştüğümüz o zafer gününü görmek için, kendimizi feda etmekten başka bir umut ve kurtuluş yolu olmadığını iyice anladığımız kapkara bir günde duyulan bir anlaşma haberi."

"...Bizi, kendi kendimize destek olmaktan başka hiç bir kuvvet, hiç bir destek amacınıza ulaştıramaz."

"Fakat ne çare ki, Sierra Bildirisinde açık seçik ortaya konulduğu gibi bizler, umutsuz bir durumda kalsak, hatta diktatörlük bizi yok etmek için bugünkünden daha fazla bir askeri gücü harekete geçirse bile Küba ihtilalinin temel ilkelerinden ve görüşümüzden fedakarlık etmeyi asla kabul etmezdik."

"Öyleyse hiç tereddütsüz belirtelim ki: Batista'nın yerine bir askeri cunta geçtiği taktirde, 26 Temmuz Hareketi kurtuluş savaşına kesinlikle ve dirençle devam edecektir. Yarn uçsuz bucaksız bir uçuşuma yuvarlanmaktansa, bugün canınızı dışımıza takarak mücadele etmeyi yeğ tutarız. Askerlerin oyuncuğu olmayacağız: Ne askeri cunta, ne de askerlerin yönetiminde bir kukla hükümet!" (Che Guevera, Savaş anıları, Ant yay, s.241,243, 245, 246, 248'den naklen)

Fidel Kastro'nun bu tarihi sözlerine eklenecek bir şey yoktur. KYB ve diğer Irak-İran Kürdistan'lı yurtsever, devrimci güçleri karşısında duran tarihsel görev, gerici Saddam diktatörlüğüyle uzlaşma diğer bir deyişle gericiliğin değirmenine su taşıma değil; Onu yıkmak, yerle bir etmek onun yerine Irak halklarının demokratik iktidarını kurmak için savaşmaktır.

Yurtsever güçlerin birliği sorunu ve tek yönlü yaklaşım

Kürdistanlı yurtsever, demokrat, devrimci güçlerin dayanışma ve birliği her zamankinden daha yakıcı bir biçimde kendisini dayatmıştır. Ayrıca her partideki mücadele açısından yurtsever demokratik güçlerin, ezen ulus devrimci güçleriyle en sıkı dayanışmasının gerekliliği de tartışma götürmez. Ancak gerek her parçanın özeli ve gerekse Kürdistan'ın geneli açısından ulusal demokratik güçlerin dayanışma ve birliği önemli engellerle karşı karşıyadır. Ve çıkarıcı, faydacı, reformist kamplaşmalar, bu yolda masafe alınmasını daha da zorlaştırıyor.

Kürdistan zemininde yurtsever ve devrimci güçlerin dayanışma ve birlik sorununu ele alırken, öncelikle birliğin önüne çıkan, çıkarılan engellerin kaynağına inmek gerekir. Çünkü bu engeller, kimilerinin

iddia ettiği gibi salt "örgütsel rakabet"ten, "örgütler arası çatışma"lardan kaynaklanmıyor. Var olan engellerin ortaya çıkması ve kronikleşmesinde örgütler arası rekabet ve çatışmaların etkisi olsa bile, belirleyici etken sınıfsal, siyasal yapı ve bunun yansıması olan ideolojik, politik, örgütsel yapılanmalardır. Ancak bu bilimsel gerçeğin altını çizmek, bir başına yeterli değildir. Önemli olan ideolojik, politik ve örgütsel yapılanmalardan kaynağını alan sorunların, yurtsever güçlerin birliği önünde ciddi engellere dönüşmesinin nedenlerini yakalamaktır.

Sömürge bağımlı ülkeler de sınıflı toplumlardır. Sömürgeci boyunduruğun parçalanmasında değişik sınıf ve katmanların çıkarı vardır. Bu sınıf ve katmanların kendi sınıfsal örgütleri ile ulusal kurtuluş mücadelesine katılması da son derece doğaldır. Temel çelişkinin çözümü sürecinde asgari müştereklerde bir araya gelmeleri mümkün ve gerekli olan bu sınıf ve katmanlar arasında ideolojik mücadelenin sürmesi de kaçınılmazdır.

Diğer taraftan değişik sınıfsal, siyasal örgütlerin ülkenin bağımsızlığı ve özgürlüğü yolunda verilen mücadele de aynı kararlılığı göstermeleri ise mümkün değildir. Ulusal kurtuluş savaşından işçi sınıfının inanç ve kararlılığının yanı sıra burjuva, feodal ve küçük burjuva örgütlerinde uzlaşmacılık ağır basar. Ve özellikle ulusal kurtuluş devrimlerinin zorlu dönemlerinde ya da sınıf mücadelesinin sertleştiği süreçlerde kendisini daha açık bir biçimde gösterir. Ve eğer ulusal kurtuluş devriminde işçi sınıfının ideolojik, politik yada bir başına da olsa ideolojik öncülüğü yoksa, veya belli bir etkinliğe sahip değilse savaşımın önemli zorluklarla hatta açmazlarla karşılaşması kaçınılmazdır.

İşte Kürdistan'ın bazı parçaları ve özellikle Irak Kürdistan'ında sürdürülen ulusal kurtuluş savaşı bu bakımdan ilginçtir. Irak Kürdistan'ında uzun yıllar süren özgürlük mücadelesinde, Kürdistan işçi sınıfının fiili ya da ideolojik öncülük anlamında dış dokunur bir etkinliği olmadı. Bu ulusal hareketin önemli bir zaafiydi. Böyle olunca, ulusal kurtuluş hareketine, Marksizmden de esinlenen küçük burjuva, burjuva ve feodal güçler damgasını vurdu. Irak Kürdistan'ı halkımızın kurtuluş mücadelesinde bu sınıf ve katmanlar yapıları gereği kararsız ve sürekli dayanak arayışı içinde olmuşlardır. Bu

onları, özgüce güvenme yerine, düşman güçleri arası çelişkilerden yararlanma ve diğer birine dayanarak diğerine karşı savaşma noktasına kadar götürdü. Ve ulusal hareketi iç ve dış bağlaşıklarından uzaklaştırdı, uzaklaştırıyor. Kürdistan'ın parçalı ve düşman güçlerle çevrili olması ise, bu anlayışı pekiştirdi, büyük ölçüde belirgin bir politika haline getirdi. Bu politika, ulusal hareketin zorlu dönemlerinden geçtiği bazı dönemlerde kimilerini ihanete kadar götürdü. Emperyalizm, gerici ve düşman güçleri bundan yararlandılar, ulusal kurtuluşçu güçleri birbirine karşı kullanarak "açmazları" derinleştirdiler. İşte yurtsever güçlerin birliği önünde oluşan engeller de, asıl kaynağını bu politikanın yarattığı sonuçlardan aldı. Yurtsever örgütler arasında görülen çatışmaların giderek derinleşmesi, ideolojik mücadeleye tahamülsüzlük, zor kullanımı ve politik dar görüşlülük ise, örgütler arası sorunları kamçıladı. Ve yurtsever güçlerin birliği önünde oluşan engelleri kronikleştirdi.

Evet, ulusal kurtuluşçu örgütlerin birliği önünde oluşan engeller basite alınacak türden değildir. Ama bu yolda mesafe almanın -küçümsenmemesi gereken engellere rağmen- nesnel koşulları da vardır.

O halde sorunun çözümü, yurtsever güçlerin birliği önünde duran engellere kaynaklık eden nedenlere yönelme doğrultusunda ilkeli, esnek ve kararlı bir mücadele yürütmekle mümkündür. Bu da, öncelikle her parçadan Kürdistan devriminin stratejik hedeflerinin netleştirilmesini otonomiye stratejik hedef olarak önlerine koyan örgütler açısından otonominin gerçek demokrasi sorununa bağlı olduğu gerçeğinin kavranmasını gerektirir. İkincisi, **özgüç** sorunun belirleyici öneminin kavranmasını düşman güçlerin şu ya da bu aşamada sağladıkları "destek"lere bel bağlaması yerine Kürdistan halkımızın bağımsızlık ve özgürlük tutkusuna, yiğitliğine ve fedakarlığına güvenmeyi gerektirir. Düşman güçleri arasındaki çelişkilerden yararlanmak sorunu ile bağımlılık ilişkileri içine girmek meselesinin biri birinden **kahn çizgilerle** ayırılmasını gerektirir... Ayrıca, bu düşman güçler arasındaki çelişkilerden yararlanma temeline dayandırılan politikaların halkımıza yaşattıkları acı deneyimlerinden ders çıkarmanın da bir gereğidir. Üçüncüsü, her parçada, bölge düzeyinde ve uluslararası

planda devrimci, demokratik ve anti-emperyalist güçleri temel alan bir bağlaşıklar politikası izlemeyi gerektirir.

Yurtsever güçlerin birliği önündeki engellerin bir bir temizlenmesi ve en geniş birliğin sağlanması yolunda verilen mücadele bizce, bu temel perspektife oturtulmalı. Ve değişik stratejik ve taktik yönelimlere kararlıca karşı çıkılmalıdır. Karşı çıkışlar, ideolojik mücadele ve politik dostluk temelinde -Kürdistan zemininde- yaratılan sorunların gerçekten aşılmasına hizmet etmelidir. Bu devrimci ilkeye karşı, büyük oranda tahammülsüzlük olsa bile... Aksi davranış ve tavırlar yurtsever güçlerin birliği yolunda sürdürülen çabaları olumsuz yönde etkileyecektir.

Riya Azadi'nin tutumu bu bakımdan da ilginçtir. O özellikle KYB'nin "otonomi"ye soyunmasından bu yana, okun sivri ucunu CUD güçlerine çevirmiştir. Hatta Riya Azadi, bu işi daha da ileriye götürerek KYB'nin, bir başına "otonomi" yönelimi içine girmesinden de CUD güçlerinin sorumlu olduğunu belirtiyor. Ve şöyle diyor:

"...Bugün Irak Kürdistan'ı ve genel olarak Irak yurtsever ve demokratik güçleri bu kadar dağıtılsa, birbirleri ile kan davasına varan çatışmalar içine girmişler, ortak bir cepheleri yoksa ve Yekiti tek başına otonomi görüşmelerine girişmişse bunda kendilerinin payı yokmu?" (abç, R.Azadi. agy)

Şunu hemen belirtelim ki, Irak-İrak Kürdistan'ı yurtsever ve demokratik güçlerinin dağıtmışlığında, bu güçler arasındaki çatışmalarda, KYB'nin yanısıra, CUD içinde yer alan bazı örgütlerin ve bu arada Irak KDP'nin de payı büyüktür. Fakat bu, KYB'nin "marifetlerini" aklamak için gerekçe yapılamaz. Ve de bundan dolayı yalnızca CUD güçleri suçlanamaz.

KYB'nin "tek başına otonomi görüşmelerine girme"sinden dolayı bütün olarak CUD güçlerini sorumlu tutmaya yeltenmek ise, saçmalaktır. Çünkü KYB, bu işe soyunmadan kararını vermiştir. Ve CUD güçleri bir başına, KYB'nin bu kararını olumlu ya da olumsuz yönde etkilemek durumunda değildir. Yok eğer CUD güçlerine, neden KYB ile birlikte "otonomi görüşmelerine" oturmuyor, daha iyi bir "demokrasi" ve "gerçek anlamda bir otonomi" almıyorsunuz diye sitem ediliyorsa (ki, çıkan sonuçta odur), O zaman Riya Azadi'ye, girdiğin bataklıkta debelenmekte özgürsün, demekten başka birşey kalmıyor.

Riya Azadi kendi aklınca KYB'ni akladıktan sonra, sözü yine yurtsever güçlerin birliğine getiriyor ve şöyle diyor:

"Biz başından beri bunu, yani Irak Kürdistan'ı yurtsever güçleri arasında en geniş birliği savunduk. Aynı şeyi Irak'taki tüm demokratik güçler için de savunduk. Başarının şartı budur.." (R.Azadi,agy)

TKSP'nin geçmişte Irak Kürdistan'ı yurtsever güçlerinin birliğini savunduğu ve ve pratikte de buna uygun davrandığı bir gerçektir. Ve Hakkari olayları karşısında takınılan tutum buna somut bir örnek olarak gösterilebilir. (Bak Roja Welat, s.8-9, 1978)

Ancak TKSP sağ kanat oportünizminin yurtsever ve demokratik güçlerin en geniş birliğini hedefleyen bu birlik politikasından çoktan çark ettiği yalın bir gerçektir. Yurtsever güçlerin en geniş birliği adına yapılan "Dörtlü" (İKDP, KYB, TKSP, SKİDP), "beşli" (TKSP, PPKK, KUK, AR, TEKOŞİN) manevraları ve umutsuzluk içinde girdiği TKP'li bağlaşıklardan sonra nihayet oportünizm yakayı ele verdi. Ve KYB'nin Saddam diktatörlüğüyle giriştiği "otonomi" yönelimini meşru gösterme kılıcını kuşamakla, kendi maskesini bizzat tavır ve davranışlarıyla indirdi. Bu nedenle sağ kanat oportünizminin, TKSP'nin geçmişte -eksiklikleriyle birlikte- izlediği birlik politikasının mirasını basamak yaparak uzlaşmacılığı, reformizmi meşrulaştırma çabaları boşunadır.

"Otonomi" yönelimi mahkum edilmeli, birlik yolunda somut adımlar atılmalıdır.

Daha şimdiden Ortadoğu'nun önemli bir gerilim odağını oluşturan ülkemiz Kürdistan'da yurtsever, demokratik güçlerin dağınıklığı önemli bir olumsuzluktur. Çıkarıcı, reformist bloklaşma çabaları ve bunun karşısını doğurması ihtimalleri bu olumsuzluğu daha da artıracaktır. Bu durum artı "otonomi" yönelimi, yurtsever Kürdistan halkının ve savaşçılarının moralini bozuyor. Onları güçsüzleştiriyor.

Kıscacası "arap saçına dönüşen" yurtsever ve demokratik güçlerin konumları, ilişkileri ve Kürdistan zemininde yaşanan süreç, tek tek yurtsever, devrimci örgütlere, guruplara hatta kişilere "ne yapmalı" sorusunu açık bir biçimde yanıtlamayı dayatıyor. Kuşkusuz bu soruya

yalnız doğru yanıtlar bulmak da yeterli değildir. Doğru tesbitlerin oluşturacağı perspektifler temelinde sorunun pratik çözümü yolunda kararlı bir çaba içinde olmak gerekir.

Kürdistan zemininde "ne yapmalı" sorusunu yanıtlamaya çalışırken öncelikle KYB'nin "otonomi" meselesinden işe başlamak gerekiyor. Çünkü bu, Kürdistan halkının mücadele tarihine şu ya da bi biçimde geçecek önemli bir olaydır.

Bu değerlendirmemizde değişik yönleriyle irdelediğimiz "otonomi" yöneliminin savunulacak bir tarafı olmadığı açıktır. Tersine "otonomi" yolunda atılan adımlar -bilerek ya da bilmeyerek de olsa- Kürdistan'da dinmek bilmeyecek bir kardeş kavgasının nüvelerini bünyesinde taşıyor. Yine bu yolda atılan adımlar, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının prestijini yalıtılayıcı ve halkımızın kendisine güvenini sarsıcı niteliktedir, bir yönüyle.. Bu nedenle KYB'nin "otonomi" yönelimi mahkum edilmeli. Ancak bu yapılırken, KYB'nin düşmanın kucağına doğru daha da itilmesi değil, yurtsever saflarda yerini alması hedeflenmelidir. Ve Kürdistan'lı yurtsever, demokratik kesimler, bölge ilerici, devrimci güçleri, iş isten geçmeden bu yönde caydırıcı olmak için çaba harcamalıdır.

Diğer taraftan Kürdistan'lı yurtsever, devrimci örgütlerin tek tek parçalarda ve ulusal düzeyde en geniş birliklerinin sağlanması yolunda çok şeyler yazıldı, çizildi. Hatta yer yer bazı blokların oluşturulması için yoğun çaba harcayanlar da oldu. Fakat şimdiye dek, bu yolda arpa boyu masefe alınmadı. Bizce bunun nedenleri açıktır:

1. Değişik düzeylerde hedeflenen birliklerin önündeki engellerin gerçekçi bir şekilde kavranamaması ya da kavranmak istenmemesidir.
2. Reformist, faydacı ve dar gurupçu yaklaşımlarla en geniş birlikler adına, en geniş birliklerin önünün tıkanmak istenmesidir.

Gerek ülkemizin parçaları ve gerekse bir bütün olarak ulusal güçler açısından en geniş birliklerin sağlanması, -yazımızın bir önceki bölümünde belirttiğimiz gibi- her şeyden önce birliklerin önündeki engellerin ve bu yolda sürdürülen çabaları olumsuz yönde etkileyen etmenlerin kaynağını da hedefleyecek ilkeli, esnek ve kararlı bir mücadeleyi içeren somut adımların atılmasını gerektirir. Bizce, bu yolda atılması gereken ilk adım, ulusal düzeyde ve her parçanın özelinde yurtsever, demokratik güçlerin dayanışma ve birlik platform-

larının yaratılması olmalıdır. Ve bu platformların çerçevesi kitlelere açık tartışmalar sonucunda tesbit edilmelidir.

Bizce şu ilkeler, değişik düzeylerdeki platformların genel çerçevesini belirlemek için yeterlidir.

-Halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini hedeflemek. Otonomi için savaşılan örgütler açısından, otonominin gerçek bir demokrasi sorunu olduğunu kabul etmek ve bundan ödün vermemek.

-Emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı savaşta halkımızın özgücüne güvenmeyi temel almak, düşman güçler arasındaki çelişkilerden yararlanma adına bağımsız politikadan ödün vermemeyi ilke edinmek. Bu konuda özellikle Irak ve İran Kürdistan'ı yurtsever örgütlerinden bazılarının durumu endişe vericidir. Örneğin Irak KDP'nin İran'la olan ilişkileri, İran KDP'nin Irak'la olan ve Fransa'ya kadar uzanan ilişkileri bizce, farklı ölçülerde de olsa düşman güçler arasındaki çelişkilerden faydalanmakla izah edilebilecek türden değildir. Ve bu ilişkiler, adı geçen örgütlerin bağımsızlık politikalarını önemli ölçüde gölgelemektedir. Bu nedenle anılan örgütlerin düşmana karşı verdiği mücadeleyi destekleyerek, politik dostluk ve ideolojik mücadele temelinde onları bu politikalarından caydırmayı hedeflemek. KYB'nin "otonomi" yönelimini mahkum ederek onu da bu platforma çekme doğrultusunda mücadele etmek.

-Tek tek parçalarda, bölge ve uluslararası planda anti-emperyalist demokratik güçleri Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesinin gerçek dostları olarak görmek.

-Kürdistan zemininde Marksist-Leninist propaganda ve ajitasyon serbestisini benimsemek.

-Ülkemiz Kürdistan da sınıflı bir toplumdur. Ulusal ve toplumsal kurtuluş sürecinde sınıf savaşımı kaçınılmaz olarak varlığını sürdürecektir. Bu bilimsel gerçekten hareketle yurtsever ve demokratik örgütler arasında politik dostluk temelinde ideolojik mücadelenin zorunluluğunu kavramak. Örgütler arası ideolojik mücadelede zor kullanımına karşı olmak.

-Siyasal örgütlerin iç işlerine karışmamak. Her parçadaki mücadeleye dayanışma temelinde destek olmayı benimsemek.

-Yurtsever güçlerin en geniş birliklerinin önünü tıkayan faydacı, dar gurupçu eğilimlere karşı olmak.

-Platformu örgütlerin iç sorunları, sınıfsal ve siyasal ayrışmalar konusunda bir baskı aracınada dönüştürmeye yeltenmemek.

-Kürdistan zemininde yürütülecek savaşta kararlı ve samimi olan ezen ulus devrimci örgütlerine bu platformu açık tutmak.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu ilkesel çerçeve, sadece yurtsever ve demokratik güçlerin siyasal bir platformunu hedefliyor. Bu, bir ulusal organizasyon, her parça açısından bir cephe ya da eylem birliği programı değildir. Ve tartışılabilir, geliştirilebilir. Ayrıca şunun da bilincindeyiz. TKSP-Roja Welat olarak bizler bunu, tek başımıza hayata geçirmek durumunda değiliz. Yanlız bu bizi, bu doğrultuda mücadeleden alkoymayacaktır.

(*) Bu yazı, YNK'nın 1983'sonları-84 başlarında, Saddam yönetimi ile otonomi görüşmelerine oturduğu bir dönemde yazıldı ve Roja Welat'ın 15-16 Nisan sayısında imzasız olarak yayınlandı.

"BİRLİK" SORUNU VE GÖREVLERİMİZ(*)

TARTIŞMALARIN SEVİYESİ

12 Eylül öncesini bir yana bırakırsak, Kürdistanlı ve Türkiyeli sol örgütler, 6 yıla yakın bir zamandır "birlik" sorununu tartışıyorlar. Hareketimiz de, bu tartışmalara katıldı. Söz konusu tartışmaların nedenlerine, işçi sınıfının, emekçi yığınların saf ve temiz duygularını sömürmeyi amaçlayan bazı politik yönelimlere zamanında dikkatleri çekti. Ve sorunu yığınlara mal etmek için çaba harcadı, harcıyor. Tartışmaların düzeyi, zaman unsuru ve "birlik" yolunda alınan mesafe, **birlik tüccarlığı** yapanların gerçek niyetlerini daha bir açığa çıkardı; politik tesbitlerimizi doğruladı. Ancak bu konuda yoğunlaşma süreci kapanmış, işimiz kolaylaşmış, sorumluluklarımız hafiflemiş değil. Aksine görevlerimiz giderek ağırlaşıyor.

Herşeyden önce "birlik" sorunu üzerinde yoğunlaşan tartışmalar, nesnel ve öznel koşulların dayattığı bir zorunluluktur. Dolayısıyla sorunun tartışılması kaçınılmazdı. Ve bu, bugün de böyledir. Bunun önemini yadsımak, en azından bulanık suda balık avlamaya çıkmaktır. Ancak tartışmaların seviyesi ve özellikle güdülen amaç önemlidir. Ki bu, giriştikleri "birlik maratonunda" yorulanların halini anlamak için de gereklidir. Örneğin; Kürdistanlı partiler, örgütler, guruplar ve hatta grupçuklar arasında görülen kimi tartışmalar ve bu tartışmalar sürecinde sırtan bazı gerçekler bu bakımdan ilginçtir.

Bakın, Hevkarî çatısı altında KUK'la biraraya gelen ve yine onunla "işçi sınıfı hareketininbirliğini sağlama" yolunda buluşan TKSP, şimdi KUK'a dönüşüyor ve şöyle diyor:

"Gördünüz mü, KUK, Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan da olmuş. Halbuki, herkesi biraraya getirme gibi 'ulvi' amaçtan biraz fedakarlık edip önce Rızgari ile, sonra Tekoşin'le birleşselerdi, bu, mevcut

örgüt enflasyonunu aşağı çekmek bakımından da hayırlı bir iş olacaktı. Buna pekala, bir dönemde Kürdistan'ın biricik 'proleter örgütü'nü kurmuş olup devrimi bir an meselesi sayan, ama şu anda, ne yazık ki tüm ordusunu yitirmiş eski bir general gibi tek başına kalan, buna rağmen kahramanca direnen ve 'Yekitiya Sosyalist' yolunda değerli çabalar harcayan Selim gibi bir değer de katılabildi...

"Ama anlaşılan KUK'un ne kendine güveni var, ne başkalarına. O, T-KDP'ni feshedip bir yükten kurtuldu. Şimdi de herhalde kendisini feshetmenin yollarını arıyor. Kendisi gibi 'programsız' gruplarla, likidatörlerle, feleğin çemberinden geçmiş 'itibarlı' bağımsızlarla toplantılar, görüşmeler yapıyor. Bundan bir 'devrimci örgütün' mü, yoksa hiçbir şeyin mi çıkacağı bizce bellidir. Ama bu işte KUK'a içtenlikle başarılar dileriz! Bazı şeylerin toplu durması, dağınık olmasından yeğdir." (Abç, R.Azadi, sayı 40, s.6-7)

Şunu hemen belirtelim ki, amacımız, Hekari'yi, sözünü ettiğimiz örgütleri ve diğer bazılarını Hekari çatısı altında biraraya getiren nedenleri, onların ayrılıklarını ve haklılıklarını tartışmak değil. Roja Welat, Hekari gerçeğini tartışma gündemine getirmekle görevini yerine getirdi. Ve sözü Hekari mimarlarına bıraktı. Özellikle KUK, PPKK ve TKSP'nin kamuoyuna yansıyan tartışmaları da, ne denli haklı olduğumuzu gösterdi. Bu nedenle biz, yukarıya aldığımız "herzeler"le sadece, sözkonusu örgütler arasında yer alan tartışmaların **düzeyine** işaret etmek istedik. Kuşkusuz bu seviyesizlik nedensiz değildir. Ve bunun nedenlerini de öğrenmek gerekir. Yine TKSP'den dinleyelim:

"KUK'lu arkadaşlar her ne kadar şöyle veya böyle dese de aslında kendi ifadelerinden anlaşılacağı gibi örgüt olarak bir çalışma yapabileceklerine inanmıyorlar. Ama beri taraftan, bu çalışmayı engelleyen güç olarak da görünmek istemiyorlar. Bunun için de en geniş güçlerin birliğini sağlama görünümünü altında ilkesel düzeyde kabul edilmesi mümkün olmayan bir öneriyi (söz konusu öneri, TKSP-Roja Welat, KİP-GBK ve KUK-SE'nin de Hekari platformuna çağrılmasına ilişkin KUK'un önerisidir-yn.) gündeme getiriyorlar." (Hekari Gör. TKSP Tem. söz., Peşeng sayı 30'dan nakledildi)

Okurlarımız bağışlasınlar! Seviyesizlik ve hırçınlık, "ilkesel tutum"la örtülme isteniyor. Bu "ilkesizliği" (!) de anlamaya çalışalım:

"Yerel düzeyde bizim (sözkonusu TKSP'dir-yn.) de imzaladığımız bir ortak bildiri de, 11 örgütün içinde KUK-Sosyalist Eğilim de bulunduğu için bunu bir hata saydık ve KUK'çu arkadaşlara ilettik. (siz özleştirir anlayın-yn.). KUK-Sosyalist Eğilimi görüşleri bize KUK'tan daha yakın olduğu halde, o arkadaşlara, KUK adını kullandıkları sürece kendileri ile herhangi bir eylem birliği yapmayacağımızı söyledik." (R.Azadi, sayı.34-35, sayfa 10)

Aynı TKSP, Hevkarî çözüldükten hemen sonra, biri PKK hakkında ve diğeri yeni yıla "İlgili" iki ayrı bildiriye, KUK-SE ve diğeri bazı örgütlerle birlikte imza atıyor! Hem de "yerel düzeyde" değil, bizzati merkezi olarak!.. (Bak Ocak-1986 tarihli bildiri., ayrıca Peşeng sayı 38'de yay. tarihsiz bildiri)

Görüldüğü gibi tartışmalardaki seviyesizlik, tesadüfî değil; Belli bir sıkıntının, hezeyanın ürünüdür. Söz konusu sıkıntı ise, "Birlik maratonu"nda umduğunu bulamayan, ve bulamadığı içinde bunalıma düşen birilerinin, ilkesiz, makyavelist ve pazarlıkçı tavırları ile yakayı ele vermiş olmasıdır. Kuşkusuz bu, bir sürpriz değil.. Çünkü daha başta birlik tüccarlığına soyunanların, kısa sürede yorulacakları, hatta girdikleri bunalımdan ötürü yakayı ele vermenin de ötesinde -değim yerinde ise- "kendilerini dağıtacakları" belliydi. İşte, dün KUK'la siyasal birlik görüşmeleri yapma kararı alan TKSP'nin, yukarıya aktardığımız "herzeleri" ve "tutumu" (!) böyle bir hezeyanın çiplak göstergeleridir.

Bir başka örnekle TKSP ve PPKK arasında yer alan tartışmaları, söz konusu örgütlerin bu konuya ilişkin kimi görüş ve tavır alışlarını irdelemeye çalışalım:

"Söz konusu küçük burjuva karakterli örgütlerin saflarında ortaya çıkan dalgalanmalar, bölünmeler, kimi zaman sosyalizme açık guruplar ve kanatlar çıkarıyor. Örneğin Devrimci Demokratlardaki dalgalanma ve ayrışma sonucunda, bugün PPKK adıyla ortaya çıkan kanat uluslararası sosyalist hareketin değerlendirmesinde ve diğeri bir dizi sorunda bize oldukça yaklaşmıştır. Bu kesimle aramızda, hala başta Kürdistan'ın toplumsal yapı tahlili olmak üzere önemli görüş ayrılıkları var. Ama biz bu görüş ayrılıklarının tartışılmasında yarar görüyoruz. Karşılıklı görüş alış veriş ve tartışmalar, bize göre, bu kesimin geçmişten miras aldığı ve hala terk edemediği bazı yanlış görüşleri aşmasına

yardımcı olabilir ve bazı tahlil konularında ortak bir görüşe varılabilir. Bu da bilimsel sosyalizme inanan kadroların tek bir örgütün çatısı altında toplanması için koşulları elverişli hale getirebilir." (abc., TKSP 2.Kongre bel., sayfa 91)

TKSP'nin bu benzeri belirlemelerine atıfta bulunan PPKK ise, şöyle diyor:

"Birincisi, 12 Eylül 1983'te alındığı söylenen yazılı kararın içeriğinden ve birlik meselesine getirdiği anlayıştan partimiz ilk kez bu belgeler aracılığıyla haberdar oluyor. TKSP ile birlik görüşmeleri başladığında bize 'MK'lerin PPKK ile birlik görüşmelerini resmen karara bağladığı' mahiyetinde açıklamalarda bulundu. Ama dile getirilen gerekçelerin söz konusu edilen kararın içeriği ile uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Daha sonra kararın içeriğini tartıştığımızda görüleceği gibi aslında yazılı karar ne Kürdistan'da sosyalist hareketin tek bir parti çatısı altında bütünlükmediği gerçeğini kabul ediyor ne de bu çerçevede birleşme anlayışı ortaya koyuyor. Böylesi bir anlayışla görüşmelere oturmanın mümkün olmadığını herkes bile bileceği gibi, söz konusu anlayış sahiplerinin 'bizim sosyalist siyasal birlik diye bir derdimiz vardır' deyip görüşmelere katılmaları da abesle iştigal olur. Bu nedenle yapılan görüşmelerin 'bu karara uygun olarak' gerçekleştiğini söylemek hiçte doğru bir tutum olmasa gerek.

"İkincisi 'üst düzeyde bir kaç kişinin katıldığı bir kaç toplantı yapıldığı' ama 'iki örgüt arasındaki temel önemde ideolojik görüş ayrılıklarının tümü tartışılmadı. Başlangıçta, birinci derecede önemli temel görüş ayrılıkları saptanarak görüşmelerin ortak gündemi haline getirildi. Bunlar üç ana başlık halinde belirlendi:

"1- Kürdistan'ın sosyo-ekonomik yapısı.

"2- Bağımsızlık ve fedarasyon sorunu.

"3- Kürdistan devrimci hareketinin (özellikle sosyalist hareketinin) geçmişten günümüze kadar izlediği yol." (Peşeng, sayı 37, s.5)

TKSP'nin, PPKK'nin bu ve diğer bazı eleştirilerine vereceği yanıtlar henüz belli değil(!) Söz konusu örgütün yarın çıkıp, "Biz aynı görüşlerimizi o zaman da söyledik" demesi ya da "olgunluğa" verip "es geçmesi" uzak bir ihtimal değildir. Böyle bir olasılık halinde, tartışmaların, Hekari polemiklerine dönüşeceği açıktır. Dolayısıyla "pirin-

ci taşını ayıklamak", yine bu "işçi sınıfının biricik örgütleri" ne düşecektir.

Ancak şu kadarını belirtelimki, birbirlerinin sınıfsal ve siyasal konumları hakkında çok farklı şeyler söyleyen söz konusu örgütlerin, hangi ilkere dayalı olarak siyasal birlik görüşmelerini başlattıkları, -bazen kesintilere uğrasa da- Üç yıla yakın bir zamandır neyi tartıştıkları, en azından merak konusudur. Çünkü TKSP'nin, dün "devrimci demokratlar" (Siz KİP okuyun-yn.) için, bugün de PPKK için yaptığı tesbitler açık. Ayrıca bu örgütün (yani TKSP'nin), "birlik" sorununda ayuka çıkan oportünist, faydacı ve makyavelist tutumu da belli.. Fakat buna rağmen, bazı eleştirilerinde haklılık payı bulunan PPKK'nın, TKSP'nin "birlik meselesine getirdiği anlayış"ın "yeniliğinden" (!) söz etmesine; Yine onun, Kürdistan işçi sınıfının hareketinin birliği ve kendisi hakkındaki görüşlerini "yeni öğrenmiş olduğu"nu söylemesine anlam vermek mümkün değildir. Çünkü ilkesizliğiyle "üne" kavuşan TKSP, öteden beri Kürdistan işçi sınıfının tek bilimsel sosyalist partisi olduğunu söylüyor. Kürdistan işçi sınıfı hareketini sağ bir çizgide bölme uğraşının yanı sıra onun bölünmüşlüğüne görmemezlikte ısrar ediyor. Ve PPKK'yu, bu yolda bir koltuk değneği olarak kullanmak istiyor. Bu bakımdan, eğer PPKK'nın amacı "bağcıyı dövmek" değil de "üzümü yemek" ise, O, öncelikle kendi durumunu ve siyasal konumunu, Kürdistan işçi sınıfının bölünmüşlüğünden neyi kastettiğini açığa kavuşturmak; Üst perdeden başkalarına nasihatlar da bulunmak kompleksinden kendisini kurtarmak durumundadır. İşte PPKK, bunu yapabildiği ölçüde, bugün kü konumuyla aynı politik yörüngede bulunduğu TKSP ile ayrılıklarını netleştirebilir. Haklı ve seviyeli bir tartışma yürütebilir. Kaldı ki bu, "Kürdistan devrimci hareketinin (özellikle de sosyalist hareketinin) geçmişten günümüze kadar izlediği yol" üzerine TKSP ile tartışmak isteyen PPKK'nın, kiminle neyi tartışmak istediğini görebilmesi ve bu önemli konuyu kavraması içinde gereklidir.

"Birlik" sorunundaki diğer bir tartışma konusu, "yeni tip kitle partisi" denemesidir. Bilindiği gibi bu görüş ilk kez, kendisi yurtsever bir örgüt olan KUK tarafından tartışma gündemine getirildi. Daha sonra bazı kesimlerce "geliştirilmek" istendi, isteniyor. Genellikle sözlü düzeyde ve "sakala göre tarak atma" biçiminde yürütülen bu tartışmalar-

rın seviyesini yakalamak, taktir edilir ki pek kolay değil. Ayrıca gerçeğçi de olmaz. Ancak bu yönelimin yapısında taşıdığı tehlikere zamanında işaraet etmek gerekir.

Amaç "birlik"mi, Birlik Tüccarlığı mı?

Bir bakıma, yukarıya aktardığımız tartışmaların seviyesine, ciddiye-tine ve sonuç itibarıyla katedilen mesafeye(!) bakarak bu soruyu yanıtlamak mümkündür. Çünkü tartışmaların düzeysizliğini, verimsizliğini ve mesafe alınmayışını asıl amaçtan soyutlamak olanaksızdır. Fakat buna karşın bu, kimilerine göre "kolaycı" bir yanıt olabilir. Ya da yararına inandığımız tartışmaların, seviyesizlikten kurtarılmasına, verimli kılınmasına gereği gibi hizmet etmeyebilir.

Bu bakımdan tartışmaların çözümleyici olmasında belirleyici olan ögeleri bilince çıkararak söz konusu sorunun yanıtını aramak en doğru olanıdır. Bu ögeler şöyle sıralanabilir:

1-" Tarihsel deneyim, ulusal ve sosyal devrimlerde ilerici, yurtsever ve devrimci güçlerin asgari ve azami birliklerinin sağlanmasında, "birlik" ya da işbirliği zemininin doğru kavranmasının özel bir önem taşıdığını göstermiştir"(R.Welat, Adar-1985) Sosyal pratik bu belirlemizi doğrulamıştır. Ayrıca yukarıya aktardığımız düzeysiz tartışmaların bulanıklığı da bunun bir kanıtıdır. Bu nedenle, öncelikle "birlik" sorununu soyut, kof ve genel tartışmaların odağı olmaktan kurtarmak, tartışmaları değişik türden birlik zeminlerini esas alan bir eksen de yürütmek gerekir. Böyle bir yaklaşım, bu konudaki gerçek niyetleri açığa çıkaracağı gibi, "birlik" yolunda mesafe almayı ve birlik tüccarlığını meslek edinen kesimleri silahsızlandırmayı da kolaylaştırır. Kuşkusuz bu sonucusu bir anda ve kolay olmayacaktır. Çünkü soyut ve kof tartışmaları besleyen nedenleri, bugünden yarına ortadan kaldırmak olanaksızdır. Ve bu bir yönüyle de mücadelenin gelişmesine bağlıdır. Ancak belli zeminlerde yürütülecek tartışmaların ve buna uygun olarak atılacak adımların, "birlik" sürecini netleştireceği, ona ivme kazandıracığı tartışma götürmez.

2- Zaman unsuru ve ona karşılıyan doğru tahlili, atılacak adımların buna uyarlanması da, en az birincisi kadar önemlidir. Buna dikkat

edilmediğinde, tıkanıklık kaçınılmazdır. Geçmişin tanıklık ettiği deneyimler ve Roja Welat ın konuya ilişkin tespitleri de, bu bakımdan öğreticidir.

"Değerlendirmemize konu olan birlikler, "birlik" girişimleri, zaman bakımından 12 Eylül yenilgisiyle başlayan son dört yıllık döneme teka-bül ediyor. Bilindiği gibi, 12 Eylül de, Kürdistan ve Türkiye li sol siyasal hareketler, faşizim güçleri karşısında ağır bir yenilgiye uğradılar. Bu yenilgiden hemen hemen tüm siyasal örgütler, ideolojik, politik ve özellikle örgütsel yapılarına göre değişen oranlarda paylarına düşeni aldılar. Ayrıca siyasal örgütlerin ezici bir çoğunluğu bu tarihsel sınavda sınıfta kaldılar. Bu, sol siyasal örgütleri yeni sorunlarla ve görevlerle karşı karşıya getirdi. Diğer yandan sol güçlerin zayıf düşmesi, kitleler üzerinde yoğunlaştırılan faşist zulüm, yığınlar arasında "birlikten kuvvet doğar" anlayışını güçlendirdi. Bir bütün olarak devrimci hareketin saflarında "birlik" eğilimini geliştirdi.

"Birlik" eğiliminin gelişmesi, ortak düşmana karşı asgari koşullarda da olsa sol güçlerin hareket birliğinin örgütlenmesi için elverişli şartlar yaratıyordu. İşte ana hatalarıyla irdelemeye çalıştığımız birlikler, görünürde böyle bir gereksinimi karşılamannın bir ürünü olarak ortaya çıktı. Görünürde diyoruz, çünkü, gerçekte yaklaşımlarda isabet yok. Çünkü, 'birlik' eğiliminin kabardığı bu dönemde tarihsel görev, yenilginin öğreticiliğinden de yararlanarak ayrılıkların nedenlerini, yeni dönemin hızlandıracağı saflaşmaların kaçınılmaz bölünmelerin yaratabileceği yeni sorunları açığa çıkarmayı ve 'birlik' çalışmalarını somut koşullara uyumlu bir biçimde sürdürmeyi gerektiriyor; 'birlik' adına birbirlerine tutunarak statukolarını korumayı, 'birlik'ten yararlanarak varlıklarını sürdürmeyi, sorunlarını aşmayı ya da kitlelerin birlikten yana ağır basan eğilimlerini sömürmeyi dışlıyordu."(R.Welat, Çileye Paşın-1984)

Neki buna uyulmadı. Sözkonusu koşullar gözönünde bulundurulmadı. Dolayısıyla -bazı Kürdistanlı örgütler arasında yer alan polemiklerde de görüldüğü gibi- tartışmalar, koşullara uyumsuzluğun öne çıkardığı ve geliştirdiği yeni yeni sorunları bereberinde getirdi; hatta giderek kısırlaştı ve kilitlendi.

Günümüze kadar tekrarlanan aynı hatalara düşmemek, gelinek noktayı doğru kavramak gerekir. Ki bu tartışmaları verimli kılmaya amaca ulaşmanın da bir gereğidir. Kuşkusuz gelinek nokta, olumlu ve

olumsuz yönleriyle bir sonuçtur. Ve bunu devrimci sürecin ilerleyişinden soyutlamak mümkün değildir. Aksine devrimci sürecin ana eksenini üzerinde, varılan sonuca ebelik eden faktörleri diyalektik bir bütünlük içinde irdelemek, atılacak adımları buna uyarlamak gerekir.

Açık ki devrimci sürecin belirgin özelliği, onun sömürgeci tekkelci Türk burjuvazisinin aleyinde gelişen ve derinleşen bir seyir içinde olması, ulusal ve sosyal devrim güçleri lehine günbe gün artan nesnel olanaklar sunmasıdır. Devrimci sürecin bu ilerleyişi, onu karakterize eden olguların nicel ve nitel değişimlere uğramasını zorunlu kılar. Örneğin 12 Eylül yenilgisine tekabül eden dönemi, bu günün koşullarıyla karşılaştırdığımızda, sözkonusu gelişme ve değişimleri, onların sunduğu yeni olanakları görmek mümkündür. Dün yenilgi nedenlerini tartışan sol, bugün, şu ya da bu biçimde aştı. yenilginin nedenlerini yadsıyan ya da bu olguyu kendi dışında arayanlara yaşamın kendisi gerekli cevabı verdi. Yenilginin öğreticiliğinden ders çıkaranların, ders çıkarmak isteyenlerin haklılığı sosyal pratikçe kanıtlandı, kanıtlanıyor. 12 Eylül'de geçirilen sınavın kamçılıdığı ayrışmalar üzerinde yapılan spekülasyonlar açığa çıktı. Hayatın canlı pratiği bölünmelerin ideolojik-politik ve örgütsel nedenlerini gizliyenleri ya da onu kendileri dışında arayanları mahküm etti. Sınıfsal ve sosyal temele dayalı ayrılıkları ve yapay bölünmeleri su yüzüne çıkardı. Özünde devrimci birliklere karşı işleyen eğilimleri deşifre etti. Deney birikimi yarattı.

Diğer taraftan mücadele kızışıyor, devrimci hareketi tehdit eden çürüme ise devam ediyor. Bu durum yeni görevler ve güçlükler beraberinde getirdiği gibi, savaşıma taze kan kazandıracak yeni olanaklar da sunuyor. Kısaca devrimci hareket açısından yeni sınavlar dönemi başlıyor. Sözkonusu sınavları kazanmak ya da kaybetmekte belirleyici faktör, bundan böyle ülke zemininde geliştirilecek mücadele olacaktır. Hiç kuşkusuz sıcak mücadele alanlarını hedefleyen her adım, her atılım, yeni firelerle çürümeye katkıda bulunacak.. Avrupa koşullarının, kitlelerden kopukluğun ve umutsuzluğun beslediği çürümeye yeni bir nitelik kazandıracaktır. Ancak belirleyici olacak olan, devrimci harekete musallat olan çürümeye, devrimci alternatifin yaratılmasını yadsıyan eğilimlere karşı esas olarak temel mücadele alanlarında üretilecek panzehirle mücadeleye ivme kazandırmak olacaktır. Süre-

cin bu ilerleyişi, sıcak mücadele alanlarından kan alamayan örgütleri, grupları eritecek, ya da onları belli birliklere zorlayacaktır.

Özetlersek, ideolojik-politik ayrılıkların netleşmesi "birlik" yolunda atılan adımların sağladığı deney birikimi ve devrimci sürecin sunduğu yeni olanaklar, "birlik" için dünden daha farklı ve elverişli koşullar sunuyor.

Bu bakımdan güncel görev, yukarıda belirttiğimiz birinci öge üzerinde yoğunlaşmak; "nasıl bir birlik" sorusunun yanıtını arayarak değişik birliklerin zeminini netleştirmektir. Bunun için öncelikle, "birlik" kavramıyla ifade edilen siyasal-örgütsel birlik ile güç- eylem ve cephe birliğini birbirinden ayırmak gerekir. Çünkü bunların ayrı şeyler olduğu, hemen hemen herkes tarafından bilinmesine karşın, zaman zaman bilinçli olarak bir ve aynı şeyler gibi gösteriliyor. Ya da aradaki derin ayrılıklar basite indirgeniyor. Dolayısıyla birlik tüccarlarının yararlanabileceği bulanık bir ortam yaratılıyor.

Bakan TKSP'nin şu "belirlemesi" bu bakımdan ilginçtir:

"Biz, ulusal kurtuluş ve sosyalizm için savaştan Türkiye Kürdistan'ından tüm devrimcilerin bir örgütün çatısı altında birleşmeleri için elimizden geleni yapacağız. Ve elbette, aynı çabayı gösterme görevi, aynı amaçlar için savaştan herkese düşüyor." (TKSP 2. Kongre Bel., s.94)

Başka belgelere baş vurmaya gerek yok. Aslında yukarıdaki formülasyonda ifadesini bulan hokkabazlığın sırrını çözmek için, Hevkari ve TKSP-PPKK arasında yer alan polemikleri anımsamak yeterli.. Fakat sözünü ettiğimiz soruları yanıtlarını bilince çıkarmak açısından, sözkonusu herzelerin üzerinde kısaca da olsa durmak gerekir.

Öncelikle şunu belirtelim ki, "Türkiye Kürdistan'ında ulusal kurtuluş ve sosyalizm için savaş" madığını söyleyen ya da bunu -sözde de olsa- kabullenmeyen herhangi bir örgüt, parti veya gurup yok. Hal böyle olunca Kürdistan işçi sınıfının biricik örgütü olduğunu söyleyen TKSP'nin kendi dışındaki parti, örgüt ve guruplarla "bir örgütün çatısı altında birleşme"mesi için ciddi bir engel kalır mı? Hiç kuşku yok ki, yukarıya aldığımız "belirleme"ye bakılırsa, -suni engeller dışında- dişe dokunan bir engel kalmaz. Ancak böylesi bir "birleşme"nin niteliğini, onun "nasıl bir birlik" olduğunu belirlemek görevi, yine TKSP'ye düşer. Çünkü TKSP'nin de "birliğe" duyduğu ihtiyacın "neden"i anlaşılma ile birlikte, onun, sözkonusu "birleşme"siyle "nasıl bir birlik"

istediğini kavramak pek kolay değil (!) Zira alınan "belirleme"de bilinçli bir hinlik var. Sözkonusu "belirleme" ile kastedilen "birleşme", siyasal-örgütsel bir birlik midir, yoksa cephe türü "bir örgüt altında" mı birleşmek isteniyor? Eğer "çatısı altında birleşmesi istenen örgüt" bir ulusal kurtuluş cephesi ise, herkesin sosyalizm için savaşması şart değildir. Değilse (ki belirlenmeden de amacın o olmadığı sonucu çıkıyor), "ulusal kurtuluş ve sosyalizm için savaşmak" siyasal-örgütsel birlik için yeterli midir? Kuşkusuz değildir. Ve bunun, böylesi bir birlik için kendisine göre belli "kıstaslar" sıralayan TKSP'nin görüşlerinde de görmek mümkündür. O halde böyle bir hinliğe başvurması neden? Nedeni açık. Amaç sorunun basite indirgeyerek topu sahaya atmak ve birlik tüccarlığını sürdürebilmektir.

Birlik tüccarlığına soyunan diğer bir eğilim, özünde "Kurd ü Kurdistan" eksenini baz alan bir yönelimdir. Sözlü düzeyde söylenenlere bakılırsa (ki, şu aşama da dayanılacak veri bu) Bu yönelim, eğer partileşir ve bir olgu haline gelirse, kendisini işçi sınıfının partisine de dönüştürecekmiş(!).. Böylece o, hem, değişik sınıf ve katmanların birliğini sağlamış olacak, hem de geniş yığmsal örgütlenmenin içinde işçi sınıfının partisini yaratacak!.. Dolayısıyla bir taşla iki kuş vurup, "birlik" sorununun köktenci bir çözüme kavuşturmuş olacak!..

"Amerika'yı yeniden keşfetmek isteyen" bu yönelim hakkında özünde söylenecek çok şey var. Ve bu, bu yola koyulan kimilerinin sandığı gibi, onların "geliştirmekte olduğu tezlerin güçlülüğünden ya da tutarlılığından duyulan endişelerden" (!) kaynaklanmıyor; Aksine sözkonusu yönelimin yapısında taşıdığı tehlikelerden ötürü gereklilik arz ediyor. Çünkü bu yönelim, herşeyden önce inançsızlığın, umutsuzluğun ve çürümenin bir bütün olarak devrimci hareketi tehdit ettiği günümüzde, **ideolojinin** önemini küçümsemekle sözkonusu tehdit unsuruna çanak tutuyor. Marksist-leninist ideolojinin ülkemizde kazandığı saygınlığa gölge düşürme eğilimlerini yapısında taşıyor.

Kuşkusuz bu, ulusal kurtuluş savaşında yurtsever nitelikli örgüt ya da örgütlerin yeri olmadığı veya ideolojik eksenini "milliyetçilik" olan politik bir hattın, ileriye ve "geri"ye açık yönlerinin gözardı edilmesi gerektiği anlamına gelmez. Tersine Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde böylesi örgütler var, ve olacaktır da. Ve bu nitelikteki örgütlerin ileri açık yönlerini geliştirmek, **milli** ve **dar**

eğilimlerini törpülemek gerekir. Ancak yaklaşımlar önemlidir. İdeolojik eksenini "milliyetçilik" olan bir örgütlenmenin, tüm toplumsal sınıflar ve katmanların ihtiyacı gibi gösterilmesi son derece isabetsiz ve maddi dayanaktan yoksundur. Zaten sözkonusu yönelimin, ideolojinin önemini yadsıyan belirgin yönü de budur.

Ayrıca her örgütlenme, belirli sosyal koşulların, toplumsal ihtiyaçların ürünü olarak doğar. Bugün "yeni tip kitle partisi"ni denemek üzere yola çıkanların "birlik havarisi" kesilmeden önce, sözkonusu toplumsal ve siyasal koşulları tahlil edip hangi ihtiyaçlara cevap vereceklerini; dolayısıyla çıkış nedenini açık ve net bir biçimde ortaya koymaları gerekirdi. Ki bu, hem "yeni tip kitle partisi"nin "yeniliğini" (!) kanıtlamak, hemde bu kesim hakkında yaygınlaşan bazı koşulların açıklık kazanması bakımından gereklidir.

Tek başına "birlik" isteminin bile yığınlarca cazip geldiği biliniyor. Ve bu bilindiği için, bölücüsünden, bu işin tucarlığını yapanından tutun samimi ve iyi niyetlisine kadar hemen hemen herkes, her parti, örgüt, gurup hatta tek tek kişiler, "birlik" istemi üzerinde birleşiyor. Fakat kitlelerin hala ilgisini çeken "birlik" isteminin soysuzlaştırılmasının, devrimci harekete tahmin edilenden çok daha büyük zararlar getireceği her nedense bazı kesimleri ve özellikle birlik tüccarlarını hiç mi hiç ırgalamıyor!.. Öyleki, en basit güç ve eylem birlikleri önüne en çok suni engeller çıkaranlar, herkesten fazla birlikçi görünüyor, "birlik" kavramının soysuzlaştırılması için elinden geleni yapıyorlar.

Evet kaybedilen zaman artık yetiyor.. Ülkemiz bir barut fıçısını andırıyor. Baskı, saldırı, operasyon, işkence ve katliamlar, halkımızı göz açtırmıyor. Ama bütün bu zulüm ve zorbalıklara karşın kitlelerde, küçümsenmeyecek kıpırdanmalar görülüyor. Beşbuçuk yıllık kanlı faşist diktatörlüğün yarattığı korku günden güne daha bir kırılıyor; yerini, zulme, sömürü ve baskıya karşı mücadeleye bırakıyor. Bunu gören burjuvazi ise, sadece sindirme, yıldırma ve kıyım politikasını uygulamakla kalmıyor. O, siyasal ve ekonomik terörün yanısıra kitlelerin gelişen muhalefetini yozlaştırmak, saptırmak için de yoğun bir çaba sarfediyor. Burjuvaziye, onun partilerine ve onlara kuyruk sallayan reformist güçlere geçit vermemek; alternatif arayışı içinde bulunan yığınların özlemlerine tercüman olmak gerekiyor. Bu nedenle

güncel ve tarihsel görev, temel mücadele alanlarına yönelmek, bağımsızlık ve özgürlük savaşında düşmana karşı güçleri birleştirmektir.

Bu nedenle, eğer amaç gerçekten güçleri birleştirmek ise, ülkenin bağımsızlığı ve özgürlüğü ekseninde düşmana karşı mevzilenmek, ulusal kurtuluş güçlerinin birliği önünde engel oluşturan eğilimleri açığa çıkararak aşmak gerekir. Yok eğer amaç siyasal-örgütsel birlik ise, bu farklı bir şeydir. Ve bunun için öncelikle Kürdistan devriminin ihtiyaç duyduğu örgüt biçiminin tesbit edilmesi gerekir. Eğer sözkonusu boşluk, Kürdistan işçi sınıfının devrimci örgütü yaratılarak doldurulacaksa (ki, bize göre var olan boşluk budur), o zaman , bu tesbitten hareketle, devrimci sürecin belirgin özellikleri, ülkenin ekonomik-sosyal yapısı, Kürdistan devriminin perspektifleri, devrimin gelişme yolu, ittifaklar sorunu ve enternasyonalizm konuları üzerinde yoğunlaşmak; soyut ve kof tartışmaların köküne kibrit suyu eklemek gerekir. Hayır siyasal-örgütsel birlikle kast edilen, "yeni tip bir kitle partisi" ise, buna soyunanların ilkelerini koyarak tartışmaları daha doğru olur. Bu yapılabildiği ölçüde, "birlik" tartışmaları seviyesizlikten kurtulabilir, verimli kılınabilir, mesafe aldırıcı olabilir.

(*) Bu yazı 1986'da yazılmış ve Roja Welat'ın 37-38'inci sayılarında yayınlanmıştır.

"SOL BİRLİK" (!) VE MADALYONUN İKİ YÜZÜ

Faşizmin azgın ekonomik ve siyasal terörüne hedef olan Türkiye ve Kürdistan halkları, sıkıştırıldıkları ateş çenberinde 5.yılıni doldururken yeni bir "birlik" deneyimine tanık oluyorlar. "Sol Birlik"(!).. Özellikle yanık taraftarlarınca, "son 25-30 yılda,(...) sınıf mücadelesinin vardığı yeni bir aşama"nın göstergesi biçiminde nitelenen "Sol Birlik", bizzatıhi onu oluşturanların beklediği yankıyı bile yaratamadı. Hemde işçilerin, değişik toplum kesimlerinin alternatif arayışlarına, yığınlar da her gün daha bir güçlenen birlik eğilimlerine ve "birliğin" nesnel olarak -ilk anda- emekçi kitleleri memnun etmesi gereğine rağmen!.. O halde neden?.. Kuşkusuz bu, nedensiz değildir. Ve bunun nedenlerini en başta devrimci süreçte yaşanan "birlik" deneyimleri ışığında, "Sol Birlik"in ortaya çıkış koşullarında, yapılanma biçiminde ve esas olarak onun programında aramak gerekir. Ki böyle bir yaklaşım, "Sol Birlik"in özü itibarıyla kavranması ve ona ebelik eden anlayışın açığa çıkarılması için de gerekli ve zorunludur.

Bilindiği gibi, özellikle 12 Eylül sonrasında, Türkiyeli ve Kürdistanlı sol güçler arasında değişik türde "birlik"lere, "birlik" girişimlerine tanık olundu. "Kürdistan Dörtlüsü", FKBDC (Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi), HEVKARİ (Kürdistan'ın Kurtuluşu için Birlik ve Kürdistan Yurtsever Güçbirliği) ve Siyasal Platform Girişimi bunlardan bazıları.. Ki bunlar, devrimci sürecin artan basıncının bilince çıkardığı nedenlerden ötürü işlevsiz kaldılar, ya da çözüldüler. Sözkonusu çözülmelerin nedenlerini, Devrimci süreç, "Birlik Sorunu ve

Faşizme Karşı Mücadele Perspektifleri" konulu değerlendirmemizle açığa kavuşturmuş ve yaşanan "birlik" deneyimlerinin belirgin özelliklerine dikkatleri çekmiştik. (Bak., R.Welat, s.19-20, 21-22, 23-24, 25-26) Bu bakımdan, "Sol Birlik", birlik sürecinde yaşanan yeni bir olgu değildir. Ancak O, devrimci sürecin eskittiği "birlik" deneyimlerinin belirgin özelliklerini yapısında taşımanın yanı sıra, olduğu koşullar, yapılanma biçimi ve program hedefleri bakımından farklı özellikler de gösteriyor.

Yapılanma Biçimi Ve Güven Sorunu

Hatırlanacağı üzere "Sol Birlik", 20'nin üzerinde sol örgütün katıldığı Siyasal Platform Girişimi sürecinde, benimsenen demokratik ilkelere rağmen platformu çıkmaza sokan **6'lı tavır birliği**'nin kendisini dışa vurma biçiminde başlayan ve daha sonra söz konusu **bölücü** ekseninde sürdürülen çabaların ürünü olarak yapılandı. Dolayısıyla bu yapılanma biçimiyle "Sol Birlik" (dünkü adıyla 6'lı) daha başlangıçta **blokçu bir anlayışla** demokratik birlik zemininin yaratılmasını, geliştirilmesini engelledi; En geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci güçlerin ortak düşmana karşı eylem birliğini baltaladı. Ama bu nesnel gerçekliğe rağmen "Sol Birlik"te ifadesini bulan "kutsal ittifak", hiç orali olmuyor!.. Hatta "gökten zembille inen" birilerinin edasıyla şöyle demeyi de ihmal etmeyerek:

"PPKK, TİP, TKEP, TKP, TKSP ve TSİP, sol güçlerin arasında ideolojik ve politik bir çok konuda görüş ayrılıkları olmakla birlikte, onları birleştiren ortak noktaların çok daha fazla olduğu inancındadırlar. Tüm bu güçler şu ve ya bu biçimde emperyalist bağrmlılığa son verme, Türkiye'deki kapitalizmi aşma, ulusal sorunu çözme ve sosyalizme yönelme hedefinde birleşiyorlar. Anti-emperyalist sol güçler arasında birlik eğilimi daha da güçleniyor ve inanıyoruz ki eğer sol güçler ortak noktaları önce çıkararak, karşılıklı güvene dayalı, eşit hak temelinde ilişkilerin kurulması doğrultusunda, rekabetin ve karşılıklı bloklaşma eğiliminin yerine, ortak güçleri ana düşmana karşı mücadeleye yönelten bir politik tutum takınabilirlerse, sol güçlerin eylem birliğini sağlaması zor olmayacaktır. PPKK, TİP, TKEP, TKP, TSKP ve TİSP, sol güçlerin

eylem birliğinin sağlanmasına yardımcı olmak ve üzerine düşen ortak sorumluluklarını yerine getirmek için ellerinden geleni yapacaklardır." (Türk.ve T.Kür.Sol Birlik Dek.)

Şu işe bakın!.. Demek ki, "kutsal ittifak"da, "sol güçlerin eylem birliğinin sağlanmasına yardımcı" olacak ve "üzerine düşen ortak sorumluluğu" yerine getirmek için çaba harcıyacaktı (?!): Peki, buna kim inanır!.. Birlik sürecinde yaşayan bunca olumsuz deneylerden sonra FKBDC'nin çözülme sürecinde, yine FKBDC tarafından atılan olumlu adımla oluşturulmak istenen siyasal platform girişimi, sol güçlerin ezici ve çoğunluğunun vardıkları ortak tesbitlere rağmen (ki, bu tesbitlerin altına, bazı manevralardan sonra 6'lı da imza koymuştu. Ayrıca bu konu R.Welat'ın 19-20. sayısında değerlendirilmişti.), Çık-maza sokan kimlerdir?.. Ve bu adım, "rekabeti ve karşılıklı bloklaşma"yı yadsıyan bir zemini hedefliyordu mu? hedefliyorduydu (ki,hedefliyordu), o günün koşullarından ve gelinen noktada, bülüç-lüğü ön plana çıkaran, fiili blokçu bir tavır alışı bloklaşmayı yaratan ve tahrik eden "Sol Birlik"ın (o günkü adıyla 6'lının), bugün, "mela-met"lerinden hiçmi hiç söz etmeden gayet "olgun" pozlarda diğer sol güçlere tavsilerde bulunması asgari dürüstlük kuralları ile bağdaş-ıyormu? Bağdaşmadığı açık...

Diğer taraftan, yurtsever, demokratik ve devrimci güçler arasında, onları birleştiren ortak noktaların ayrılıklardan çok daha ağır basması, kitlelerden ve devrimci güçler arasında birlik eğilimlerinin güçlenmesi, bir başına, anti-faşist ve anti-sömürgeci güçleri, ya da "sol birlik"ın değimi ile sol güçlerin en geniş güç ve eylem birliklerini kotarmak için yeterlidir? Değilse (ki, bunun yalnızca yeterli olmadığını hayatın kendisi gösteriyor), sol güçler arasında "karşılıklı güven" ve "eşit hak temeli"ne dayalı ilişkiler hangi zeminde oluşabilir?.. İkincisi, sol güçleri, ortak noktalarını ön plana çıkarmaya, "güven" ve "eşit hak temelinde ilişkiler" geliştirme doğrultusunda "politik tutum" takınmaya davet eden "sol birlik", acaba kendi içinde "güven" sorununu çözümlenme yolunda ne gibi bir adım atmıştır? Bu yolda güven ortamını yaratan nitelikte bir adım atılmışsa, bu, en azından, daha önce kadar birbirlerini gammazlamayı dahi ihmal etmeyen bazı "sol birlik" örgütlerinin, biri birine karşı olan "politik tutum"larını gözden geçirmelerini gerektirmiyor mu? Kuşkusuz gerektiriyor. Ama biz,

öncelikle "karşılıklı güvene dayalı" ilişkilerin hangi zeminde oluşturulabileceğini ve nasıl geliştirilebileceğini kavrayarak, "sol birlik"in, "güven" sorununa ilişkin anlayışını irdelemeye çalışalım.

Açıktır ki, iktidara yürüyen bir "birlik" için (ki, "sol birlik"de böyle bir "iddia" ile ortaya çıkmıştır), güven sorunu son derece önemlidir. Ve bir anda bu sorunun üstünden gelinemeyeceği de bir gerçektir. Çünkü "karşılıklı güven" ancak belirli bir süreç içinde gelişir ve pekişir. Ne varki, bu nesnel gerçeklik, "karşılıklı güven" ortamının yaratılmasından zorunlu öğelerin gözardı edilmesi anlamına gelmez. Tam tersine güven ortamını biçimlendiren unsurlar, hedeflenen işin ciddiyeti ile doğrudan orantılıdır. ve herşeyden önce, iktidarı hedefleyen "birlik"in ortaya çıkış şartlarının, birlik zemininin doğru tesbitine ve bu bağlamda atılacak adımların taraflarca iyice özümlemesine göre belirlenir. Dolayısıyla sol güçler arasında, ortak noktaların öne çıkarılması, böyle bir yaklaşımla ele alınabildiği ya da bu eksene oturtulabildiği ölçüde güven verici ve yakınlaştırıcı olabilir. Bu bakımdan, iktidarı hedefleyen bir "birlik" in güven verici olabilmesi, büyük ölçüde şu öğelerin bilincine çıkarılmasına bağlıdır.

1-Sözkonusu birlik, ürünü olduğu nesnel ve öznel koşulların, dolayısıyla devrimci sürecin belirgin özelliklerini gerçekçi bir biçimde kavraması ve kaynaklık eden geçmişin öğretici ve eğitici deneyimlerinden yararlanmayı benimsemesi.

2-Faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşta, işbirliği zemininin, Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin ortak paydalarının çakışabileceği bir eksene uyarlanması.

3-Onun oluşumu ve gelişim sürecine uygun düşen adımların, kadrolar ve kitleler nezdinde açığa kavuşturulması ve hazmettirilmesidir.

Oysa bir bütün olarak devrimci hareketin çetin ve hatta yer yer ilkel iç hesaplaşmalarına sahne olan birlik sürecini biçimlendiren bu öğelerin, yine bu sürecin bir ürünü olan "sol birlik"i pek "ırgalamadığı" açıktır. Ve sorunları yakından izleme fırsatını bulanlar açısından bu, şaşırtıcı değildir. Çünkü "sol birlik", daha başından beri devrimci sürecin önemli bir ögesini oluşturan birlik sürecine ve bir bütün olarak devrimci sürecin kendisine ket vuran bir anlayış içindedir. Bu nedenle, onun, asgari güven ortamını belirleyen unsurların üzerinden atla-

ması, -daha ilerde irdeleyeceğimiz- program hedeflerini, Türkiye ve Kürdistan'ı somut nesnel gerçeklerine göre değil de, burjuva güçlere bağlanan umutlara göre uyarlaması ve yangından mal kaçırma anlayışıyla ve işi tez elden kurtarmaya çalışması doğaldır(!). Doğal olmayan, reformizmin, faydacılığın, makyavelist yöntemlerle gizlenmesi; siyasal tercihlerin ön plana çıkarılması biçiminde kendisini gösteren **bölücü** ve **blokçu** tavrın, diğer sol güçlerin "karşılıklı güvene dayalı" ilişkilerin geliştirilmesi yolunda "politik tutum" almaya davet ederek maskelenmesidir.

Kaldı ki, başkalarını "karşılıklı güvene dayalı" ilişkiler geliştirmeye davet edenlerin, öncelikle birbirine güven vermeleri gerekirdi. Oysa tarihsel gelişimin tanıklık ettiği bazı olaylar ve belgeler, geçmişe sünger çektiği sürece, "sol birlik" örgütleri arasında asgari bir güven zemininin sanıldığı kadar kolay oluşacağını gösteriyor. Daha düne kadar TKP ve TKSP arasında yer alan "plemikler" bu bakımdan ilginçtir. Örneğin TKP, bu konuda şöyle diyor:

"Son günlerde aldığımız haberlere göre bugün, yani partimizin kuruluşunun 57. yıldönümünde "Özgürlük yolu" gurubuna bağlı kişiler tarafından sahte komünist partisi kurmak girişimi tekrarlanacakmış.

"Bir ülkede bir işçi sınıfı ve onun tek partisi bulunur. Partimiz bu leninci ilkeye bağlı olarak burjuvazinin, komünist partisini likide etmek, işçi hareketini başsız bırakmak ve bölmek için giriştiği yeni manevralara karşı elinde olan bütün araçlarla savacaktır.

"İşbirlikçilerin, büyük sermaye çevrelerinin ve en gerici, sömürücü çevrelerin vurucu gücü olan Demirel ortaklığı, TKP'ye konan yasağı, ceza kanunundan 141-142 maddelerini kaldırmayacağını değişik vesilelerle sık sık tekrarlıyor. Komünistlere karşı kanlı faşist saldırıları şiddetleniyor. TKP'ye karşı pravakasyonlara kuvvet veriyor. Bunları yapan hükümet ve onun destekleyen en gerici, en sömürgeci çevreler TKP adını taşıyan bir partiye izin verirlerse bu, onları işçi sınıfına, bütün devrimci ve demokratik güçlere ve özellikle TKP'ye yeni bir provakasyonu, saldırısı anlamına gelecektir." (A.Saydan, Ürün dergisi. Ayrıca bu metnin aynı TKP'nin "Bizim Radyo"sunda da yayınlanmıştı.)

TKSP'nin, TKP'nin bu ve benzer yaklaşımlarına karşı "politik tutum"u ise şöyle:

"...TKP, ittifaklar sorununa stratejik bir düzeyde bakmıyor. O, ortak düşmana karşı güçlerin bir araya gelmesi gerektiğini pek düşünmüyor. Eğer öyle düşünseydi, dostu-düşmanı iyi biçimde biri birinden ayırsaydı, Kürdistan Ulusal-Demokratik güçleriyle, Kürt halkının devrimci, ilerici örgütleriyle içtenlikli, uzun vadeli bir "birlik ve dayanışma" politikası güder ve onları birbirine karşı kullanıp dağıtmaya heveslenmezdi. Oysa TKP ittifaklar sorununa yalnızca bir taktik sorunu olarak bakıyor ve 'taktiği' de işte budur." (DDÜ, UDG neden hayata geçmedi., Öz.Yolu y. s.19-20 Mart-1981)

"Başından beri Kürt ulusal sorununa ilişkin olarak sosyal şöven bir tutum içinde olan, (...) TKP, Kürdistan devrimci ve yurtsever güçleriyle olumlu bir dialog aramadığı gibi, sürekli bu güçlere kara çalmakla vakit geçirdi."

"TKP'nin Partimize ve Kürdistanlı diğer yurtsever örgütlere karşı tutumu hiç bir dönemde dostça olmadı. (...) TKP, Partimize karşı bu tutumu takınırken, (...) 'Devrimci Demokratlar'la ansızın 'dostane' ilişkiler başlattı. Bu, her iki taraf bakımından da kesinlikle ilkesiz ve içtenlikli olmayan bir buluşmaydı. Devrimci Demokratlar, Kürdistan'da gelişen sosyalist harekete karşı ayakta kalma çabasıyla TKP'nin uzattığı ele uzandılar. TKP ise, Kürdistan'daki sosyalist harekete, Yani Partimize karşı kullanmak üzere onlara elini uzattı. Böylece bu 'işbirliği' her iki halkın ilerici güçlerin dayanışması biçiminde bir iy i niyete değil, yarırcı amaçlara dayanıyor, sonuç olarak da TKP, bu tür entrikalarla Kürdistan'daki sosyalist ve yurtsever örgütleri dağıtabileceğini sanıyordu.

"Bu 'işbirliği' içtenlikle olmadığı ve kötü niyete dayandığı için, herkesin de bildiği gibi, ne Devrimci Demokratlara kuvvet şurubu olabildi, ne de TKP umduğunu sağladı; yürümedi ve bir süre sonra, özellikle de Devrimci Demokratların yakarışları arasında son buldu."

"Ama TKP, Kürdistan devrimci ve yurtsever örgütlerini yıpratma çabasında bugün de ısrarlıdır. Öyle anlaşılıyor ki, Kürdistan kurulucaya ve TKP, sınırın öbür yanından ülkemizi seyretmek durumunda kalıncaya kadar -aslında bugün de durum pek farklı değil ya!- bu tutumu sürdürmeyi kafasına koymuştur." (R.Azadi, sayı 8-9, Şubat-Mart-1983)

Bunca alıntıyı buraya aktarmamızdan dolayı okurlarımızın bizi bağışlayacaklarını umarız. Ashında aktarılması ve değişik yönleriyle irde-

lenmesi gereken daha çok şey var. Ama yine okurlarımızın da takdir edeceği gibi, biz bu dizeleri, "sol birlik"ın, kimlere "kuvvet şurubu" olabileceğini, kimleri hasta yatağına sokacağını ve kimlerin "yakarışları arasında" miyadını dolduracağını tartışmak için buraya aktarmadık. (zaten sendelemeler başladı bile. Sırada olanların durumunu hep birlikte izleyeceğiz.) Aksine sadece, "entrikalarla Kürdistan'daki sosyalist ve yurtsever örgütleri dağıtmak" isteyenlerle "içtenlikli", "ilkeli" ve "güven verici" olmaktan ödün vermeden (!) birilerine tutunarak yaşamını sürdürmek isteyenlerin bu "politik tutum"larıyla (ki, TKP'de değişen bir şey yok; "Sol Birlik"ın yanık taraftarı TKSP ise, "politik tutumu"nda herhangi bir değişikliğin olmadığı iddiasındadır (!)), birbirlerine nasıl "güven" verebileceklerini sergilemek istedik!..

Şu kadarını belirtelim ki, bu ve benzeri "politik tutum"ların (eğer bunlara politik tutum deniyorsa), birbirini ve "sol birlik"ın sözünü ettiği "karşılıklı güvene dayalı" ilişkilerin üretebileceği zemini yadsıdığı açıktır. Ve bu noktada, "bunda ne var, her örgüt ideolojik mücadele hakkını, ilkelerini koruyor," diyerek oportünistçe alçak iniş yapmanın olanağı da yoktur. Çünkü böylesi birliklerde, ancak ideolojik mücadele hakkı, politik dostluk zemininde kullanılabilir. Oysa "Sol Birlik" örgütleri, geçmişe çekilen sünger altında birbirlerini kemirmeye devam ettikleri sürece, "ortaklar" arası ideolojik mücadeleye zemin oluşturabilecek "karşılıklı güven" ve politik dostluk ortamından söz edemezler.

Bütün bunlar sadece madalyonun bir yüzü. Asıl önemli olan madalyonun diğer yüzü. Diğer bir değişle, onu yaratan koşullar ve program hedefleridir.

"Sol Birlik"i yaratan koşullar

"Sol birlik"ın yapılanma biçimi, onun bölücülüğünü belgelemekle birlikte, onun gerçek işlevini sergilemeye yetmiyor. Çünkü "sol birlik"ın üstlendiği "tarihsel" görevin özünü kavramak, yapılanma biçiminin yanısıra esas olarak onun, hangi ihtiyaçtan kaynaklandığını, program hedeflerini, mücadele ve ittifak anlayışını ve bunların gerçeklik ölçülerini bilince çıkarmakla orantılıdır.

"Sol birlik"i yaratan koşulların tesbiti, öncelikle onun, "ne zaman ve hangi şartlarda" ortaya çıktığını irdelemeyi gerektirir. Bilindiği gibi, "sol birlik", 12 Eylül ile birlikte bastıran karanlık dönemin yurtseverdevrimci harekete ve bir bütün olarak Kürdistan ve Türkiye halklarına yaşattığı **kahırlı** sürecin, -ağır da olsa- ileriye doğru farklı bir öz kazanarak gelişme seyri içine girdiği bir **zamanda** ortaya çıktı. Faşist diktatörlüğün siyasal terör eşliğinde uyguladığı ekonomik ve politika bu dönemde iflas etti; Türkiye kapitalizminin sürekli ve kalıcı olan yapısal bunalımının daha bir derinleşeceği bütün çıplaklığıyla açığa çıktı. Bunalımın yükünü çeken işçiler, emekçiler ve geniş halk yığınları, satın alma gücünü hemen hemen tümüyle yitirdiler. Baskı, işkence, vahşet ve katliamlar, açlığın ve yoksulluğun faşist iktidara karşı yarattığı kin ve öfkeyi kamçıladi, geliştirdi. Kitlelerde artan hoşnutsuzluk, silah zoruyla bastırılan ulusal ve toplumsal muhalefeti yeniden canlandırdı. Silahların gölgesinde sağlanan "sessizlik", yer yer yığınların artan basıncının farklı biçimlerde kendisini dışa vurmasıyla kırılmaya başlandı. Kürdistan ise, bir barut fıçısı durumuna geldi. Cuntanın Kürdistan'a yönelik planları tutmadı.

Değişik toplum kesimlerinde görünen bu hızlı değişim ve dönüşüm, bir bütün olarak burjuvazinin tedirginliğini arttırdı., burjuva güçler cephesindeki çelişkileri keskinleştirdi. "Son Türk devleti"nin parçalanmaktan korunması ya da "islahı" sorunu, burjuva çevrelerinde güncel bir tartışma konusu haline geldi. Toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımını isteyen sermaye çevreleri, bu durumu yerinde değerlendirdi. Ve büyük sermaye çevrelerinin saldırgan eğilimine karşı, bu hızlı değişim sürecinin yapısında geliştirdiği patlayıcı birikimin, baskı ve zulmün arttırılmasıyla berteraf edilemeyeceğine dikkatleri çekmeye yöneldi. Çünkü "liberal" burjuvazi, bununla bir yandan toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımını hedefleyecek, diğer yandan yığınların artan basıncının sertleştireceği ulusal ve sosyal mücadeleyi "ehlileştirme"yi, saptırmayı ve tekelci devlet kapitalizminin ömrünü uzatmayı sağlayacaktı. Kuşkusuz bu, öncelikle, icazetli "muhalef"in kitlelerin gelişen ve yaygınlaşan muhalefetine paralel olarak radikalleştirilmesini gerektiriyordu. İşte "liberal" burjuvazi bunu yaptı. Ve farklı bir öz kazanarak gelişen devrimci sürece müdahale

kapısını araladı. Dolayısıyla oportünist ve reformist güçler için yeni bir güneş doğmuş oldu.

Yine bu dönemde, yurtsever ve devrimci hareket bir bütün olarak faşizm güçleri karşısında ağır bir yenilgiye uğramıştı. Yenilgiyi ciddi ideolojik, politik ve özellikle örgütsel sorunlar izledi. Ayrışmalar ve dökülmeler belirginlik kazandı. Birlik sorunu istismar edildi. Özellikle sağ oportünizm, yaşanan zorlu dönemin "sigortalı" savaşım için sağladığı olanaklardan da yararlanarak ayrışma ve saflaşmaların önünü tıkamaya tasfiyeciliği geliştirmeğe yöneldi. Ne var ki, zorlu koşullara rağmen devrimci yönelimlerin önü alınmadı. Ve bu süreç, değişik toplum kesimlerinde görülen hareketlenmelere paralel olarak gelişti. Örgüt içi sorunlar, örgütler arası sorunlara dönüşerek statükoculuğa ve tasfiyeciliğe karşı gelişti. Ve bu, sağ oportünist ve reformist güçleri sıkıştırdı, onları, süreci tersine çevirmek ya da en azından birbirlerine tutunarak varlıklarını sürdürmek için daha bir yakınlaşmaya zorladı.

İşte bu koşullar, "Sol birlik"i yapısında geliştirdi. Bu bakımdan, "Sol birlik" örgütlerini bir araya getiren nedenler, yaldızlı sözlerle cilananan iddiaların aksine, ne sol güçlerin asgari müşterekleri, ne işçilerin, emekçilerin birlik istemleri ve ne de "karşılıklı güven" ve " eşit hak temeli"nde geliştirilen ilişkilerdir. **Tam tersine, burjuvazinin şu ya da bu kesimine bağlanan umutların, "liberal" burjuvazinin yukarıda irdelediğimiz koşullarda "yeniden" tarih sahnesine çıkışıyla kemale erişmesidir.** Sol siyasal yelpazede devrimci uyanıklığın gevşeyen etkisinin hala tam anlamıyla kırılmaması, devrimci sürecin oportünist ve reformist güçlerin aleyhine gelişmeye başlaması ise, burjuva kuyrukçuluğuna soyunan yönelimlerin birleşmesine "tuz-biber" ekmiştir. "Sol Birlik Deklarasyonu" ve "Demokratik Güç birliği Platformu"nda ifadesini bulan mantık, oportünist canbazlıklarla hazırlanan formüllere rağmen bu tesbitimizi doğrulamaktadır.

"Sol Birlik"ın Program Hedefleri, Mücadele Ve ittifak anlayışı

Bilindiği gibi, "sol birlik"ın, biri "Sol Birlik Deklarasyonu" ve diğeri "Demokratik Güçbirliği Platformu" diye isimlendirilen iki ayrı programı var. "Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ı Sol Birlik Deklarasyonu" diye anılan birinci programda, "Sol Birlik" örgütleri, Kürdistan devrimini Türkiye devrimine bağlayarak **demokratik halk iktidarı** hedefinde anlaşılıyorlar. Sosyalistlik adına mangalda kül bırakmayan "Kürdistanlı sosyalistler"imiz de, varlık nedenlerini bile önemli ölçüde yadsıyan sözkonusu programı onaylıyorlar! (Bu konuya tekrar döneceğiz)

Ne varki, "Türkiye'nin toplumsal kurtuluş yolu"nu belirleyen bu program, faşist diktatörlük yıkıldıktan, "ülke"de burjuva demokrasisi gerçekleştirildikten sonra kitlelere hedef olarak gösterilecek. Şimdi ise, sadece bir kalkan işlevi görecektir.

Esas olarak bugün için öngörülen program "Demokratik Güçbirliği Platformu"dur. Sözkonusu programın "Demokratik Güçbirliği Platformu" diye anılması ise, sadece formülasyonda başvuru olan bir canbazlıktır. Ve bu "uyanıklık", 41 maddeden oluşan ve "iktidar değişikliği"ni hedefleyen belgeyi, program olmaktan çıkarmaya yetmiyor. Ancak bu, onun mükemmel bir program olduğu anlamına gelmez. Çünkü sözkonusu programın mükemmelliğini, dolayısıyla "Sol Birlik"ın program hedeflerini kavramak için, öncelikle nasıl bir "iktidar"ın hedeflendiğini, öngörülen "iktidar"ın sınıf yapısını ve iktidar değişikliğinin nasıl gerçekleşeceğini açığa çıkarmak gerekir. Ki bu konuda baş vurulacak kaynak, yine en başta anılan programın kendisi, bu programa imza koyan ve fakat kendi çizgisinde kısmen de olsa tutarlı bazı örgütlerin belirlemeleridir.

Öncelikle "Demokratik Güçbirliği Platformu"nın nasıl bir "iktidar"ı hedeflediğini görelim:

"Faşist diktatörlüğe son vermek, onun kukla parlamentosunu ve hükümetini dağıtmak ve geniş anti-faşist demokrasi ve barış güçlerinin temsilcilerinden oluşan bir hükümet kurmak;" (DGP)

Hedeflenen "iktidar" mı? Hükümet mi? Yoksa her ikisi mi? Yukarıdaki belirlemeyi aklımızda tutarak bu soruların yanıtlarını araştırmak için programa tekrar göz atalım:

"Başta cuntacı genaraller olmak üzere faşizmin tüm elebaşlarını, faşist katilleri, işkencecileri yargulamak, hakettikleri cezalara çarptırmak;"

"MİT, Kontr-Gerila ve benzeri tüm faşist örgüt ve odakları dağıtmak;"

"Devlet aygıtını faşist-ırkçı unsurlardan ve emperyalizmin ajanlarından temizlemek;"

DGP'nda aktarılması gereken daha önemli maddeler var. Ancak biz, şimdilik bunlarla yetinelim. Ve soralım: Türkiye'de zaman zaman hükümetleri yerinden oynatan, onların elini-kolunu bağlayan, hatta onların başını yiyen MİT, Kontr-Gerila ve benzeri faşist odakları **iktidar** olmadan dağıtmak mümkün müdür? Yine devlet aygıtını "faşist-ırkçı unsurlardan ve emperyalizmin ajanlarından temizlemek" **iktidar** olmadan olanaklı mıdır? Değilse (ki olmadığı açıktır), iktidarı hükümetle, "iktidar" programını hükümet "programı"yla karıştırmaya hinliği neden? Nedeni açık: "**ne gelirse gelsin**" (Yol ve Amaç,sayı 7) parolasında buluşmak.

İkincisi, faşist diktatörlüğe son verecek, onun "kukla parlamentosunu ve hükümetini dağıtacak" güçler kimlerdir? Bu misyon kimlere lutfediliyor? Yine DGP'na bakalım:

"Tekellerin ekonomik ve toplumsal yaşam üzerindeki egemenliklerini sınırlamak;"

"Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya son vermek, onun ulusal demokratik haklarını sağlamak ve tüm ulusal azınlıkların dil ve kültürlerini geliştirmelerinin önündeki engelleri kaldırmak;"

"Topraklarımızın ABD ve NATO çıkarları için komşu ülkelere karşı bir saldırı üssü olarak kullanılmasını önlemek; ABD 'Çevik Kuvvetleri'nin topraklarımıza yerleştirilmesine, var olan üslerin genişletilmesi girişimlerine, (...) karşı çıkmak;" (DGP)

Ve TKP, TSİP'in belirlemelerinden ekleyelim:

"Kuşkusuz biz özünde burjuva demokrasisi olan bir demokrasi için savaşıyoruz" (H.Kutlu, Yol ve Amaç, s.1, s.9)

"Bugün devrimin koşulları yoktur ve devrime hazır olmayan kitleler faşizm ile burjuva demokrasisi arasında acil bir tercihle karşı karşıyadırlar." (Kitle, sayı 255)

Görüldüğü gibi, DGP'nin özünü oluşturan yukarıdaki istemler, TKP ve TİSP'in belirlemeleriyle diyalektik bir bütünlük arz ediyor. Ve öngörülen "iktidar" misyonunun kimlere lutfedildiğini, tartışmaya yer vermeyen bir açıklıkla ortaya koyuyor. Dolayısıyla sözkonusu programla hedeflenen "iktidar"ın sınıf yapısı, karakteri kendiliğinden ortaya çıkıyor.

Üçüncüsü, bunun nasıl gerçekleşeceği ve ittifakların nasıl şekilleneceğinin açıklığa kavuşturulmasıdır. "Kitleler faşizm ile burjuva demokrasisi arasında acil bir tercihle karşı karşıyadırlar" belirlemesini hatırımızda tutarak tekrar programa dönelim:

"Demokratik Güçbirliği Platformu, yukarıdaki istemler doğrultusunda işçi ve emekçi halkın aktif, örgütlü ve yığınsal mücadelesini temel alan, faşist diktatörlüğe karşı geniş demokrasi ve barış güçlerinin birliğini sağlama yolunda kalıcı bir güçbirliği oluşturmayı amaçlamaktadır. Demokratik Güçbirliği Platformu bu amaç ve istemler üzerinde anlaşan tüm politik parti ve akımların eşit haklar temelinde katılımına açıktır. Demokratik Güçbirliği Platformu bu taleplerin tümünü kabul etmeseler bile bunlardan her hangi biri uğrunda mücadele etmek isteyen güçlerle, onlar faşist diktatörlükle uzlaşmayı reddettikleri ve demokratik güçlerle, sol güçlerle işbirliğine yanaştıkları ölçüde, onların bu mücadelesini desteklemeye, eylem birliği yapmaya ve omuz omuza ortak bir savaşın yürütmeye hazırdır." (DGP)

Alternatif "burjuva demokrasisi, dolayısıyla burjuvazi olduğuna" (!) göre **mücadelenin ve ittifakların biçimini** de belirleyen ya da dayatan burjuvazi olmayacaktır? Kuşkusuz, burjuvazinin kendisi olacaktır. Bakın Nazlı Ilıcak'ın, cuntanın şefi Evren'in "endişeleri"ne ilişkin yorumu bu açıdan ilginçtir.

"Endişe ve hassasiyete mahal yok diyoruz. Çünkü Türkiye'de ve ordu müdahalelerine sahne olan diğer ülkelerde, iktidarı devalan sivil yönetimler hiç bir zaman hesap sormamışlar, 'devr-i sabık' yaratmamışlardır. Yunanistan ve Arjantin'de durum farklıdır. Çünkü iki ülkede gönüllü bir devir değil, hezimete uğrayıp iktidardan kaçış sözkonusudur." (N.Ilıcak, Ter.Gaz.)

O halde, "faşist diktatörlüğün kukla parlamento ve hükümetini dağıtmak" "işçi ve emekçi halkın aktif, örgütlü ve yığınsal mücadelesini temel almak" gibi inciler dökmenin, "burjuvazi sol güçlerle işbirliğine yanaştığı ölçüde" onu destekleyeceğiz gibi manevralar yapmaya çalışmanın anlamı ne? Hem burjuvazi adına ve burjuvazi için programlar yapmak, onu "ilerletmek", onun sol güçlerle işbirliği yapmasını sağlamak için yeterli mi? Değilse (ki, değildir), "Sol Birlik" in bunun da bir "çaresi" ni bulması, dolayısıyla burjuvazinin güvenine mazhar olması gerekmez mi? Kuşkusuz gerekiyor. Ve "Sol Birlik" in mimarı olan TKP, bunun da yolunu buldu bile:

"Biz şimdi DYP ve SODEP yandaşı halk yığınlarını, kendi partilerinin ilan ettikleri demokrasi için işbirliği yapma hedefine uygun davranmaya, kendi ortak çıkarları için güçlerini birleştirmeye çağırıyoruz. Tabandaki böylesi birlikler iki parti arasındaki işbirliğinin gerçekten demokratik bir karakter kazanmasının güvencesi olacaktır. Ve eğer komünist ve solcu işçi ve aydınlar buldukları her yerde emekçilerin birleşmesi için var güçleriyle çalışıyorlarsa, hiç kimse, hiç bir emekçiyi, komünist ve solcu işçi ve aydınlarla birleşmemek gerektiğine kolay kolay inandıramıyacaktır." (Yol ve Amaç, s.7)

İşte, sözkonusu programın iç yüzü!.. Ancak, yukarıda da belirttiğimiz gibi, bütün bunlar sadece "sol birlik" in program hedeflerini, mücadele ve ittifak anlayışını açıklığa kavuşturmak, formülasyonlardaki canbazlığı çözmek içindi. Oysa konumuzun asıl önemli yanı, "Sol Birlik" in, faşizme karşı mücadelede "ülke" gerçeklerini yadsıması ve burjuvazinin değirmenine su taşıyan bir işlev görmesidir.

Kürdistan-Türkiye Gerçeği Ve "Sol Birlik"

Faşizme karşı savaş, ülkenin tarihi, ekonomik, toplumsal, siyasal koşulları ve ulusal özelliklerinden soyutlanamaz. Aksine bu koşullar, faşizme karşı savaşta belirleyici güç olan işçi sınıfının, savaşım perspektiflerini, ittifak ve mücadele biçimlerini belirler. Eğer sözkonusu olan çok uluslu bir devlet ya da sömürgeci-sömürge ilişkilerinin bulunduğu bir "ülke" ise durum daha bir değişir. Ve faşizme karşı savaşta işçi sınıfı, sömürgeci-faşist çarka yönelen güçlü ve bir o kadar da

kararlı müttefiğe kavuşur. İşte, Türkiye ve Kürdistan gerçeğinde, faşizme karşı geliştirilecek demokrasi mücadelesini bu bağlamda değerlendirmek ve "Sol Birlik" in burjuva demokrasisini hedefleyen programının gerçekliğini tartışmak gerekir.

"Sol Birlik" programının "ülke" gerçeklerini yadsıyan özünü bilince çıkarmak için, öncelikle burjuvaziye lutfedilen "demokratlık" misyonundan işe başlamak ve Türk devletinin tarih sahnesine çıktığı döneme doğru geriye gitmek gerekiyor. Bilindiği gibi, Türk burjuvazisi, tarih sahnesine çıkışından bu yana Kürdistan sorunu karşısında şoven ve sömürgeci bir tavır içindedir. Ve bu, onun demokrat oluşunu engelleyen önemli bir faktördür. Ayrıca o, -daha öncede belirttiğimiz gibi- Osmanlı despotizminden devraldığı yapıyı yaşatmak istemiş ve feodalitenin redikal yöntemlerle tafsiesine yanaşmamış, tersine, büyük toprak sahipleriyle işbirliğine yönelmiştir. Buda, burjuva demokratik dönüşümlerin tamamlanmasını engellemiştir. Dolayısıyla devlet yapısındaki gerici eğilimler törpülenememiş, aksine, gelişme ve güçlenme olanağı bulmuştur. Kürdistan'da yer alan hareketler ve Türk burjuvazisinin pazar tutkusu onun bu şoven ve gerici eğilimlerini güçlendirmiş, tekelci döneme tekabül eden **siyasi gericiliğin** derinleşmesi için elverişli koşullar yaratmıştır. Özellikle II.Dünya Savaşı sonrasında, Türkiye ekonomisinde, tekellerin ortaya çıkması ve devletle bütünleşmesi, burjuvazinin bu gerici eğilimlerinin devletin eğemen karakteri haline gelmesini beraberinde getirmiştir. Türkiye kapitalizminin, emperyalizm ile olan ilişkilerinden de etkilenen sürekli ve kalıcı yapısal bunalımı, sömürgeci devletin bu eğemen karakterini geliştirmiş pekiştirmiştir. Dolayısıyla tarihin hiç bir döneminde Türkiye, Batı Avrupa'da görülen tipte bir burjuva demokrasisine tamık olmamıştır. Tersine, "demokrasi" adına en basit insan haklarına hayasızca tecavüz edilmiş, derinleşen ekonomik bunalımın tekelci burjuvaziye yönetim acziyle karşı karşıya getirdiği her dönemde askeri müdahalelere, faşizme baş vurmuştur.

İşte sömürgeci burjuvazisinin, dolayısıyla devletin tarihsel gelişiminin hemen hemen her döneminde belirgin bir biçimde kendisini gösteren bu siyasal karakteri, bir başına, "Sol Birlik" in hedeflediği "devletin ehlileştirilmesi"ni ya da "demokratikleştirilmesi"ni yadsıyor. Bu bakımdan Türkiye ve Kürdistan şartlarında faşizme karşı yürütü-

len demokrasi savaşının, devletin bu gerici karakterine yönelmesi gerekiyor.

Sömürgeci Türk devletinin bu siyasal karakterini belirleyen ise, burjuvazinin sınıfsal yapısı ve siyasal konumudur. Ve devletin karakterinde meydana gelen niteliksel değişimleri de bu bağlamda ele almak, devletin sınıf yapısı içinde, burjuva güçler arasında yeniden düzenlenen ilişkilerin biçimini açığa çıkararak burjuvazinin şu ya da bu kesimine luffedilen "liberal"lik misyonunun sırrını çözmek gerekir. Bilindiği gibi 12 Eylül'de, faşist cuntanın silah zoruyla iktidara el koymasıyla, sömürgeci devletin sınıf yapısı içinde, tekellilerin çıkarları çerçevesinde ve fakat uzlaşma temeline dayanan ittifak ilişkileri, büyük tekellerin yararına bozuldu; finans kapitalin ekonomik terörü ve siyasal zoru altında yeniden düzenlendi. Devletin sınıf yapısında somutlaşan bağlaşıklar arası ilişkilerde görülen bu değişim, kaçınılmaz olarak burjuva güçler arasında var olan çelişkileri derinleştirdi; tekellerin birbirleriyle ve emperyalizmle olan ilişkilerini olumsuz yönde etkiledi. (R.Welat s.25-26) İşte "Sol Birlik" in "liberal" hatta "kurta- rıcı" ilan ettiği bazı tekeli kesimler, sözkonusu değişimden, diger bir değişimle finans kapitalin tahakümmünden rahatsız oluyor ve buna karşı çıkıyorlar; toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımını istiyorlar. Ancak devletin büyük sermayeden yana müdahaleci bir işlev görüyor olması, burjuva sömürücü güçler arasındaki uzlaşmayı mali sermayenin tahakkümüne uğrayan sömürgeci kesimlerin gerçek anlamda radikalleşmeleri veya liberalleşmeleri için yeterlidir? Ya da "Sol Birlik" in bulduğu formülasyonla, yani özünde toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımın bir ifadesi olan "tekellerin ekonomik ve toplumsal yaşam üzerindeki egemenliklerini sınırlandı- rmak" ve NATO'cu emperyalistlere göz kırpmakla sömürücü burju- vazinin bu kesimlerini, faşizme karşı savaşta radikal bir eylem çizgisine çekmek veya "ilerletmek" mümkün müdür? Benzer sorular çoğaltıla bilinir. Ne var ki, bu ve benzer sorulara olumlu yanıt bulmak olanaksızdır. "Çünkü bu, asgari koşullarda emperyalizme karşı bağ- ımsız bir tavır geliştirmeyi gerektirir. Bu ise herşeyden önce uluslara- rası sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi sürecinin belirlediği işbölümü çerçevesini yadsır. Kaldı ki, yerli tekeli sermayenin emper

yalızmla olan ortaklık ilişkilerinden kaynaklanan bağımlılık nesnel olarak böyle bir tavır alışa olanak vermez."(R.Welat,s.25-26)

İkincisi, tekelci burjuvazisinin finans kapitalin tahakümünden rahatsız olan kesimleri, Türkiye kapitalizminin toplumun değişik kesimlerini birazcık da olsa memnun edebilecek ya da onlara burjuva demokrasinin gerektirdiği asgari ödünlere verebilecek bir mali güce sahip olmadığını da çok iyi biliyorlar. "Dolayısıyla faşizme karşı gelişen demokrasi mücadelesinin finans kapitalin, emperyalizmin yanısıra kendi varlıklarına yöneleceğinin de bilincindedirler. Ayrıca işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer emekçi yığınların kabaran hoşnutsuzluğu, sosyalist sistemin artan etkinliği ve demokrasi ve sosyalizm güçlerinin kazandığı yeni yeni mevziler karşısında ipin ucunu kaçırabileceklerinin da..." (R.Welat, Ağıs.) Bu nedenle faşizme karşı demokrasi savaşı, devletin siyasal karakterinin yanısıra onun sınıfsal yapısına, yani tekellerin egemenliğine ve emperyalizmin "ülke"deki varlığına yönelmek durumundadır.

Diğer taraftan Türkiye, bölgede, emperyalizmin, sömürgecilğin ve gericiliğin en zayıf durumunda bulunan Kürdistan'ın en büyük parçasını sömürge olarak elinde tutuyor. Kürdistan halkı ve onun yurtsever-devrimci güçleri ise, vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü için sömürgeci-faşist Türk devletine karşı zorlu bir savaş yürütüyor. Bu durum, ulusal demokratik güçleri, faşizme karşı savaşta, nesnel olarak işçi sınıfının temel ve güçlü bir müttefiki durumuna getiriyor. Dolayısıyla Kürdistan ve Türkiye koşullarında faşizme karşı savaş, sömürgeciliğe karşı savaşla ya da Kürt ulusunun kendi bağımsız devletini kurma hakkı dahil-kendi kaderini özgürce belirlemesi mücadelesiyle çıkıyor. Türk burjuvazisi ise, iç çelişkilerine rağmen bir bütün olarak Kürdistan'ı elde tutmak için her türlü saldırı ve soykırım politikasının aklanması noktasında birleşiyor. Dolayısıyla bu, soruna değişik boyutlar kazandırıyor; burjuvazinin gerici, karşı devrimci konumunu pekiştiriyor.

Ama bu nesnel gerçeklere rağmen "Sol Birlik", burjuvazinin şu ya da bu kesimini "ilerletmek", hatta onun adına ve onun için programlar yapmaktan kendisini alamıyor. Hemde nüfusun ezici çoğunluğunun ve özellikle Kürt ulusunun acil demokratik taleplerinden ödün vererek. Oysa bugün "anti-faşist" bir konumda olan ve ilerletilmesi düşü-

nülen "liberal" burjuvazinin başını çeken yine tekeli çevrelerin finans kapitalin tahakümünden rahatsız olan kesimlerdir. Ve bu kesimler, faşizme karşı mücadelede, "İşçi ve emekçi halkın aktif, örgütlü ve yığınsal mücadelesini temel" alacak bir savaşımın yanında değil, yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı tam karşısında yer alacaklardır. Kaldı ki, şiddetli ulusal ve sınıfsal çatışmaların yer alacağı bu savaşta, muhtemel bir SODEP artı HP yada DYP iktidarı da, sorunları çözemeyecek, burjuva demokrasisini kuramayacak, Portekiz'de salazarist politikanın uygulayıcısı olan **Marcelo Caetano** iktidarı gibi Evren-Özal politikasının izleyicisi olacak ve "ülke", kısa sürede ya devrime, veya gerisin geriye faşizme gidecektir. Bu bakımdan, böyle bir olasılığın şimdiden kitlelere hedef olarak gösterilmesi, dahası savaşım perspektifleri ve ittifakların buna uyarlanması, "Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme ve sömürgecilığe karşı savaşta güçlerini birleştirmelerini baskı altına almayı, halk güçlerinin gelişen eylemini saptırmayı yada zayıflatmayı hedeflemek"ten başka bir anlam taşımaz. Ve "liberal" burjuvazinin istediği de budur. Çünkü o, kitlelerin gelişen eylemini saptırabildiği, muhalefetini yozlaştırabildiği ölçüde "son Türk devleti"nin ömrünü uzatabilir.

Burjuvazinin ve devletin bu tarihsel gelişim süreci, sömürgeci karakteri, Türkiye kapitalizminin yapısal sorunları ve emperyalizme olan bağımlılığı, Kürdistan'da devrimci sürecin kazandığı boyutlar ve devletin sınıf yapısı içinde ifadesini bulan bağlaşıkların durumu, Kürdistan ve Türkiye koşullarında faşizme karşı yürütülen mücadeleye özgül bir karakter kazandırıyor; savaşım perspektiflerini, mücadelenin ve ittifakların biçimini derinden etkiliyor. Faşizme karşı savaşım, sömürgecilığe, tekellerin egemenliğine ve emperyalizmin "ülke"deki varlığına yönelmesini, yukarıda sıralanan nedenlerden ötürü zorunlu kılıyor. "Sol Birlik" in "ülke" gerçeklerini gözardı eden programını ve komünist Enternasyonalin 7. Kongresi karar ve taktiklerinin ardına sığınarak burjuva demokrasinin savunulmasını yadıyor. Zira 7. Dünya Kongresinin faşizme karşı savaşta birlik olmanın önemini belirleyen özüne ve ruhuna uygun olarak, en geniş güçlerin birliği sorununu doğru bir biçimde kavramak, bir başka ülkede ya da ayda müttefik aramak demek değildir. Tam tersine yukarıda belirlediğimiz gibi, "ülke"nin tarihi, iktisadi, toplumsal ve siyasi durumunu doğru

bir şekilde tahlil etmeyi, burjuvazinin, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer toplum kesimlerinin, ulusal ve sosyal çatışmaların şiddetlenebileceği koşullarda alabilecekleri konumları açığa çıkarmayı, kazanılması ve tarafsızlaştırılması gereken toplumsal katmanları tespit etmeyi ve buna uygun ilkeli ama esnek bir birlik politikası gütmeyi gerektirir.

Diğer taraftan, 7. Dünya Kongresinin karar ve taktikleri, faşizmi yaşayan halkların engin mücadele deneyimleri, elbette ki, bizim için esin kaynağıdır. Ancak bundan hareketle, Türkiye'yi, bir İspanya, İtalya, Almanya ve Yunanistan'la, bugünkü durumu, faşizmin dünyada kol gezdiği 1935'lerle özdeşleştirmenin olanağı yoktur. Ayrıca Komünist Enternasyonalin 7. Kongresi karar ve taktiklerini, mekanik olarak Türkiye'ye "monte" etmenin ya da onları savunma aracı olarak kullanmanın da... Dolayısıyla bu da, "Sol Birlik" kahramanlarını kurtarmaya yetmeyecektir.

"Sol Birlik" ve "Kürdistanlı Sosyalistler"

Bilindiği gibi, "Sol Birlik"in programına imza koyan ve sosyalistlik adına mangalda kül bırakmayan iki de Kürdistanlı örgüt var. Biri TKSP, diğeri PPKK. Öncelikle bugün için sadece bir kalkan işlevi gören birinci programı ele alalım. Bakın, "Türkiye'nin toplumsal kurtuluş yolu"nu belirleyen bölümde şöyle deniliyor:

"Emperyalizmle olan her türlü bağımlılık ilişkilerine son veren, tekelci sermayenin elindeki büyük üretim ve ulaşım araçlarını kamulaştırarak, onun toplumsal yaşam üzerindeki ideolojik, politik egemenliğine son veren, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirleme hakkını tanıyan ve köklü bir toprak devrimini gerçekleştiren demokratik halk iktidarı, halklarımıza ulusal ve sosyal kurtuluş yolunu açacaktır. Faşist diktatörlük yıkıldıktan sonra da partilerimizin içinde yer aldığı devrimci güçler, işçi sınıfı öncülüğünde demokratik halk iktidarı doğrultusunda mücadelesini yukarıdaki amaçlara varmak için sürdürecektir." (Türkiye ve T.Kürdistanı Sol Birlik Dek.)

Görüldüğü gibi, "Kürdistanlı sosyalistler"imiz diğer partilerle birlikte, başka hiçbir seçeneğe, tarihi gelişmenin öne çıkarabileceği

ihtimallere de açık kapı bırakmazsınız demokratik halk iktidarı hedeflerinde ve devrimin gelişme yolu konusunda görüşbirliğine varıyorlar! İlk anada bu, olumlu bir iş, "önemli bir adım" olarak görülüyor. Ne var ki, yaklaşımda isabet yok. Çünkü aynı örgütler, demokratik halk iktidarı hedeflerinde ve devrimin gelişme yolu üzerinde mutabakata varmanın yanı sıra sosyalist sistem, uluslararası politika, demokrasi mücadelesi ve daha bir çok konuda aynı şeyleri söylemelerine ve birlik tüccarlığını en fazla yapmalarına rağmen hala ayrı ayrı örgütler olarak varlıklarını sürdürmeye çabalyorlar. Oysa dün "Türkiye'de işçi sınıfı partisi olmadığı için ayrı örgütlenmek zorunda kaldıklarımı" söyleyen "Kürdistanlı sosyalistler"imizden bazılarının, bundan sonra ayrı örgüt olarak kalmaya ne gibi gerekçeler bulacakları meçhuldür(!) Çünkü dünden bugüne ayrı örgüt olmak, işçi sınıfı hareketinin birliğinin daha bir önem kazandığı günümüzde ayrı örgüt olarak kalmak için yeterli bir neden değildir.

Yok eğer bu, TKP odağında birleşmenin bir manevrası değilse, yukardaki belirleme, Kuzey Kürdistan devrimini Türkiye devrimine bağımlı kılmakla, Kürdistan'da devrimci sürecin Türkiye'den ileri olduğunu belirleyen PPKK'nın ve tarihi gelişmenin sunabileceği olanaklar karşısında başka seçeneklere kapıyı kapaması açısından da TKSP'nin -o her tarafa çekilebilen- programını yadsıyor. Ne ki, TKSP'li baylarımız, daha dün HEVKARİ programında bağımsızlığı hedefleyen gelişme yolunun altına koydukları imzalarının anlam ve önemini de "unutarak", sözkonusu bölümü "Sol Birlik" deklarasyonuna "koymakla" böbürlenmekten de kendilerini alamıyorlar!..

Oysa demokratik halk iktidarı, ortak düşmana karşı ortak savaşın örgütlenmesi ve gelişmesi sürecinde gündeme gelebilecek bir olasılıktır. Ve böylesi bir olasılık dahi, Kuzey Kürdistan devriminin esas gelişme yolunu kapayamaz, mutlaklaştıramaz. Çünkü Kuzey Kürdistan'da devrimci süreç, Türkiye'den daha ileri bir seyir izliyor. (RW.s.27-30)

Ancak "Kürdistan'lı sosyalistler"imiz bununla da kalmıyor; ulusal kurtuluş mücadelesinin taşıdığı potansiyeli, onun gelişme dinamiklerini, "liberal" burjuvaziye "peşkeş" çekerek daha "ileri" gidiyor ve Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı mücadelesini "burjuva demokrasisi" sonrasına erteliyorlar. Bunu nasıl "kitabı"na uydurduklarını, de-

ğerlendirmemizin bu bölümünde ikinci arabaşlık altında DGP programından aktardığımız konuya ilişkin belirlemeyi hatırlayarak, TKP'nin Merkez Organı Yol ve Amaç'tan okuyalım:

"TKP, faşizmin yıkılması ve ulusal demokrasi için savaşında Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıların sona ermesi istemini öne çıkarıyor. Faşizmin erkten uzaklaştırılması ve ulusal bir demokrasinin kurulması ulusal sorunun çözümünün de yolunu açacaktır." (Yol ve Amaç, Ags.,s.36-37)

İşte DGP programının Kürt ulusal sorununa yaklaşımı budur. Görüldüğü gibi, "Kürdistan"lı sosyalistler"imiz ortaklarıyla birlikte, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı istemini şimdilik "erken", burjuvaziyi ürküten "sivri" bir "belgi", ulusal sorunun çözümünü ise olanaksız görüyorlar. Demek ki, "ulusal demokrasi" kurulduktan sonra kendi kaderini tayin hakkı için mücadele edilebilecek ve sorunun çözümü ise proleterya diktatörlüğünün özgül bir biçimi olan demokratik halk iktidarının gerçekleşmesine kalacaktır.

Burada bir parantez açarak "Kürdistan"lı sosyalistler"imizin, faşizme karşı mücadelede **dün** nasıl düşündüklerini görelim:

"Cuntaya karşı bir kalkışma dün mümkün olmadı ve bugün de onun koşulları yoktur. Ama yarın buna uygun koşullar ortaya çıkabilir. Düşmanın daha "yumuşak", daha örtülü diktatörlük biçimlerine geçmesine ve bunu bir 'demokrasiye dönüş' gibi kitlelere yutturmasına fırsat vermemek gerekir. Eski veya yeni bir Demirel'in, bir Ecevit'in kitlelere umut gibi sunulmasına fırsat vermemek gerekir. Kitleleri bir devrimci dönüşüme, demokratik halk iktidara yöneltmeliyiz. Kitleleri sömürü ve zulüm çarkını parçalamaya, sömürgeci zincirini kırmaya yöneltmeliyiz." (TKSP MK.Genelgesi)

PPKK'nın Politik Rapor'unda ise bu konuda şöyle deniyor:

"...Kürt ulusunun kendi kaderinin tayin hakkının tanınması, (...)"

"..Emperyalizm ve özellikle ABD emperyalizmiyle ekonomik, siyasal ve askeri alanda imzalanan bütün kölelik anlaşmalarının iptal edilmesi, NATO'dan çıkılması. Türkiye ve Kürdistan'daki ABD ve NATO üslerine el konulması."

"Emperyalist tekellerin elindeki ya da ortak olduğu büyük şirket, kuruluş ve girişimlerin ulusallaştırılarak kamulaştırılması. Faşizmin arkasındaki büyük tekellerin, büyük dış ticaretin, büyük banka ve sigorta

şirketlerinin, petrol ve madenlerin devletleştirilmesi." (PPKK, P.Rap., s.86)

Görüldüğü gibi, "Kürdistan'lı sosyalistler"imiz, dün, faşizme karşı mücadeleyi bir devrim sorununa bağhyorlardı. Ama yine onlar, bugün, "liberal" burjuvazinin devrimci sürece müdahale kapısını aralamasıyla **yüzseksen derecelik** bir dönüş yaparak "iskeleye yanaşma"yı da ihmal etmiyorlar, hem de varlık nedenlerini önemli ölçüde yadsıyarak...

Oysa Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı talebi, **acil demokratik** bir istemdir. Kürdistan halkı ensesinde faşizmin olanca şiddetini hissetmesine rağmen, esas olarak bu talep ekseninde anti-faşist savaşa aktif olarak katılabilir. Ve böyle bir istemi, "erken" gören, onu "çilenin sıfırı tüketceği" tarihlere erteleyenler, daha şimdiden halkımızla sömürgeci yönetim arasında örülen kalın duvarları, vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü uğruna gelişen mücadeleyi, Kürdistan'ın bölgedeki konumunu görmeyen ya da görmek istemeyenlerdir; ve onlar, sosyalistlik adına, faşizme karşı mücadele adına kendilerini temize çıkaramazlar. Çünkü bugün sömürgeci burjuvaziye şirin görünmek için böylesi ödünler verenlerin, ulusal kurtuluşun ileri boyutlar kazanması sürecinde hangi boylara gireceğini kavramak artık sır değildir.

Diğer taraftan, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı sorununa böylesi bir yaklaşım, "Sol Birlik"ın diğer ortakları ve faşizme karşı geliştirilen demokrasi mücadelesi bakımından da önemlidir. Çünkü devrimci çalışmada ajitasyon ve propaganda, güncel ekonomik istemlerle siyasi taleplerin birleştirildiği ölçüde doğruluk kazanır, başarıya hizmet eder. Ve siyasal sorunlardan yan çizmek ya da ödünücü davranmak, bilimsel sosyalizmin ilkelerinden bir sapma, uzaklaşmadır. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ise, siyasal demokrasinin vazgeçilmez bir istemidir. Bağımlı ve sömürge ulusların sömürgeci "bütün"lerden ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakları dahil kendi kaderini özgürce belirlemeleri isteminin "mutlak bir istem" olduğunu belirleyen Lenin'in, aşağıdaki belirlemesi bu bakımdan öğreticidir.

"Bu istek (sözkonusu edilen kendi kaderini tayin hakkı istemidir-bn.) mutlak bir istemdir, hatta sosyalizm kurulmadan önce böyle bir

isteğın gerçekteşmesi ihtimali binde bir olsa bile.." (Lenin, Stalin'in Mark. ve Mil.Mes.Sol Ya.s.139'dannak.)

Lenin'in bu dahiyane tesbite uygun kararlı mücadele, sadece Çarlık Rusya'sında değil, kırk sekiz yıl faşist diktatörlük koşullarında savaşan Portekiz komünistlerinin örnek savaşımalarında da görüldü. Onlar da, sömürgelere bağımsızlık ve özgürlük verilmesi istemini, anti-faşist mücadelenin temel bir yönelimi, bir köşe taşı olarak ele aldılar. Ve burjuvaziye şirin görünmek için bundan ödün vermediler. İşte "Sol Birlik"ın Türkiye'li ortaklarına da böyle bir görev düşüyor.

Alternatif "burjuva demokrasisi" değil, faşizme ve Sömürgeciliğe karşı savaşın örgütlenmesidir.

Türkiye koşullarında "Burjuva demokrasisi"nin kitlelere hedef olarak gösterilmesi, her şeyden önce burjuvazinin buna gerçekten istekli, yetenekli olmasını ve Türkiye kapitalizminin böyle bir demokrasiyi göğüsleyebilecek mali bir güce sahip olmasını gerektirir. Oysa "liberal", hatta "kurtarıcı" ilan edilen tekelci burjuvazinin bazı kesimlerinin de, sınıfsal yapıları ve sömürgeci karakteri itibarıyla buna istekli, yetenekli olmadıklarını, "ülke"nin tarihi, iktisadi, toplumsal ve siyasal koşullarının da böylesine radikal burjuva kalkışmasını engellediğini; onun (yani "liberal" burjuvazinin) bugün "anti-faşist" bir konum almasının, nesnel durumunu aşacak bir tavır içine girmesine yetmediğini buraya kadarki belirlemelerimizle açıklığa kavuşturduk. Geriye tek el dışı burjuvazi kalıyor ki, burjuvazinin bu kesimi, homojen ve bağımsız bir güç değildir. Ve yerli tekellerin yanısıra emperyalist tekellerle olan bağımlılık ilişkileri onun, "ülke"nin bağımsızlığından yana tavır geliştirmesini engelliyor. Kürt sorunu karşısındaki şoven tavır ve pazar tutkusu ise, onun gerici ve karşı-devrimci eğilimlerini güçlendiriyor. (Tekel dışı burjuvazinin bu belirgin karakteri konusunda daha geniş bilgi için R.Welat, s.25-26'ya bakılabilir.) Bu belirgin karakterinden dolayı tek el dışı burjuvazi, anti-faşist ve anti-sömürgeci mücadelenin boyutlanması sürecinde tek elci burjuvazinin yanında yer alacak ve Türk devletinin parçalanmaktan korunması için elinden geleni yapacaktır. Elbette ki, bu, bu kesimin, finans kapitalin baskı ve terörü

altında uğrayacağı ayrışmaları gözardı etmeyi gerektirmez; faşizme karşı mücadelede onun sınıf çıkarlarını korumayı yadsıamaz. Dahası bir bütün olarak sömürgeci burjuva kampında derinleşen çelişkileri, sürtüşme ve tartışmaları gözardı etmemek, yakından izlemek, ve sözkonusu "çatışmalar"dan ustaca yararlanmak için yoğun bir çaba harcamak da gerekir.

Ancak bu, "ülke"nin nesnel koşullarını gözardı etmek, mücadelenin stratejik yönelimlerini ve taktiklerini, burjuva güçler arasındaki çelişki ve "çatışmalar"dan yararlanma esasına göre belirlemek; "Sol Birlik"in yaptığı gibi burjuvaziye rağmen burjuvazi için programlar yapmak ve onun şu ya da bu kesimine hak etmediği misyonlar lutfetmek anlamına gelmez. Tam tersine mücadelenin stratejik yönelimlerini, devletin sınıfsal yapısı, gerici ve sömürgeci karakteri ile açık bir çatışma içinde olan işçi sınıfı ve Kürdistan halkının temel demokratik istemlerine, "tekellerin anti-demokratik ayrıcalıklarından, ekonomik baskı ve ter-öründen ciddi ölçülerde rahatsız olan, ızdırap çeken" küçük burjuvazi ve tekel dışı burjuvazinin sınıfsal çıkarlarına uyarlamayı gerektirir. Kaldı ki, bugün "anti-faşist" bir konumda bulunan "liberal" burjuvazi, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer toplum kesimlerinin, faşizme, sömürgeciliğe, emperyalizmin "ülke"deki varlığına, tekellerin ege-menliğine ve büyük toprak sahipliğine karşı geliştirdikleri mücadele ile **yanyana yürümekten** oldukça uzaktır. Hatta Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin ortak paydalarının sözkonusu asgari hedeflerine yöne-len anti-faşist savaşımları saptırmak, onu kendi sınıf çıkarları doğrultu-sunda kullanmak ve kendi potasında eritmek, eritemediği anda da boğazlamak kararındadır. Ve burjuvazi için özel programlar yapmak da, onun güvenini kazanmak için yeterli değildir.

Bu bakımdan görev, "liberal" burjuvazinin yanında yer almak, onun içinde erimek, "burjuva demokrasisi" hayalleri ile kitleleri silahsızlan-dırmak ve dolayısıyla burjuvazinin değirmenine su taşımak değil, faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşı örgütlemek, geliştirmek ve yük-seltmektir. **Demokratik halk devriminin** ana yönelimlerinden ödün vermeden, belirli demokratik talepler konusunda "liberal" burjuvaziye **yanyana yürümeye** zorlamak, onunla bu anlamda -eğer geliyorsa-eylem birliklerinden çekinmemek ve bunu yaparken de onun kısa ve uzun vadeli hesaplarının teşhirini yoğunlaştırmaktır. Ve yurtsever,

devrimci ve anti-faşist güçlerin bugün için dağınmak, iktidara alternatif bir örgütlenmeye sahip olamaması, bazı akli evellerin sandığı gibi böyle bir savaşım hattının geliştirilmesine engel değildir. Yeter ki, sömürgeci burjuvazinin aleyhine, işçi sınıfı, Kürt ulusu ve diğer emekçi yığınların lehine gelişen nesnel sürece radikal müdahalelerde bulunulabilsin. Çünkü belirleyici olan nesnel koşullardır. Öznel öge, yani devrimci alternatif, savaş süreci içinde de yaratılabilir, ve devrimci süreç bunun savaşarak yaratılmasını zorunlu kılıyor. Ve bu görev omuzlanabildiği ölçüde, burjuvazinin kendi içinden "alternatif" üretme açmazı derinleşecek, kitlelerden yalıtılma süreci hızlanacak, reformist güçlerin teşhiri kolaylaşacak, en geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci güçlerin birliği yolunda ciddi adımlar atılabilecektir.

Sol Birlik değerlendirmesi Temmuz-Aralık 1985 tarihlerinde Roja Welat'ın 29-30 dan 34'üncü sayılarında imzasız olarak yayınlanmıştır.

Bu yazı Eruh Şemdinli olayları ardından kaleme alındı ve Roja Welat'ın 35-36 sayılarında 1985'te K.Saleh imzasıyla yayımlandı.

KÜRDİSTAN'DA YER ALAN OLAYLAR, İÇ ÇATIŞMALAR VE YURTSEVER GÜÇLERİ BEKLEYEN GÖREVLER!..

Bilindiği gibi, yaklaşık olarak bir buçuk yıl önce PKK tarafından gerçekleştirilen Eruh ve Şemdinli baskınlarına karşı düzenlenen haçlı seferleri, daha sonra Kuzey Kürdistan halkına, onun yurtsever güçlerine ve bu arada PKK'ya yöneltilen faşist-sömürgeci bir saldırı savaş biçiminde devam ediyor. Ancak savaşın bu belirgin çizgisi, PKK ve yer yer halkın "örgütlediği" mevzi-i ve sınırlı karşı koyuşların ve küçük çapta da olsa kısıtılma-savunma ekseninde kendisini gösteren direnmelerin gözardı edilmesi ya da küçümsenmesi anlamına gelmiyor. Aksine bu bile, ağır kayıplara, tahribatlara rağmen belirleyici olan yönüyle düşmana darbe vuruyor, vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü uğruna yürütülen mücadeleye katkıda bulunuyor; sömürgeci işgal ordularının "prestiji"ni sarsıyor, tedirginliğini ve korkusunu artırıyor. Ne var ki, bu, madalyonun sadece bir yüzüdür. Ve bir başına, "erken doğum"un yaratmakta olduğu sancuları aşmaya, ulusal demokratik güçlerin daha bir ağırlaşan görev ve sorumluluklarını hafife almaya, uzun erimde mücadelenin yapısında geliştireceği zararların asgariye indirgenmesine yetmiyor. Bu bakımdan sorunun derinlemesine irdelenmesi, "erken doğum"un yaratmata olduğu sancuların nasıl bertaraf edilebileceğinin bilince çıkarılması, topyekün Kürdistan halkını hedefleyen acımasız savaşın yurtsever, demokrat ve devrimci güçlere dayattığı görev ve sorumlulukların altının bir kez daha çizilmesi, birbirlerini yadsıyan, tasfiyeyi hedefleyen politik yönelimlerin, genelde halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine verdiği zararların açıklığa kavuşturulması gerekiyor.

Hatırlanacağı üzere, Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla gelişen olaylar karşısında, sömürgeci burjuvazi kampında koparılan curcunaya, buna paralel olarak bazı çevrelerde yükseltelen "provakasyon" vaveylasına karşı gazetemiz "**Roja Welat**", olayların "erken bir doğum" olduğu tesbitini yapmış ve onların düşmana yönelen yönleriyle desteklenmesi gerektiğini kararlılıkla vurgulamıştı:

"Eylemin doğruluğu, yanlışlığı ya da zamanlamasının iyi yapıp yapılmadığı (ki, bize göre 'erken bir doğum'dur) tartışılabilir. Ama bu, sömürgeci faşist vahşete karşı savaşın doğasında var olan değişik mücadele biçimlerini, halkımıza dayatılan faşist ve sömürgeci teröre karşı tepkinin bir ifadesi olabilen eylem türlerini yadsımaz." (Roja Welat, s.19-20)

"Tersine onların, burjuva devlet çarkına yönelen yönleriyle geliştirilmesini, desteklenmesini gerektirir." (R.Welat, s.21-22, 23-24)

"...Bu ve benzeri eylemler karşısında susmak ya da daha ileri giderek onları 'provakasyon' olarak nitelemek, en basitinden soykırımcı uygulamalarında faşist diktatörlüğü ve müttefiklerini cesaretlendirecektir, onların değirmenine su taşıyacaktır." (R.Welat, ags)

Zaman, Kürdistan'da yer alan olaylar, eylemlerin altında emperyalizmin ve faşist Türk cuntasının parmağını arayan yaklaşımlarda görülen yüzeysel çark edişler, tesbitimizin ve buna uygun düşün tavrımızın doğruluğunu kanıtladı. Ama buna rağmen reformist güçler, oportünist çark edişlerinin gölgesinde kaynattıkları "cadı kazan"yla bizleri PKK'yı aklamakla, ona malzeme vermekle suçladılar.. PKK ise, sözkonusu eylemlere yönelik farklı değerlendirmeleri, zaman zaman satır aralarında aynı kefeye koymaktan kendisini alamadı:

"Bu temelden 'zamanı gelmemiştir, erkendir' yutturmacaları ile teslimiyet ve uzlaşmacılığuna kılıf oluşturan küçük-burjuva solunun maskesini düşürmüş, çürümüşlüğü en açık biçimde göstermiştir." (Serxwebun., S 44, s.10)

Kuşkusuz bu ve benzeri yaklaşımlar önemlidir. Fakat daha da önemlisi, Kürdistan'da gelişen devrimci sürecin momentini yakalamak, PKK'nın nev-i şahsına münhasır genellemelerini ve karşı tavr alışları buna bağlı olarak değerlendirmektir.

"Erken Doğum"un Sancılarının Aşılması Geleceğin Zaferi için Gereklidir

"Erken doğum"un doğurduğu sancıların bertaraf edilmesi, öncelik le "erken doğum" olayını biçimlendiren nedenleri ve onun yarattığı güçlükleri doğru bir biçimde tesbit etmeye bağlıdır. Ancak bu yapılabildiği ölçüde sözkonusu sancıların aşılması yolunda mesafe alınabilir, karşılaşılacak yeni zorlukların üstesinden gelinebilir. Ayrıca bu, farklı öz ve biçimlerde yapılan genellemelerin dayanaksızlığını açığa çıkarmak bakımından da gereklidir.

Bilindiği gibi ülkemiz Kürdistan, bölgede, emperyalizmin, sömürgeciliğin ve gericiliğin en zayıf halkası durumundadır. Ancak bu durum tek başına, Kürdistan'da bir gerila savaşının ya da yine bu zemini temel alan silahlı propagandanın (ki, bu ikisi bir ve aynı şeyler değildirler) başlatılması için yeterlimiydi? Kuşkusuz değildi. Çünkü bu, sözkonusu nesnel koşulların asgari bir takım öznel koşullarla tamamlanmasını gerektiriyordu. Bunları ise, şöyle sıralamak mümkündür:

1- Ülke zemininde asgari bir örgütlülük.

Asgari örgütlülüğün kastımız, ne bazı aklı evellerin iddia ettikleri gibi ülkenin her yanında ve en geniş yığınlar arasında dal-budak salan, bir kıvılcımın parlaması halinde kitleleri top yekün bir ayaklanmaya sokabilen örgütlülüktür; ne de salt gerila savaşa elverişli bazı dağlık kesimlerin keşfedilmesi ve buralara gönderilen partizan gruplarının eylemliliği içinde ulusal kurtuluşu omuzlayabilecek bir örgütlülüğün yaratılmasını hedeflemektir. Tersine, asgari şartlarda ülkenin geniş kesimleriyle örgütün merkezi arasında iletişimi, ikmal vb. sağlayacak kanalların veya yolların örgütlenmesi ve bunların asgari ölçülerde de olsa mahalli örgüt birimleriyle desteklenebilmesinin yaratılmasıdır. Böyle bir örgütlülüğün zorunluluğu, Kürt ulusal hareketinin tarihsel gelişimi içinde sergilediği öğretici deneyimler, ülkenin nesnel konumu, siyasal yapısı ve ulusal kurtuluşçu güçlerin sınıfsal-siyasal yapılarının diyalektik bir bütünlük içinde analize tabi tutulmasından çıkan

bir sonuçtur. Ve ancak böyle bir asgari örgütlülüğe sahip olduğunda, düşmanın terör ve saldırılarına karşı ülke zeminini temel alan karşı saldırılar düzenlenebilir; İlk aşamada gücünü hareketlilikten alan silahlı eylemlilikle kitlelerin mücadele ruhu geliştirilebilir, yığınlarla kahçı bağlar geliştirilerek ulusal kurtuluş mücadelesi ilerletilebilir.

Oysa 15 Ağustos eylemleriyle silahlı mücadeleyi başlattığını ilan eden PKK, yukarıda belirttiğimiz ikinci stratejiyi tercih etmiş ve hazırlıklarını da buna göre yapmıştır. Dolayısıyla başlatılan silahlı mücadele, Eruh ve Şemdinli baskınlarından kısa bir süre sonra kısırılma-savunma çizgisine düşmüş, örgütsel dayanaklardan yoksun olan silahlı gruplar stratejik dağlık yörelerde bile, tutunabilmekte büyük güçlükler çekmişlerdir. Ayrıca yer yer yiyecek ikmalinin neden olduğu katliamlar, örgütün denetiminden uzaklaşan bazı partizan gruplarında görülen çözümler ve artan teslimiyetler, bir yönüyle yeterli bir örgütlülüğün yoksunluğun diğer göstergeleridir.

2- "Asgari örgütlülüğün, kitlelerin sömürgeci-faşist terör karşısında kabaran kin ve öfkelerinin asgari bir siyasal bilinçle yoğunlaşması sürecine tekabül etmesi gerekir.

Yığınlar arasında zulme ve sömürüye karşı mücadele etme eğiliminin zayıf olduğu bir dönemde ve özellikle ülke zemininde silahlı eylemliliğe başvurulması, beraberinde getireceği daha yoğun terör ve saldırılardan dolayı örgütlenme çalışmasının önünü tıkar, ya da en azından silahlı propagandanın yaratacağı siyasal-örgütsel çalışma zeminini daraltır. Kudretli bir gerilla savaşının gereksinim duyduğu örgütlülüğün yaratılmasını büyük ölçüde zorlaştırır. Dolayısıyla silahlı mücadelenin başarı şansını önemli ölçülerde olumsuz yönde etkiler. Kitlelerin yeterli desteklerinin kazanılmasını güçleştirir.

İşte PKK'nın, başlattığı silahlı mücadelenin yaklaşık bir buçuk yıllık pratiğinin sergilediği sonuç da budur. PKK, kadrolarının önemli bir bölümünü yitirmiş, silahlı propagandanın yarattığı avantajlardan -ülke zemini açısından- gereği gibi yararlanamamış, yer yer kitlelerin pasif desteğinden yararlanmakla birlikte mevz-i de olsa onların yeterli desteğini sağlayamamıştır.

3- Ülke zeminini hedefleyen bir silahlı mücadele açısından, Kuzey Kürdistan ve bölge yurtsever-devrimci güçlerinin durumu ve aralarındaki dayanışmanın düzeyi de son derece önemlidir.

Bilindiği gibi ulusal kurtuluş savaşı, toplumun değişik sınıf ve katmanlarını kapsayan bir savaştır. Dolayısıyla zaferin geleceği bir yönüyle, ulusal kurtuluştan yana olan sınıf ve tabakaların, şu ya da bu biçimde onları temsil eden örgütlerin birliğine, ittifakına bağlıdır. Ayrıca ülkemiz açısından olduğu gibi bölgedeki devrimci gelişmeler bakımından da, bölge yurtsever, ilerici ve devrimci güçleri arasında asgari bir koordinasyonun sağlanması, ortak dayanışma-savunma stratejisinin örgütlenmesi başarıyı etkileyen diğer önemli bir faktördür. Ancak bunu, her hal ve şartta silahlı mücadeleyi başlatmanın önüne aşılması zorunlu bir ön koşul olarak koymak doğru değildir. Çünkü ulusal demokratik güçlerin birliği ve bölgedeki yurtsever-devrimci güçlerle gerekli dayanışmanın örgütlenmesi, bazen savaş sürecine de takabül edebilir.

Fakat bu, bir bütün olarak sorunun can alıcı önemini hafife almak, yurtsever, ilerici ve devrimci güçlerin içinde bulunduğu somut durumu, aralarındaki ilişkilerin seyrettiği olumsuz düzeyi tümüyle gözardı etmek ve gününbirlik politikalarla, "yeri göğü biz fethedeceğiz" mantığıyla yola koyulmak demek değildir. Ne ki, PKK, tam da bu mantıkla hareket etti. Ülke zeminini hedefleyen silahlı mücadelenin, yurtsever-devrimci güçlerin, asgari ölçülerde de olsa, toparlanmalarına, yurtsever güçlerin birliği yolunda belirli adımların atılmasına ve bölge düzeyinde asgari dayanışmanın önünde engel oluşturan bazı faydacı ve dar anlayışların aşılmasına denk düşürülmesini kavrayamadı, buna uygun bir çalışmanın zorunluluğunu umursamadı. Ve söz konusu etkenlerin, mücadeleyi yakından etkileyeceğini görmedi veya görmek istemedi. Dahası, O, zamanlama olayının, devrimci sürecin özel karakteri ile olan diyalektik bağlantısını önemsememekle de kalmadı; omuzladığı ağır yüke rağmen, öteden beri yurtsever güçlere karşı sürdürdüğü "sol" sekte ve saldırgan politikasına devam etti. Bütün bu nedenler, PKK'nın yalnız başına düşmanla yüz yüze kalmasında belirleyici oldu. Buna, diğer bazı güçlerin PKK aleyhine geliştirdikleri tecrit kampanyası ve bu kampanyanın "önce can sonra canan" anlayışından kaynaklanan kaygılardan ötürü, bölge düzeyinde de gelişme olanağı bulması eşlik etti. PKK'nın bölgedeki desteği yitirmesinde önemli bir neden oldu. PKK'nın yöneldiği yeni arayışlar, geliştirmek istediği "yeni" ittifak anlayışı, O'nun bölgeden sökülüp atılmasını,

hatta silahsızlandırılmasını hedefleyen çabalar ve buna karşı yine PKK'nın savurduğu tehditler vb. bir yönüyle "erken doğum"un yaratıldığı sancuların dışı vuran diğer göstergeleridir.

İşte yukarıda sıraladığımız nedenler ve daha şimdiden görülen göstergelerden ötürü, PKK'nın 15 Ağustos eylemleriyle başlattığı silahlı mücadele, "erken bir doğum"dur. Ve sözkonusu nedenlerin somut bir ifadesi olan bu belirlememizi, ne PKK'nın kendine özgü genellemeleri kapsamı içinde değerlendirmek, ne de başlangıçta "pravakasyon" çığırkanlığıyla kendisini dışı vuran ve özünde uzun erimli bir silahlı mücadeleye karşı oluşan kaynağını alan anlayışlarla, yine bu anlayışların sonradan "erkendir", "zamansızdır" gibisinden alçak inşileriyle aynı kefeye koymak mümkündür. Çünkü, ülke zeminini hedefleyen, silahlı mücadeleyi "erken bir doğum" olarak belirleyen devrimimizin bu günkü koşulları, tırmandırılan sömürgeci-faşist teröre karşı devrimci alternatifin yaratılmasına hizmet edebilen, devrimci sürece ivme kazandırabilen savaşım yönelimlerini yadsımıyor. Ve "erken doğum"un bir ifadesi ya da sömürgeci-faşist vahşete karşı tepkinin bir yansıması olabilen eylem türlerinin düşmana yönelen yönleriyle desteklenmesini dışlamıyor; aksine gerekli kıyor.

Sorunun diğer ve esas önemli yanı, "erken doğum"un yapısında geliştirdiği ve önümüzdeki dönemde daha da geliştireceği sancuların, güçlüklerin aşılması; zaferin yakınlaştırılmasıdır. Bu mümkün müdür?.. Hiç kuşkusuz, düşmanın yoğun saldırıları, bulunulan dağınıklık ve örgütsel-siyasal yetmezlikler ortamında, bu sorunun üstesinden gelmek kolay bir iş değildir; ama mümkündür.. Yeter ki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kazandığı boyutlar, O'nun bünyesinde barındırdığı potansiyel devrimci sürecin dayattığı görevler ve "erken doğum"un yukarıda açıklığa kavuşturduğumuz nedenleri, diyalektik bir bütünlük içinde ele alınsın, vatan'ın bağımsızlık ve özgürlük davasının gerektirdiği fedakarlık ve atılganlık doğru kavransın!.. Ve buna uygun politik yönelimler içine girilsin!.. Sorun bu bağlamda irdelendiğinde **birincil** mesele, mücadelenin Kürdistan devrimimizin gelişme yoluna uygun bir ekseninde örgütlenmesi, sürecin öne çıkardığı görevlerin omuzlanarak söz konusu örgütlülüğün geliştirilmesi ve güçlü bir işçi sınıfı hareketinin yaratılmasıdır. Ki bu, devrimci alternatifin yaratılmasında önemli bir kilometre taşı olacaktır. Örgütsel-

siyasal birlik sorununda, karşımıza şu ya da bu biçimde çıkan bu konu, çıkışımızdan bu yana, teorik ve pratik planda hareketimizin gündemindedir. Ve ayrı bir değerlendirme konusudur. Ancak şu kadarını belirtelim ki, bu konuda netleşmeyenlerin netleşmeleri, somut adımların atılması gerekiyor artık.. **ikincisi**, ülke düzeyinde düşmana karşı güçleri birleştirmek, bölge planında zulme, sömürü ve saldırılara karşı en geniş kesimlerle dayanışma ve karşılıklı yardımlaşmanın kazandığı önemi kavramak ve kavratmak için enerjik bir çaba harcamak, duygusallığa, bölgedeki devrimci gelişmelerin genel çıkarlarını yadsıyan ilişkilere yer vermeyen doğru bir politika geliştirmek ve bu yolda somut adımların atılmasını sağlamaktır. Ne var ki, bu da, tüm aciliyete rağmen, kısa sürede üstesinden gelinebilecek bir sorun değildir. Özellikle son gelişmeler, çatışma ve politik cinayetlerle, örgütlerarası ilişkilerin kazandığı tehlikeli boyutlar, bu yolda mesafe katedilmesini daha bir zorlaştırmakta; soruna yeni boyutlar kazandırmakta ve ateşkesin sağlanmasını ön plana çıkarmaktadır. Ancak soruna salt ateşkes çerçevesinde kalan bir yaklaşım, ülke ve bölge yurtsever güçleri arasındaki ilişkilerin iyileştirilmesine, asgari demokrasi kurallarının örgütler arası ilişkilere egemen kılınmasına, birlik ve dayanışmanın geliştirilmesine köklü bir çözüm olmaktan uzaktır. Bu bakımdan, -daha önceleri de değişik vesilelerle belirttiğimiz gibi- kavranması gereken ana halka, bölgedeki devrimci gelişmelerin ve özellikle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişme yolunu tıkayan, "kör bir düğüm" haline gelen iç çatışmaların sebep ve sonuçları ile birlikte ele alınması, doğru devrimci politikanın bilince çıkarılması ve örgütlenmesidir.

İç çatışmalar ve Yurtsever güçleri bekleyen görevler.

Bilindiği gibi, toplumumuzun önünde bulunan tarihsel devrim aşaması, ulusal demokratik devrimdir. Dolayısıyla devrimimiz bu ilk aşamada, toplumun değişik sınıf ve tabakalarını kapsayan bir mücadeleyi içerir. Ve değişik toplum kesimlerinin birliğini esas almak durumunda olan bağlaşıklar politikası da buna göre biçimlenir. Ulusal kurtuluş sürecine tekabül eden bağlaşıklar politikasında kavranması gereken

ana halka ise, kimin ne ölçüde devrimci olduğu değil, tersine siyasal eğilimleri ve dini inançları ne olursa olsun vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğüne olan bağlılıktır. Ancak toplumun bu değişik sınıf ve tabakalarını, ülkenin önünde bulunan tarihsel devrim aşamasının stratejik hedefleri üzerinde birleştirmek sanıldığı kadar kolay değildir. Ve sadece ülkenin bağımsızlığa kavuşturulması ekseninde çıkarları çakışabilen sözkonusu toplum kesimlerinin asgari istemlerini programlaştırmakla da sorunun üstesinden gelinemez. Çünkü böylesi programların oluşturulması birliğin kendisi değil, yalnızca birlik isteminin somut bir ifadesidir. Birliğin kendisini belirleyen esas sorun, sözkonusu program hedeflerine denk düşen savaşım süreçlerinde mesafe katedilirken, farklı toplum kesimlerinin çıkarlarını uyum içine sokabilmek, toplumsal sınıf ve tabakalar arasında kaçınılmaz olan ideolojik mücadeleyi buna uyarlamak, karşılıklı güven ortamının yaratılmasına özen göstermek ve buna uygun politik tutumlar, taktikler geliştirmektir.

Ayrıca bu, bazı akli evellerin sandığı gibi işçi sınıfının bağımsız politikasından ödün vermek, onun sınıfsal ve siyasal çıkarlarını hafife almak ya da yadsımak demek değil, aksine bilimsel sosyalist politikaların bir gereğidir. Ve ancak örgütlü işçi sınıfı ve onun denenmiş politikası, belirttiğimiz esneklik çerçevesinde değişik toplum kesimlerinin, sallantılı ve kararsız güçlerin ortak hedeflere yöneltmesinde motor işlevi görebilir. aynı politik olgunluğun ve duyarlılığın bölgede, emperyalizme, faşizme ve gericiğe karşı mücadele eden örgütlerle dayanışma, işbirliği, hatta ittifakların geliştirilmesinde de -karşılıklı olarak- gösterilmesi gerektiği açıktır.

Bilimsel teorinin sunduğu bu verilere, farklı gelişme aşamalarında ulusal ve sosyal mücadelelere sahne olan ülkelerin zengin deneyimlerine rağmen, düşmana karşı savaşta yurtsever, demokrat ve devrimci güçler arasındaki sorunların aşılması, engellerin bir bir sökülerek atılması ve en geniş toplum kesimlerinin ortak asgari hedefler etrafında birleştirilmesi, sıkıntılı ve sancılı süreçlerden geçerek gerçekleştiriliyor ancak.. İşte ülkemiz Kürdistan'da bir bütün olarak ulusal demokratik hareket, bu anlamda ama daha yoğun bir süreci yaşıyor, yaşıyor, daha da yaşayacağı benziyor. Bu bakımdan örgüt içi ve örgütler arası sorunların kazandığı tehlikeli boyutları, kolaycı, duygu-

sal ve çıkarıcı yaklaşımların ötesinde, ulusal hareketin tahrihsel evrimine, ülkemizin ve bölgenin nesnel ve öznel koşullarına bağlı olarak ele almak gerekir.

Herşeyden önce Kürt ulusal demokratik hareketi, iç çatışmaların beslediği kardeş kavgasının yarattığı tahribatları yapısında geliştiren "talihsiz" bir birikime sahiptir. Kuşkusuz bu, bazı spekülâtor çevrelerin yaygınlaştırmaya çalıştıkları gibi halkımıza özgü bir yazı değil; kökleri tarihin derinliklerine uzanan ve amansız bir sömürü ve baskı altında tutulan toplumumuzun ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel geriliğinin izlerini taşıyan bir fenomendir. Yakın tarihimize kadar feodal, burjuva ve küçük burjuva güçlerin ulusal harekete egemen olmuş olmaları, Kürdistan'ın parçalı durumu ve düşman güçlerle çevrili olması, sömürgeci güçlerin bizzatihi ulusal kurtuluşçu örgütlerin sınıfsal-siyasal yapılarından, zaaflarından yararlanarak onları birbirlerine karşı kullanmaları ve benzeri etkiler tarihin bu olumsuz mirasını canlı tutmaktadır. Öyle ki, bu, İran(Kuzey Doğu) Kürdistanı ve özellikle Irak(Güney) Kürdistan'ında, halkımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşısında ciddi bir engele dönüştü, kardeş kavgasında akıtılan kanlar yurtsever örgütleri kalın kin ve intikam duvarları ile birbirlerinden ayırdı, düşmanın işini kolaylaştırdı, kolaylaştırıyor. Ayrıca kardeş kavgasının mücadeleye verdiği zararlar bu parçalarla sınırlı kalmadı, diğer parçalardaki gelişmeleri, topyekun Kürdistan halkını ve bölgedeki ilerci gelişmeleri derinden etkiledi, etkiliyor.

İşte Kuzey Kürdistan ulusal demokratik hareketi de, tarihin bu kötü mirasından payına düşeni aldı. Sait Elçi ve Sait Kırmızıtoprak'ın öldürülmeleriyle sonuçlanan hazin olaylardan sonra ulusal hareket uzun süre toparlanamadı. Ancak 70'li yılların ikinci yarısında, toplumdaki değişim ve gelişime paralel olarak çağdaş kurtuluşçu görüşler etrafında yeniden boyutlandı. Bu dönem, aynı zamanda Kürdistan işçi sınıfının, ulusal ve enternasyonalist görevlerini kavramaya başladığı, bilimsel dünya görüşünün Kürt ulusal hareketinde varolagelen boşluğu doldurmak üzere tarih sahnesine çıktığı bir dönemdi. Dolayısıyla günümüz ulusal demokratik hareketi (K.Kürdistan kastediliyor), ulusal hareketin tarihi birikimi üzerinde yükselen ama ağırlıklı olarak 70'li yılların ürünü olmak bakımından avantajlı bir konumdaydı.

Bu avantajlı konum, aynı zamanda ulusal demokratik hareketin önüne tarihi görevler koyuyordu. Ve bu görevlerin bir tanesi de ulusal kurtuluş devriminin mantığını kavramak, tarihimizden ders çıkararak değişik sınıf ve tabakaların görüşlerine saygılı olmayı öğrenmek, demokrat ve devrimci güçlerin birliği sorununu örgütsel, grupsal çıkarların üstünde tutmaya özen göstermekti. Ne var ki, tarihimizin zengin birikimlerine, toplumsal ve siyasal yapıdaki değişmelere ve çağdaş düşüncenin yaygınlaşan etkisinin sunduğu olanaklara rağmen bu yapılamadı. Aksine devrimci-demokrat ve sosyalizm yönelimli yapıda yeni oluşumlarla birlikte, toplumsal, siyasal ve kültürel yapıdaki çarpık ve sancılı değişimin izlerini taşıyan birbirini sindirememe, birbirlerinin varlıklarını kabullenmeme gibisinden hazımsızlıklar da kendisini göstermekte gecikmedi. Ardından günden güne dozajı artan "eleştiriler", dedikodu kampanyaları, ithamlar, suçlamalar, birbirlerinin politik çalışmalarını engellemeler, kavgalar, adam öldürme olayları ve çatışmalar başgösterdi. Ve nihayet 12 Eylül yenilgisiyle ulusal demokratik hareket yeni bir döneme girdi.

12 Eylül sonrası dönem, Türkiye devrimci-demokratik hareketinin yanısıra Kuzey Kürdistan ulusal demokratik hareketi bakımından da tarihi bir öneme sahipti. Ne var ki ulusal demokratik hareket, bu tarihi fırsatı da gereği gibi değerlendiremedi. Diğer bir değişle O, yediği ağır darbelere, karşılaştığı çok yönlü sorunlara rağmen, faşizm karşısında aldığı yenilginin öğreticiliğinden yararlanamadı, kendi kendisi ni eğitip yenililemedi. Dolayısıyla değişik türde ve boyutlarda sorunlarla karşı karşıya kaldı. "Siyasi merkezin temel mücadele alanı dışına düşmesi, zaten zayıf olan denetim geleneğinin büyük ölçüde ortadan kalkması, kitle bağlarının önemli oranda zayıflaması, hatta bazılarının tümüyle kitlelerden tecrit olması", "bağımsızlaşma" ve benzeri küçük burjuva dürtülerin gelişmesi, yüreksiz unsurların daha az fedakarlık isteyen saflara yönelmesi vb. tek tek örgütlerin, dolayısıyla ulusal demokratik hareketin sorunlarını daha bir derinleştirdi. Eski yapılarını "ihya" etmek isteyen örgütler tökezledi. İdeolojik, politik ve örgütsel yetmezlikler, kofluklar daha bir açığa çıktı. Ayrışma, saflaşma ve dökülmeler boy verdi. Ama bütün bunlara rağmen, ezici çoğunluğuyla parti, örgüt ve gruplar yenilgiye, bunalıma ve bunların öne çıkardığı ağır sorunlara kaynaklık eden nedenleri kendileri dışında

aramaya devam ettiler. Bu ekseninde çakışan sağlı-"sol"lu anlayışlar bunalımı daha da derinleştirdiler.

Tam bir kaosa dönüştürülen bu durum, özellikle örgütsel yapıları sarstı. Ve sorunlar, bilinçli olarak örgütler arası ilişkilere taşırıldı. Böylece örgüt içi ve örgütler arası sorunlarda, 12 Eylül öncesini fersah fersah gerilerde bırakan faydacı, makyavelist, fırsatçı, komplocu ve tasfiyeci yönelimler içine girildi. İşte bugün yurtsever, demokrat ve devrimci örgütlerimiz arasında **tehlikeli** boyutlara varan çatışmalar, mücadele tarihimizin **ibret** dersleriyle dolu böyle bir süreçte adım adım geliştirilen politik yaklaşımların yapılarında kronikleştirdikleri olumsuz birikimlerin ürünüdür. Bu sorunun bu noktaya getirileceği, dünden belliydi. Dün bunu gören hareketimiz, sözkonusu yanlış ve sakat eğilimlerin yapılarında geliştireceği tehlikelere işaret etmiş, şiddetin ve soğukkanlılıktan uzak kolaycı yaklaşımların çözümleyici olmayacağını, aksine tahrik edici bir işlev göreceğini ve düşmanın işine yarayacağını değişik yönleriyle ortaya koymuştu. (Bak.Roja Welat, s.19-20) Geline nokta bu tespitimizi doğrulamakla kalmıyor; bu gerçeği kitleler, bölge ve uluslararası kamuoyu nezdinde açığa çıkarıyor. Yurtsever-devrimci hareketin, alternatif arayışı içinde bulunan yığınlar ve demokratik kamuoyu önünde prestij yitirmesine neden oluyor. Dayatılan sömürgeci-faşist savaş karşısında halkımızı demoralize ediyor, umutsuzluğa itiyor.

Diğer yandan iç çatışmalar, bu çatışmaları besleyen nedenler salt Kuzey Kürdistan ulusal demokratik güçleriyle sınırlı kalmıyor; bölge yurtsever, ilerici ve anti-faşist güçlerini kapsayan geniş bir alana yayılıyor. Dolayısıyla gerici bölge devletlerinin ve özellikle sömürgeci faşist Türk devletinin -polis teşkilatı bünyesinde oluşturduğu "**Terörle Mücadele Harekat Daire Başkanlığı**" örgütüyle- devreye girmeleri için son derece elverişli bir ortam yaratıyor. Soruna daha ciddi boyutlar kazandırıyor.

Sorunun ciddi olduğu artık tartışma götürmüyor. Yurtsever-devrimci hareket sorunlarını hafife almakta ısrar etmiyorsa, günümüz koşullarında özellikle önem kazanan bu sorununu ciddiye almak, iç çatışmalara son vermek ve köklü çözümler üretmek zorundadır. Kuşkusuz Irak (Güney) Kürdistan'ında, İsviçre, İsveç, Danimarka ve Fransa'da yer alan olaylardan, politik cinayetlerden sonra bu yolda

atılması gereken ilk adım, **ateskesin** sağlanmasıdır. Bu konuda çaba gösteriyoruz. Tüm yurtsever-devrimci güçlerin çaba göstermesi gerekir. Ancak bu, -sık sık vurguladığımız gibi- bir başına köklü çözüm olmaktan uzaktır. Çünkü orta yerde ciddi anlaşmazlıklar, uyuşmazlıklar, ithamlar ve birbirlerini tasfiye etmeyi hedefleyen politik yönelimler var. Eğer amaç soruna köklü çözümler getirmek ise, karşı taraflar haline gelen sözkonusu politik yönelimleri irdelemek, onların yurtsever-devrimci güçlerin birliğini ve dayanışmasını yadsıyan yanlış ve sakatlıklarını sergilemek ve bu yönelimlerini törpülemek için ilkel bir tutum geliştirmek gerekir.

Örgüt içi ve örgütlerarası sorunların bugünkü tehlikeli aşamaya gelmesinde, hiç kuşkusuz birinci derecede sorumlu olan PKK'dır. Bilindiği gibi PKK, çıkışından bu yana yurtsever, ilerici güçlerin ezici bir çoğunluğunu düşman ilan etmiş, geriye kalanları yuvarlak genellemeleri içinde aynı kefeye koymaktan geri kalmamıştır. Ayrıca O, kendi içinde ve kendisinden ayrılan bir çok insanın kanına girdi, giriyor. Özellikle son dönemlerde bunu daha bir geliştiren PKK, gerek kendi içindeki ideolojik, politik ve örgütsel sorunlarda (gerçek anlamda ajanlaşan unsurlar kastedilmiyor), gerekse ülke ve bölge düzeyindeki bazı yurtsever-devrimci güçlere karşı yürüttüğü "ideolojik" mücadelede, ajan-provakatörlük suçlamalarını, onların şu ya da bu emperyalist, sömürgeci-gerici devlete bağlı oldukları gibisinden soyut iddiaları, giderek belirgin bir politika haline getiriyor. Bunu, sözkonusu belirlemelerinin "meşru" kıldığı ve yer yer baş vurduğu şiddet eylemleriyle, politik cinayetlerle hayata geçiriyor. Dahası O, yaşamılan "kör döğüşü" devam ederse, kendisince "yaratmakta olduğu hukuk"un bir gereği olarak "işbirlikçi sol"a yönelik politik cinayetlerini daha da sistemleştirerek geliştireceğini belirtiyor; yurtsever ve devrimci konumda yer alan güçlerin büyük bir bölümünü tehdit ediyor.

Açıktır ki bu, tasfiyeciliğin "meşrulaştırılması" ve onun şiddetle pekiştirilerek temel politik bir yönelim haline getirilmesidir. Ve böyle bir yönelimin, devrimci hukuk ya da demokrasi ile bağdaşır hiç bir yanı yoktur. PKK da bunu, "hukuk" ya da "demokrasi" olarak -kendi insanların bir kesimi dışında- kimseye yutturamaz. Kaldı ki, hukuktan söz eden PKK'nın öncelikle demokrasiyi sindirmesi, kendi dışındaki güçlerin varlıklarını hazmetmeyi öğrenmesi, kendi içinde de

görüş ayrılıklarının olabileceğini benimsemesi gerekiyor. Ki bu, reformizme, uzlaşmacılığa karşı mücadelede haklı bir konumda olmanın da bir gereğidir. Yine bu, bir yönüyle PKK'nın da uğrunda savaştığı, kutsal davaya bağlılığın bir gereği, ve hemde bir ölçütüdür. Bu bakımdan, "yeri göğü fethetmek" iddiasında olan PKK, Kürt halkının kurtuluşu için yürüttüğü savaşın ciddiyetini kavramak; bizzatihi ideolojik, politik ve örgütsel yapısından kaynağını alan ciddi hataların, vatanın bağımsızlık ve özgürlük davasına verdiği zararları görmek, kardeş kavgasını "meşru" kılan sözkonusu politik yönelimini aşmak zorundadır.

Öte yandan, örgüt içi ve örgütlerarası sorunların vardığı tehlikeli boyutların tek hamisi olarak PKK'yı görmek, ya da öyle göstermek; dolayısıyla reformist güçlerin sorunları derinleştiren yönelimlerini görmezlikten gelmek de doğru ve samimi bir yaklaşım değildir. Çünkü olayların akışında, PKK'nın belirleyici payının yanısıra, devrimci mücadelenin kazanımlarını korumak, örgüt içi ve örgütlerarası sorunların çözümünde aşgari demokrasi ilkelerini yerleştirmek **görünümü** altında problemleri tersten çözümlenmeyi hedefleyen, yurtsever-devrimci güçlerin birlik ve dayanışmalarını yadsıyan ve PKK meselesinde doruk noktasına vardırılan reformist tasfiyeci yönelimlerin önemli katkılarını da görmek, açığa çıkarmak gerekir.

PKK'nın politik cinayetlerine karşı durmak, onun sol yelpazede yer alan güçlerin büyük bir bölümünü hedefleyen şiddete dayalı tasfiyeci yönelimini kitleler nezdinde bilince çıkarmak, tarihsel bir görevdir. Ancak bu yapılırken, düşmanın penceresinden bakmamak, eleştirinin keskin ucunun düşmana karşı olmasına özen göstermek ve düşmanın ağır saldırıları ile karşı karşıya bulunan PKK'nın yurtsever bir örgüt olduğunu unutmamak gerekir. Oysa devrimci mücadelenin kazanımlarını korumak adına çığırkanlık yapan bazı reformist güçlerin yaptığı, tam da bunun tersidir. Ki bu çevrelere göre, PKK'nın düşmana karşı şu ya da bu biçimde yürüttüğü mücadele etrafında şaibeler yaratmak, onun gizli sırlarını, ilişkilerini deşifre etmek, ilerici-demokrat kamuoyuna onu gammazlamak ve böylece sağladığı desteği kesmek, ya da birilerini kullanarak bütün bunları icra ettirmek mübahdır!.. Burjuva demokrasisine geçiş beklentilerinin, "önce can, sonra canan" kaygılarının ve devrimci dünya görüşüne karşı işleyen

eğilimlerin güçlendirdiği bu tavrın, PKK'ya yönelen bir tasfiye hareketine dönüştüğü açıktır. Dolayısıyla ülke, bölge düzeyinde kardeş kavgasını tahrik eden ve düşmanın işini kolaylaştıran tasfiyeciliğin bu biçimine de karşı koymak, reformist güçlerin bu yönelimini teşhir etmek de devrimci bir görevdir.

Amacımız, fırsattan istifade ederek birilerini mahkum etmek değil; yurtsever-devrimci güçlerin birlik ve dayanışmalarını baltalayan, toplumumuzun bağrında derin izler bırakan kardeş kavgasını önlemek, tehlikeli boyutlara varan tasfiyeci yönelimleri geriletebilecek ilkeli ve doğru bir tutum geliştirmektir. Kuşkusuz doğru devrimci politikanın bilince çıkarılması, herşeyden önce siyasi hayatın gelişmesine ve bu yolda caydırıcı bir gücün oluşturulmasına bağlıdır. Bu ise, bir süreç sorunu olarak önümüzde duruyor. Görev, tüm yurtsever-devrimci güçlerin birlik ve dayanışmalarını yadsıyan düşünce ve davranışlara karşı birlikte durmak, soğukkanlılığı elden bırakmamak, ilkeli, esnek ve kararlı adımlarla bu süreci kısaltmaktır.

Bunun için yurtsever-devrimci güçler olarak ilk aşamada:

-Politik cinayetlere, kardeş kavgasına son vermeli, ateşkesin sağlanması için çaba harcamalıyız!

-Tasfiyecilik, yurtsever-devrimci hareketin genel çıkarlarını yadsır. Doğrular ve yanlışlar siyasi hayatın gelişimi ve mücadele sürecinde açığa çıkar. Buna olanak tanınmalı, diyalektiğin bu yasasını özümsemeli, ideolojik mücadele-politik dostluk ilkesini kavramalı, sorunlarımızı görüşme ve tartışmalarla aşmak prensibini benimsemeliyiz.

Görevimiz, birbirimizi yok etmek için savaşmak değil, halkımıza dayatılan amansız savaşta yerimizi almak üzere mevzilenmektir!..

-Ulusal kurtuluş savaşımızda değişik sınıf ve katmanların, onların siyasal ve demokratik örgütlerinin yerleri vardır. Hiçbir örgüt, yurtsever bir konumda bulunan başka bir örgütü ya da kişileri halk adına yok etme veya afazoz etmek hakkına sahip değildir. Bu tür eğilimler, yurtsever-devrimci güçlerin birlik ve dayanışmaları yolunda mesafe katetmekle kırılabilir. Bunun için örgütlerin birbirlerini tecrit ve tasfiye etme yönelimlerine birlikte karşı koymalı; örgütsel, grupsal ve bölgesel çıkarların, yurtsever-devrimci hareketin genel çıkarlarının önüne konulması yeltenişlerine kararlıca karşı durmalıyız!..

KÜRDİSTAN'DA DEVRİMCİ SÜREÇ VE "TEVGER"

Bir süre önce, bazı Kürdistanlı örgüt ve gruplarca, "tevgera Rızgariya Kurdistan-TEVGER" adıyla bir hareketin kurulduğu açıklandı. önceleri "Kürdistan Kurtuluş Cephesi-KKC" olarak adlandırılmak istenen "TEVGER" in yapılanma süreci, bir bakıma Nisan-1985 tarihinde, "ALMANYA PLATFORMU" ile başlayan çalışmalara kadar uzanıyor. Ama buna rağmen, "TEVGER" i, "yeni" bir adım saymak gerekiyor.

Devrimci sürecin, son 8 yıl içinde birçok birlik girişimini, birliği ve birlik programını eskittikleri biliniyor. Bunlar, sırasıyla UDG, HEVKARİ, FKBDC, "SİYASİ PLATFORM GİRİŞİMİ", SOL-BİRLİK ve "ALMANYA PLATFORMU" nun orta yerde duran enkazları üzerinde kurulmuş bulunuyor.

Birlik ya da cephe sorununda, yaşanan deneyimlere ve "TEVGER" "olayı" na bakan aklı selim her insan, ilk anda şu sorunun yanıtını arıyor: "TEVGER' yeni bir sonun başlangıcı mı?" kimileri de, "Bunca enkaz üzerinde ve Kuzey Kutbunda cephe mi kurulur?" diyor ve bu işin içinde, bir bit yeniğinin olduğundan kuşku duyuyorlar. Açık ki, "olay" ın kendisi, bu ve benzer sorulara açık. Ve soruların yanıtlanması gerekir.

Ancak sorunu, sadece sözkonusu soruların yanıtlanması bağlamında ele almak, "TEVGER" "olayı" na haketmediği bir misyonu yüklemek anlamına gelir ve konumuzun özünü gölgeler. Çünkü tar-

tışmamızın özü (ki bu, günümüzün bir numaralı sorunudur.), devrimci sürecin dayattığı görevler ekseninde birlik ya da cephe olayının ciddiyetini, önemini ve ivediliğini bilince çıkarmaya çalışmaktadır. Zaten "TEVGER" "olay"ının ciddiyeti ve bahsi geçen sorular, bu çerçevede kendiliğinden açığa çıkacak ve yanıt bulacaktır.

Kürdistan'da yaşanan devrimci süreç, acil ve ortak müdahaleyi zorunlu kıyor!

ülkemiz Kürdistan'da amansız bir savaş var; "kan gövdeyi götürüyor"! Olaylar, baş döndürücü bir çabuklukla akıp gidiyor. Kısaca, çok hızlı, dinamik ve bir o kadar da kritik bir süreç yaşanıyor. öyle ki, halkımıza karşı girifilen en vahif soykırımcı saldırılara ve ulusal hareketin derinleşen zaaflarına rağmen, direniş yok edilemiyor; aksine yeni boyutlar kazanan Kürt sorunu, ülkemizi bölen "sınırları" zorluyor; dünya kamuoyundaki sessizliği aralıyarak aktüel bir konu haline geliyor. Düşman güçlerin saldırı ve manevralarında yeni yeni açmazlarla karşılaşması, Kürdistan'daki katliamların BM kapısına "dayandırılması", 1920 yılında imzalanan Sevr Anlaşmasının yeniden tartışma gündemine gelmesi, Kürt sorununun Ortadoğu'da ve biziatihi düşman devletlerinin politikalarında kilit sorunlardan biri haline gelmesi ve benzeri olaylar, bu durumu, bütün çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. Fakat, buna rağmen, konuyu dahada açmak, politika sahnesinde olup-bitenleri ayıklamak; direnişin sunduğu olanakları ve yapısında geliştirdiğı zaafı bilince çıkarmak gerekiyor:

Politika arenasında olup-bitenleri ayıklayabilmek için, öncelikle sorunun dinamiklerini açığa çıkarmak gerekiyor. Çünkü, hala sorunun aktüalitesi ve kazandığı boyutların altında, bir bit yeniyi arayanların sayısı az değıl. Bu akıllı evellere göre, Kürt ulusal sorunu, yine dış güçlerin etkisiyle tartışma gündemine getirilmiş bulunuyor. Oysa Kürdistan'da boyutlanan sürecin karmaşıklığına karşın, nesnel gerçeğliğı görmek mümkündür. Çünkü, sorunun ulusal, bölgesel ve uluslararası planda kazandığı boyutlar, herşeyden önce kendi iç dinamiklerine dayanıyor. Halkımızın, tarihin derinliklerinden süzölüp gelen bağımsızlık ve özgürlük tutkusu, çağımızın en modern silah, araç ve gereç-

leriyle donatılmış düşman ordularına ve kimyasal silahların kullanıldığı barbar saldırılara galebe çalıyor; artık mızrak çuvala sığmıyor. Ayrıca, en az silahların ateşi kadar yakıcı olan bu tutku, gün geçtikçe daha geniş yığınları sarıyor; savaş şiddetlendikçe, daha bir kabarıyor ve ülkeyi bölen "sınırları" aşarak ulusal bir kanalda toplanıyor. Dahası, bugün 25 milyon olan Kürt nüfusu, en sığ hesaplarla 2000 yılında 40 milyonu aşacak ve Kürt halkı, meşru mücadelesiyle dünya barışsever-demokratik kamuoyunun desteğini de sağlayarak Ortadoğu'da gözardı edilemeyecek devingen bir güç olacaktır.

Kürdistan'da yaşanan bu dinamik süreç, dost ve düşman güçleri yeni politik yönelimlere; kimi ulusalcı örgütleri "yeni" ittifak arayışlarına; bir bütün olarak Kürdistanlı örgütleri, ülke zemininde konumlanmaya, birleşmeye ve zaaflarını süratle aşmaya zorluyor. Örneğin, ABD'den M.Ali Brand'a kadar uzanan "kanallar"daki tartışmaların, "Kürt kültürünü koruma" vb. kampanyaların ve son olarak ABD ve kimi müttefiklerinin, "bir anda Kürt halkının sadık dostları"(!) pozisyonuna girmelerinin kaynağını burada aramak gerekiyor. Hiç kuşku yok ki, ABD ve Avrupalı müttefiklerinin, Kürt sorununu, "tartışmaları", kültürümüzü "korumak" için çaba harcamaları ve daha da önemlisi, Güney'deki soykırımcı saldırılar karşısında "radikal" bir tutum almaları, bir bakıma olumlu bir durumdur. Ancak yaklaşımlarda isabet yok. İsabetsizliğin nedenlerini ve dayandığı hesapları açıklığa kavuşturmak gerekiyor.

Şurası açık ki, ABD ve NATO'cu müttefikleri, tarihin hiç bir döneminde, Kürt ulusunun "gerçek" dostları olmadılar; tersine sömürgeci düşmanlarımızla birlikte saf tutarak ulusal hareketi, kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya ya da boğazlamaya çalıştılar. Ve bugün de, halkımızın "sadık dostları" olmaları için ciddi bir neden yok. Ancak onları, dost görmeye zorlayan ve belli çabalar içine iten pekçok neden var ve Kürdistan politikasında "radikalleşmeleri"nin sırrı da burada yatıyor:

1- "Kürdistan, güçler dengesinin hassas ve kaygan bir yapı arz ettiği Ortadoğu'da, güçlü bir direniş odağını oluşturuyor."⁽¹⁾ Düşman güçlerin dayattıkları terör, vahşet ve kitlesel kırımlara rağmen, direniş yok edilemiyor. Tersine ulusal hareket, yeni yeni mevziler kazanıyor; taşıdığı dinamiklerle saldırgan düşmanın aczini sergiliyor ve giderek

ortadoğu'da istikrarın önemli bir unsuru haline geliyor. Bu bakımdan, Kürt ulusal hareketi, "şeytan üçgeni"nde devingen bir güç olarak hem "son Türk devleti"ni parçalamaktan koruma çabalarında, hem İran-Irak arasında devam eden diplomatik savaşta ve hem de Orta-doğu'nun geleceğine yönelik politikaların tesbitinde önemli bir dikkat merkezini oluşturuyor. Ve karşıt güçlerin saflaşmasında mutlaka hesaba katılması gerekiyor.

II- Kürdistan, Sovyetler Birliği'ne sınırdaş olmanın yanında Orta-doğu coğrafyasında, önemli bir jeo-politik yer işgal ediyor. Ayrıca ulusal hareket, egemen karakteri itibarıyla ulusal-demokratik yönelimlere sahip olmakla birlikte, yapısında güçlü bir devrimci potansiyel taşıyor. Bu potansiyelin, doğru devrimci bir kanala aktırılması, Orta-doğu'nun çehresini değiştirebilir. Ve bu mümkündür.

III- Kürt ulusal hareketi, tarih boyunca yalnızlığın acısını çekmiş. Kuşkusuz bunda, O'nun yapısal zaaflarının da payı var. O, birilerinin Kürdistan'a "devrim ihraç etmeleri"ni beklemedi. Ama enternasyonalist dayanışma alanında umduğunu da bulamadı. Tersine, Kürdistan'ı sömürgeleştiren ülkelerin komünist partilerinin, gammazlayıcı, şoven ve bölücü tutumlarıyla boğuşarak bugüne geldi. Bugün de, Kürdistan'da sergilenen çağımızın en büyük kitlesel kırılmaları ve en iğrenç insanlık suçları karşısında, aynı yalnızlığı çekiyor. Dost ve müttefik gördüğü Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerden aktif bir destek göremiyor. Bu durum, savrulmaya müsait kimi ulusalcı örgütlerin savrulmalarına ve sadece halkımızın değil mazlum dünya halklarının can düşmanı olan emperyalistlerin şu ya da bu vesileyle kendilerini şirin göstermelerine olanak sağlıyor; anti-sovyetizmin Kürdistan toprağında yeşermesine ortam hazırlıyor.

IV- Kürt ulusal hareketi, ulusunun varlığını ve onurunu korumak, kendi vatanında özgür ve insanca bir yaşam kurmak istiyor; meşru bir zeminde savaşıyor. Bu, hızla değişen dünyada O'na, büyük avantajlar sağlıyor. Ulusal hareket, bu avantajları doğru değerlendirebilirse, yalnızlık çemberini kırabilir; dünya barış ve demokrasi güçlerinin, insan hak ve özgürlüklerinden yana olan kişi ve kuruluşların aktif desteğini sağlayabilir. Ki bu yolda, daha şimdiden belli mevziler elde edilmiş bulunuyor. Bu alanda yeni ve daha ileri mevzilerin kazanılması, hem sömürgeci-faşist ve cani düşmanların etkin bir biçimde teşhir-

lerini kolaylaştıracak, hem de Kürdistan'a yönelik komplo ve tertiple-
rinde emperyalizmi zor durumda bırakacaktır. Ayrıca bu, Kürt halkı-
nın gerçek dostlarının, Kürdistan gerçeğini daha yakından
kavramalarına yardımcı olacaktır.

İşte, ABD ve Avrupalı müttefiklerini, Kürt halkının "sadık dostla-
rı"(!) pozisyonunda görünmeye ve Kürdistan politikasında "radikal-
leşme"ye; sömürgeci düşmanları, zor unsurunu gündemde tutmanın
yanında birbirlerinin "muarızları"yla flörte ve hatta "ittifak"a zorlayan
nesnel gerçeklikler bunlar.. Kürt sorununun uluslararası arenada
kazandığı boyutları hazmedemeyenlerin ya da kavrayamayanların, bu
olguları görmeleri gerekiyor.

Ancak bu durum, sadece madalyonon bir yüzünü oluşturuyor;
düşman güçlerin, yeni dönemi karşılayan politik yönelimlerindeki
tehlikleri de görmek gerekiyor. Çünkü, emperyalistler, bu kez dost-
luk görünümü altında, ulusal hareketin yalnızlığından ve zaaflarından
yararlanmak üzere devreye girmeye çalışıyorlar. Amaçları, Kürt ulu-
sal hareketinin, anti-emperyalist ve demokratik özünü boşaltmak;
onu, "ehlileştirmek", Ortadoğu düzleminde kontrolde bir güç ve ge-
rektiğinde sömürgeci devletleri hizaya getirmede bir santaj aracı
olarak kullanmaktır. Sömürgeci düşmanların hesapları ise, biraz daha
"farklı". Onlar, daha ziyade kendi eğemenliklerindeki Kürdistan par-
çalarını elde tutmak ve ülkelerindeki iktidarlarını korumak için çırpı-
nıyor; birbirlerinin "karşıtları"ndan yararlanmaya ve Kürdistanlı
örgütleri birbirlerine karşı kullanmaya çalışıyorlar. Fakat son tahlilde,
sömürgeci düşmanlar da, emperyalizmin dayattığı politik çerçeveye
uymak zorundalar. Aksi halde, emperyalizmin devreye girmesi ve
hatta santaja baş vurması kaçınılmazdır. örneğin, ABD ve Avrupalı
müttefiklerinin, Kürdistan'daki soykırım hareketi karşısında takındı-
kları "radikal" tutumlarda, bir dizi faktötün yanısıra iyice zıvanadan
çıkın Saddam canisinin dizginlenmesi ve İran'la devam eden barış
görüşmelerinde hizaya getirilmek istenmesinin payı büyüktür. Yine,
TC'nin Güney'den "sınır"ı zorlayan Kürt mültecileri kabul etmesi de,
bir yönüyle bu politikanın bir gereğidir.

Çarpıcı bir örnek..Dost görünmek zorunda olanlar, aynı zamanda
"dostça" mı davranıyor? Değilse, ABD, Avrupalı müttefikleri ve
TC'nin, bugünkü tutumları nasıl izah edilebilir? Dost görünmek zo-

runda kalanların, gerçekte dostça davranmadıkları açık. Bugünkü politik tutumların izahına gelince; herşeyden önce sözkonusu politik tutumlar, bir bütün olarak Ortadoğu'yu ve özellikle Basra Körfezini esas alan politikanın, Kürdistan'a "farklı" ve yüzeysel bir biçimde yansımalarıdır. Çünkü, Basra körfezinde kalıcı barışın sağlanması, bir bakıma Güney ve Doğu'daki Kürdistan halkımızın kendi kaderini özgürce belirlemesiyle mümkündür. Fakat bu, gözardı ediliyor; Güneydeki soykırım hareketi kınanarak, temel sorunun üstünden atlanıyor. Bu bir. İkincisi, bilime ve halkların iradesine dayanmayan politikaların, zaman zaman ters tepmesi, hatta sahiplerine bile pahalıya mal olması kaçınılmazdır. örneğin, TC, başta Kürt mültecileri sorunundan yararlanacağını sanıyordu. öyle ki, siyasi partiler, "referandum" olayında bile bunu kullanmaya çalıştılar. Ancak evdeki hesap pazara uymadı; ters tepti. Kürt mülteciler, daha şimdiden TC'nin başına bela oluyorlar. Aynı şekilde, ABD ve Avrupalı müttefikleri, anılan tutumlarıyla, -temel sorunu gözardı etmelerine rağmen- bir ölçüde de olsa Saddam katilinin köşeye sıkıştırılmasına "katkı"da bulundular; sorunun uluslararası boyutlarını "derinleştirdiler". Fakat bunu, Kürt halkını "çok sevdikleri" ya da "insan haklarına aşık" oldukları için yapmadılar. Tam tersine, onlar, Bugün Kürdistan sorununu, Ortadoğu ve Basra körfezini kapsayan global politikalarında, bir manivela olarak kullanmak istiyorlar. İşte, bu ve bütüne ilişkin çıkarların korunması, bu aşamada, parçanın "takviyesi"ni gerektiriyor. Ve elbette ki, Kürt ulusal hareketinin, bundan yararlanması doğal bir şeydir.

Ancak, ulusal hareketin edindiği tarihsel deneyimler, emperyalist ve sömürgeci politikanın kimi halkalarındaki "çakar çatışmaları"ndan, "savrulmadan" yararlanabilmenin pek kolay olmadığını gösteriyor. örneğin, 1975 Cezayir anlaşmasının Kürdistan halkına yaşattığı yenilginin izleri belleklerde canlılığını korurken, aynı antlaşma, bu kez Cenevre veya New York'da yinelenmek isteniyor. 8 yıl süren İran-İrak savaşı boyunca, tarafların Kürdistan topraklarında sürdürdükleri savaşın, yarattığı tahribatların ve sorunların ceremesini yine Kürt halkı çekti ve hala çekiyor. Ve şimdi de yer yer anti-sovyetizme çanak tutuluyor; ABD'ne ve Türkiye'ye methiyeler diziliyor⁽²⁾. Hatta kimileri, Kürt halkının yeminli düşmanı faşist TC'den "yararlanmak" için,

yurtsever örgütlerle kurdukları ilişkileri bile pazarlık konusu yapmaktan geri kalmıyorlar.⁽³⁾ Ayrıca, örneklediğimiz olaylar, birbirini izliyor ve "TEVGER" de böyle bir dönemde kuruluyor.

"Savrulmalar"ın kazandığı boyutlar ve yapılarında taşıdığı tehlikeler, tartışma götürmüyor. Ve nedenleri de, olaylara gerçekçi bir gözle bakabilenler bakımından, son derece açık. Çünkü, "ulusal hareket, hala yer yer kendi yediği 'zılgıtlar'dan ders çıkaramıyor ya da çıkarmak istemiyor; savaşımı açmazlarla karşı karşıya getiren kimi stratejik yönelimlerinde ısrar ediyor. Düşman güçlerin, özünde topyekün hareketi vurmaya hedefleyen planlarına rağmen, hala parçalar düzeyinde başvuru olan 'taktik ilişkiler'de, isabetli ve tutarlı politik bir yaklaşıma benimsenemiyor; özgücü esas alan, parçaların çıkarlarını Kürdistan devriminin çıkarlarına tabi kılan ya da ortak ulusal çıkarları temel alan politik perspektifler geliştiremiyor."⁽⁴⁾ İşte, yukarıda örneklemeye çalıştığımız olaylar, böyle bir zeminde boy veriyor. Ve sorunun ciddiyetini, derinleşen zaafarla "savrulmalar"ın bağlantılarını bütün çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. Bu da, Kürt ulusal hareketinin, henüz **ortak bir devrim politikasını** yaratmadığını gösteriyor. "savrulmaların" kaynağı da burada yatıyor. Ayrıca, emperyalist ve sömürgeci politikanın şu ya da bu halkasındaki çelişkilerden yararlanabilmek de, herşeyden önce ülke gerçeklerine dayalı sağlam bir devrim politikasına sahip olmayı öngörüyor.

Kürdistan devrimi, tarihin en keskin bir dönemeç noktasında bulunuyor. Gerçi, tarihin tekerrür ettirilmek istenmesi eğilimleri, bir hayli geriledi. Düşmanlarımız bile, artık bunu kabulleniyorlar. Ancak, yeni dönem, çok daha ciddi ve ağır görevler dayatıyor; her zamankinden daha fazla duyarlı olmayı gerektiriyor. Ayrıca "savrulma" olarak görmek istediğimiz olaylar, politik eğilimler olarak gelişme istidadı gösteriyor. Emperyalist ve sömürgeci düşmanın yeni yönelimleri, bu eğilimlerin gelişmesine denk düşüyor. Güçler dengesi ve bugünkü manevra kabiliyeti de sözkonusu eğilimlere belli avantajlar sağlıyor. Bu da, ülkemizde yaşanan hızlı ve dinamik sürece, radikal müdahaleyi daha bir zorlaştırıyor. Çünkü yeni dönemin dayattığı görevlerin gereği gibi omuzlanabilmesi, aynı zamanda devrimci sürecin yapısında geliştirdiği tehlikeleri bertaraf etmeyi de gerektiriyor.

Ne var ki, güçlülere ve olumsuzluklara karşın böyle bir müdahalenin objektif koşulları var. Kürdistan'da yaşanan sürecin dinamiklerini kavramak, bu nesnel gerçeklikleri görmeye yetiyor. Ayrıca, tarih ve uzun yıllar süren savaş pratiğinin zengin öğretici deneyimleri, toplumumuzun değişik sınıf ve katmanlarına, peşmerge güçlerine ve bir bütün olarak ulusal harekete çok şey öğretmiş bulunuyor. ⁽⁵⁾ Bu, subjektif faktörün yaratılması için ciddi bir birikim oluşturuyor. Bu birikimden yararlanarak **Kürdistan devriminin politikasını** ⁽⁶⁾ yaratmak ve daha da önemlisi onu, yaşamın içinde ciddi maddi bir güce dönüştürmek gerekiyor.

Hemen belirtelim ki, ülkemiz devriminin ihtiyaç duyduğu bu politikamızın ilkeleri, Lafta hemen hemen tüm Kürdistanlı yurtsever, demokrat ve devrimci örgütlerce kabul görebilir. Ancak, düşünce ve davranışın en azından birbiriyle çelişmemesi gerekir. Kürdistan'da acımasız bir savaş var ve parçalardaki mücadelenin seyri bu gerçeği değiştirmiyor. Dolayısıyla, artık "lafta pilav pişmiyor"; iş yapmak, adım atmak, ülke zemininde mevzilenmek, dayatılan savaşın yükünü birlikte omuzlamak; kısaca koordinasyon içinde omuz omuza savaşmak ve bunun örgütsel biçimlerini bulmak gerekiyor. Kaldı ki, "Kürdistan'ı politika"nın pratik gerçekleştiriciliği de bunu öngörüyor. İşte, birlik yolunda atılan adımlar, buna hizmet ettiği ölçüde samimi ve kalıcı olabilir. Aksi halde, "TEVGER" "olayı"nda olduğu gibi, daha işin başında, kurulan "cephe"lerin ciddiyeti doğal olarak tartışılır.

"Tevger" Kürdistan'daki dinamik sürece radikal bir müdahalede bulunabilir mi?..

Ülkemizdeki hızlı ve dinamik sürece radikal bir müdahale, herşeyden önce dayatılan savaşı kabullenmeyi ya da en azından uygulanan savaş yasalarıyla dışı dış bir kavga yürütmeye hazır olmayı zorunlu kılıyor. Çünkü, Kürdistan, Ortadoğu'da kan ve barut kusan acımasız bir savaş ocağı olmaya devam ediyor ve "barışçı eylem" ve kılask dernekçilik dönemi tarihe karışmış bulunuyor. (7) Başka bir ifadeyle, basit bir protesto, polis ve askerle çatışmayı; legal bir yayın (bu, metropolde çıksa bile), sömürgeci burjuva mahkemeleri ve kolluk kuvvetleriyle cebelleşmeyi; mesleki bir dernek yöneticiliği, işkenceye karşı bağışlılık kazanmayı öngörüyor. "Tevger" ise, ne Kürdistan'da yürütülen **silahlı mücadelede** ve ne de **yeni bir nitelik kazanan demokratik mücadelede**, dışı dokunur bir varlık gösterebiliyor.

İkincisi, bilindiği gibi "Tevger", UDG, HEVKARİ, "ALMANYA PLATFORMU" ve SOL-BİRLİK'in enkazları üzerine kuruldu. Ve tarihe karışan bu yapılanmaların zaaflarını taşıyor. "Tevger"e eğemen olan anlayışın, daha işin başında alışlagelen **tasfiyeci** ve **sinsi yöntemlerle** kimi radikal güçleri "afaroz" ederek, kimilerine karşı **siyasal tercihler** kullanarak ve kimilerine de **yarıyolda programlarını dayatarak** onları dışılamaya çalışması (8); diğeryandan, **gücünü, eylem yeteneğini, daha doğrusu mülteciliğini** tartışmadan, ulusal kurtuluş programıyla ortaya çıkması, bunu kanıtlamaya yetiyor. Bu yönüyle de, "Tevger", yeni bir sonun başlangıcı olmaya aday görünüyor.

Üçüncüsü ve daha da önemlisi, "Tevger", son sekiz yılda Kürdistan'da meydana gelen derin toplumsal değişimleri kavramıyor; ya da, söz konusu değişmelerin toplumun yapısında biriktirdiği patlayıcı birikimi görmek istemiyor. Daha doğrusu bunu görmek, O'nun işine gelmiyor. Ve bu, "Tevger"ın programında da sırtıyor:

"Ne var ki, ülkemizi parçalayan, halkımızı zincire vuran düşmanların tüm bu çabaları, geniş bir ülkede yaşayan ve sayıca 25 milyonu aşan halkımızın kurtuluş azmini yok edemedi, aksine ulusal kurtuluş müca-

delesi son yıllarda giderek kitleselleşti ve günden güne gelişmektedir. İran ve Irak eğemenliği altındaki Kürdistan parçalarında güçlü bir partizan savaşı yer alıyor. Halkımız, ulusal direnişini ezmek isteyen güçlü, modern orduları püskürtüyor. Suriye'nin eğemenliğindeki Kürdistan parçasında halkımız ulusal demokratik hakları uğruna mücadele yürütüyor. Türkiyenin eğemenliğindeki Kürdistan parçasında ise, sömürgeci rejimin tüm baskı ve zorbalığına rağmen ulusal hareket hızlı bir gelişme gösteriyor. Bu nedenledir ki, sözkonusu sömürgeci devletler büyük bir telaş içindedirler. Onlar geçmişte olduğu gibi bugün de halkımızın mücadelesine karşı sıkı bir işbirliği içindedirler. Sömürgeci Türk devletinin zorba Bağdat rejimi ile anlaşarak partizan hareketini ezmek amacıyla ordusunu Irak kürdistanına sokması bu işbirliğinin hangi boyutlara vardığını gösteriyor." (Abç) ⁽⁹⁾

Bakin, "Tevger", Kuzey Kürdistan'da "devrim yapmayı hedefleyen bir cephe" (!)..Ve bu cephe programının bugünkü sürece ilişkin en önemli "belirleme"si bu !..Fakat buna rağmen, top yine Kürdistan'ın diğer parçalarına atılıyor ve "Ulusal hareket hızlı bir gelişme gösteriyor" ibaresiyle Kuzeydeki zorlu savaşımın üzerinden atlanıyor. Oysa, ne diğer parçaların telallığı ve ne de kılask birtakım genellemeler, artık "karın doyurmuyor". Ayrıca, ulusal hareketin, tarihin derinliklerine uzanan kin ve nefretle yogrulan köklü bir miras üzerinde yükseldiği; parçalar arasındaki etkileşimle birlikte geçmişten gelen yoğun bir birikimi yapısında taşıdığı ve günümüzde, bir bütün olarak sorunun uluslararası arenadaki boyutlarıyla daha bir ivme kazandığı biliniyor. Ve bu olgular, tek başına sürecin karakterini ya da "ulusal hareketin gelişme hızını" belirlemeye yetmiyor. Her parçanın özgül koşullarında, bu unsurların yanısıra, mücadeleye boyut kazandıran diğer dinamiklerin de bilince çıkarılması gerekiyor.

Bu nedenle "Tevger"nin, kendisi dışında da gelişme (ki, 'Tevger'in başını çekenler bunu sindiremeye de bu bir gerçek.), Kuzey Kürdistan zindanlarında, kırlarında ve şehirlerinde yürütölen zorlu mücadeleye bir "ad koyması" ya da en azından sözünü ettiği "hızlı gelişme"nin dinamiklerini ortaya koyması gerekirdi.⁽¹⁰⁾ Hem bu, Kürdistan'da yaşanan dinamik sürecin kavranması; hem de "Tevger"nin de, bu süreçte yer almak "istediğini" bilince çıkarması bakımından gerekliydi. Ne var ki, Kürdistan'daki dinamik sürece radikal müdahalenin öngör-

düğü inanç, özveri ve güçten yoksun olan "Tevger", buna da yanaşmadı ve yanaşmıyor. Çünkü, böyle bir yaklaşım bile, toplumun yapısında biriken muazzam devrimci potansiyeli görmeyi, mütevazı ve gerçekçi olmayı ve radikal güçlerle yanyana yürümeyi sindirmeyi gerektiriyor. Ki bu da, **şimdilik** "Tevger"de yok.

Ulusal Demokratik cephenin inşası acil bir görev; ama ciddi bir iştir!..

Son 8 yılın en fazla tartışılan konusu, birlik ya da cephe sorunu oldu. Gerçi tartışmalar ve bu yolda atılan adımlar, kalıcı birliktelikler üretmedi; ama "olumlu" ve olumsuz yönleriyle yoğun bir deney birikimi yarattı. Olumsuzluklar, birlik sürecini bulandırmak, bunalımı derinleştirmek ve zaman kaybına neden olmakla birlikte, bazı olguları daha bir açığa çıkardı. Örneğin, birlik adına, geçmişe sünger çekilmek, statükolar korumak, birlik ve cephe kavramları soysuzlaştırılmak istendi ve kitlelerin kabaran birlik eğilimleri sorumsuzca istismar edildi. Fakat bütün bunlara rağmen, geçmiş tartışıldı, tartışılıyor. Birbirine tutunarak yaşamlarını sürdürmek isteyenler, gelişen mücadele karşısında gündün güne gerilediler; inandırıcılıklarını yitirdiler. Kürdistan'da yaşanan hızlı ve dinamik süreç, cephe sorununun ciddiyetini daha bir bilince çıkardı. Birlik istem ve özlemleri istismar edilen kitleler, olup-bitenlerden çok şey öğrendi; kimin ne dediğine değil, kimin ne yaptığına veya ne yapmak istediğine bakma noktasına geldi.⁽¹¹⁾ Ayrıca pratik yaşam karşısında işlevsiz kalarak dağılan birlikteliklerin taşıyıcılığını yaptığı olumsuzluklar, bunlara kaynaklık eden anlayışların teşhirini kolaylaştırdı. Dolayısıyla doğru yaklaşımları ve **geniş cephe taktiklerini** güçlendirdi.

Diğer yandan, sömürgeci diktatörlük, dayattığı savaşa, vahşete, işkenceye, açlık ve işsizliğe rağmen, halkımıza boyun eğdiremedi. Yoğunlaştırılan sömürü, ekonomik-sosyal yapıdaki çarpık değişmeyi hızlandırdı; ulusal ve sınıfsal çelişkileri daha bir keskinleştirdi. Sömürge zindanlarında yükseltelen direniş, tutuklu ailelerini sararak gelişti. Cezaevleri, teslimiyet ve ihaneti gerileterek önemli direniş odaklarına dönüştü. Faşist rejimin tüm entrikalarına rağmen direniş

devam ediyor. Meşru bir zeminde başlayan silahlı mücadele, sömürgeci TC ile halkımız arasına kalın kin ve nefret duvarları örüyor. Urfan Alparslan (Serdar Ararat), Mahsum Korkmaz (Agit), Kazım Çelik gibi büyük komutanların ve yüzlerce isimsiz kahramanın akıtılan kanları, tarihin derinliklerinden süzülüp gelen direniş geleneğimize yeni bir öz katıyor. Ve günümüzdeki silahlı mücadele böyle bir gelenek üzerinde gelişiyor.

Sorunun tarihi ulusal ve uluslararası boyutlarıyla birleşen bu dinamikler, faşizmin açmazını derinleştirmek ve sömürgeciliğin temellerini sarsmakla kalmıyor; toplumumuzun yapısında, patlamaya hazır muazzam bir devrimci birikim yaratıyor. Dayatılan depolitizasyonu, umutsuzluğu ve çürümeyi parçalamaya kaynaklık eden bu birikim, aynı zamanda geleceğin fırtınalarına ebelik edecek güçlü bir moral kaynağı oluşturuyor; ulusal demokratik cephenin inşası için elverişli koşullar yaratıyor. Ayrıca, toplumumuzun her kesiminde görülen hareketlenmenin, kendisini farklı öz ve biçimlerde de dışa vursa, gelişen zorlu mücadelenin, artık yeni yenilgilere tahammülü yok.. Ulusal demokratik cephenin inşası, bugün dünden daha acil bir görev olarak önümüzde duruyor.

Ancak, sorunun ivediliğine, oluşan elverişli koşullara ve birlik yolunda atılan adımların yarattığı zengin deney birikimine karşın, cephe meselesi ciddi bir iştir. Yangından mal kaçırma anlayışıyla, birbirine tutunarak yaşamaya çalışmanın "örtüleri" ile ya da Kuzey Kutbu'ndan Kürdistan'a bayrak sallamayla, bu işin üstesinden gelinemez. Çünkü, bağımsız, özgür ve demokratik Kürdistan'ı yaratma mücadelesinde motor işlevi görecektir siyasi yapılanmanın (cephenin), ülke zemininde yürütülen kavganın ön saflarında yer alması; ya da en azından, ülkedeki sıcak havayı tenfüs etmesi gerekir. İkincisi, ulusal kurtuluş, özünde değişik sınıflar ve tabakaların eseridir. Cephe hareketi, bunu doğru kavramak, mesafeleri katederken farklı çıkarları uyum içine sokmak, kararlı adımlarla çelişkileri çözmek, kurtuluş ve ilerleyiş arayışı içinde ortak hedefler tarif etmek zorundadır.⁽¹²⁾ Bu ikincisi ise, her şeyden önce, ülkemizdeki hızlı değişimin eskittiği anlayışları, dar grupçuluğu ve sekterliği aşmayı, ulusal hareketin değişik kesimlerini ve farklı mücadele biçimlerini ortak bir potada "eritebilecek" esnekliğe, gerçekçiliğe ve mütevaziliğe sahip olmayı gerektiriyor.

Eğer ulusal kurtuluşçu güçler, yedikleri "zılgıt"lardan ders çıkarmak istiyorlarsa, cephenin ivediliği, cephe olayının ciddiyeti ve bunun öngördüğü özverinin boyutları, bütün açıklığıyla orta yerde duruyor. Yok; kimileri hala Kuzey Kutbu'ndan vatani kurtaracaklarında ve reformist anlayışlarına uygun örgüt, grup ve kişilerle "dükan" kurmakta ve de öğle kalmakta ısrar ediyorlarsa (ki, 'Tevger'cilerin çoğunluğu bunda ısrar ettiler, ediyorlar) ⁽¹³⁾ o zaman radikal güçlere düşen görev, geniş cephe taktiklerini gündemde tutarak, bu işin öncülüğüne soyunmaktır. ⁽¹⁴⁾

Açıklayıcı notlar:

1- Heviya Gel, s.13

2- C.Talabani, ABD gezisinde anlattıkları, "Amerikan'ın Irak'ta demokrasiyi teşvike devam edeceğini öğrendim." diyor ve şöyle devam ediyor: **"egemen devletlerin iç işlerine müdahale etmeme geleceğinde olduklarını söylüyorlar. Ama insan hakları açısından özellikle Irak'ta endişeleri var."** (Abç.)(Cumhuriyet Gazetesi, 12.6.1988)

M.Barzani ve Irak Kürdistan cephesinin Türkiye'ye sundukları teşekkür mektupları.

3- "PKK ile Türkiye'ye karşı işbirliği yapmamızın nedeni, Türkiye hükümetinin bize karşı Irak rejimi ile işbirliği yapmasıdır." (C.Talabani, Nokta Der., Yıl 6, s.25)

4- Heviya Gel, s.13

5- TSK MK Bildirisi, Ağustos-1988

6- Kürdistan devriminin politikasını yaratmaktan kastımız, dost ve düşman güçleri kalın çizgilerle birbirinden ayırmak; özgücü esas almak ve ulusal kurtuluşçu anti-emperyalist-demokratik bir çizgide derinleştirmek; parçaların çıkarlarını, Kürdistan devriminin çıkarlarına tabi kılmak ve "taktik ilişkileri" buna uyarlamak; ve bu ilkeleri yaşamın içinde denetleyebilecek ulusal bir organizasyonu inşa etmektir.

7- Denge Welat, S.1,s.56

8- PKK daha baştan cephe çalışmaları dışında tutuldu. KUK meselesinde siyasi tercihler kullanıldı. TSK olarak bize de, yarıyolda program üzerine tartışma dayatıldı.

9- "Tevger" programı sayfa:32-33

10- Görüşmeler sırasında , hareketimiz, Kuzey Kürdistan'da yaşanan somut durumun tesbitini önerdi; sürecin karakterini tartışmada ısrarlı oldu.

11- Kuzey Kutbu'nda kurulan "Tevger"in, yığınlar nezdinde itibar görmemesi, bu bakımdan ilginç bir örnektir.

12- A.Cabral, Son Konuşmaları, Teori yay. s.60

13- Bu ve siyasi kişiliksizliğin şekillendirdiği tablo, görüşmeler sırasında bütün yönleriyle açığa çıktı ve hareketimizin, "Tevger" çalışmalarından çekilmesini belirleyen en önemli etkenlerden biri oldu.

14- Benzer görevler, faşizme ve sömürgecilğe karşı, Türkiye ve Kürdistan halklarının ortak mücadelesinin örgütlenmesi bakımından da gündemdedir.

Tevger ile ilgili bu değerlendirme Aralık 1988 ile Nisan 1989 tarihlerinde çıkan Denge Welaf'ın 1. ve 2. sayılarında yayınlanmıştı.

DBP VE ZORUNLU BİR AÇIKLAMA!..

kısa bir süre önce, "Devrimci birlik platformu"nun kurulduğu açıklandı. DBP'na da ebelik eden ve fakat özünde daha kapsamlı bir "birlik" amacını esas alan çalışmalara, başlangıçta örgütümüz de katıldı.

Çalışmalar, Kasım-1988 ortalarında başladı. Hareketimizin de içinde yer aldığı 4 örgüt, yaptıkları ilk toplantı sonucunda, kürdistanlı ve türkiyeli devrimci-yurtsever tüm örgütlere ve bazı politik çevrelere, aşağıdaki ortak çağrını çıkardılar:

"ÇAĞRI

"12 Eylül faşist darbesi, Amerikan emperyalizminin bölgemiz Orta-Doğu'da sarsılan hakimiyetini sağlamak, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve Türkiye devrimci-demokratik hareketini ezmek, varolan ekonomik krizi geniş emekçi yığınların sırtına yıkmak ve içine düştüğü siyasi krize son vermek için geldi. Faşist generaller 12 Eylül darbesinin ilk yıllarında halklarımız üzerinde amansız bir baskı uygulayarak amaçlarına ulaşmaya çalıştılar. Yüzbinler işkence tezgahlarından geçirildi darağaçları kuruldu, Kürdistan'ı bir boydan bir boya zulüm ve vahşet sardı. DİSK kapatılırken Türk-iş'in tüm sendikal faaliyetlerine son verildi, öğretmen-öğrenci ve her türlü halk örgütlenmeleri kapatıldı, yasaklandı.

"Faşist cuntanın gelişen halk hareketlerini bastıracağı, halkın devrimci örgütlerine ağır darbeler vurduğu bir dönemde direnmek, teslim olmamak, cezaevlerinde devrimci onuru korumak, dağınıklığı toparlamak başlıca görevdi. Faşist zulmün bu karanlığa karşı direniş ve mücadele çizgisi izleyen güçler bu dönemde yenilen darbelerin yaralarını sarmak

ve devrimci mücadeleyi yeniden yükseltmek için adınlar attılar, halklarımızın kutsal davasını ayakta tutmayı sürdürdüler.

"1980-84 karanlık döneminde faşist generallerin halklarımıza giydirmek istediği önce Evren-Sunalp-Calp, daha sonra da Evren-Özal elbisesi dar geldi. Bir yandan Kürdistan'da zulme ve baskıya karşı gelişen ulusal kutuluş mücadelesinin meşru bir zeminde başlayan silahlı mücadele ile daha bir ivme kazanması ve silahlı mücadelenin günümüze doğru süreklilik kazanması; öta yandan başta zayıf ve cılız da olsa işçi, öğrenci, aydınların giderek artan oranda mücadele sahnesine inmesi hakim güçlerin iç çelişkileriyle birleşince giydirilmeye çalışılan elbise sağdan soldan yırtılmaya başladı. Ülkemize demokrasi gelmedi, faşist diktatörlük hala sürüyor. Ancak karanlık perdede gedikler açılmıştır, bu gedikler de her geçen gün büyümektedir. Faşizmin temelleri aşınmaktadır.

"Türkiye yeni bir döneme girmiştir. Buna bağlı olarak halklarımızın mücadelesi ve devrimci örgütler bu yeni dönemin görevleriyle karşı karşıyadır. En başta sekiz yıldır toplumda ortaya çıkan muazzam devrimci değişiklikleri görmeliyiz. Özelde Kürdistan'da sürdürülen silahlı mücadelenin, genelde işçi-emekçilerle birlikte tüm toplum kesimlerinin kavgasının toplumda yarattığı derin etki ve değişimleri kavramalıyız. Faşizmin sekiz yıldır baskı, terör, işkence dalgasına paralel olarak sebep olduğu pahalılık, işsizlik, açlık, sefalet, çürümüşlük ve en önemlisi de umutsuzluk gibi dinamiklerin toplumda muazzam bir devrimci potansiyel yarattığını görmeliyiz. Özcesi yıpranan faşist diktatörlük karşısında halklarımızın bağrında biriken dev gücü kavramalıyız. 1980'den önce bile, yasak olan "Kürt", "Kürdistan", "devrimci", "komünist" gibi kavramlar, artık günlük gazete ve dergilerin, parlamento tartışmalarının değişmez konusu olmuştur. İnönü, Demirel ve Ecevit, yüzde 35'lik oyla ayakta duran ANAP iktidara ciddi bir alternatif oluşturamıyorlar. Bu partilerin en aktif üyeleri bile liderlerinin bir şey yapabileceğine inanmıyor. Egemen sınıf temsilcisi partiler için iktidar ateşten bir gömlek olmuştur.

"Halklarımızın kutsal davaları yolunda kavga veren bizler, bu yeni döneme denk düşen adınları atmakla yükümlüyük. Faşist diktatörlüğe karşı halklarımızın devrimci iktidar alternatifini oluşturmak, ayrı kanallardan yürüttüğümüz kavgamızı iktidar perspektifiyle birleştirmek zorundayız. Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkı dahil, kendi kaderini

tain hakkını gerçekleştirecek Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Türkiye'de halkın demokratik iktidarını gerçekleştirecek Demokratik Halk Cephesinden oluşan Birleşik Halk Cephesi faşist diktatörlüğe karşı halklarımızın alternatifidir. Elbetteki, böylesi bir cephe faşist diktatörlüğe karşı en geniş güçleri kapsamalıdır ve bu kolay olmayacaktır. Ancak, bu uğurda savaşanların bugünden birlikte atacakları adımlar, hayatın muhtelif alanlarında birlikte yapacakları işler, Birleşik Halk Cephesini yakınlaştıracaktır.

"Devrimci parti ve örgütler olarak bugüne kadarki bütün birlik deneylerini değerlendirerek olumlu yanlarını geliştirip, olumsuzluklardan dersler çıkarmalıyız. Geçmişte türkiyeli ve kürdistanlı örgütler arasında ilişkilerin zedelenmesine yol açan yanlış tutumlardan ders çıkarıp aşmalıyız. Rekabetçi, tasfiyeci, sekte, sıkça rastlanılan çocukça tutumlardan uzak, demokratik ilişkilere dayalı, ideolojik farklılıkların varlığını kabul ve bunlara tahamül eden demokratik bir platform oluşturmamız. Küçük meseleleri büyütme, büyük idealleri olanların tavrı değildir. Devrimimiz tek bir partinin değil, Türkiye ve Kürdistan halklarının ve onların devrimci-ilerici örgütlerinin eseri olacaktır. Biraraya gelen devrimci örgütler olarak görevimiz dogmatiklikten, kopyacılıktan, basmakalıplıktan uzak, yaratıcı ve kendi gerçekliğimize uygun, başta kendi özgülüne güvenen, değişik alanlarda her türlü mücadele biçimini başarıyla uygulayan bir birlik oluşturmak olmalıdır.

"Bu çağrımız bir başlangıçtır ve kimseye kapalı değildir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesi ile Türkiye demokratik halk devrimi mücadelesinin birlikte yürütülmesine inanan her örgüt yer almalıdır diyoruz. Ayrıca faşist diktatörlüğü yıkmaya mücadelesinde, Arap, Çerkez, Laz ve diğer ulusal azınlıklar üzerindeki baskılara karşı çıkma kavgasında birlikte olmak isteyen herkes yer almalıdır diyoruz. Ev sahibi, misafir yoktur; herkes ev sahibidir. Türkiye ve Kürdistan hepimizin vatanıdır. Örgütlerin kendi tarihlerine uygun olarak meşrep ve üsluplarının farklı olması, ortak mücadele etmemize engel olamaz, olmamalıdır. Herkesin mücadele yol ve yöntemlerine saygımız vardır, kimseden illa silahlı mücadele vermesini istemiyoruz. Ancak herkes de bizim kendi mücadele metodlarınıza saygı göstermelidir. Kürdistan'da vahşi bir savaş yürüten Evren-Özal'la anlaşmamızı, ABD ve NATO'ya düşmanlığımızdan vazgeçmemizi, emperyalizme karşı olmaktan vazgeçmemizi -velev ki, bu

AT emperyalizmi de olsa- kimse bizden istememelidir. Bu çerçevede, halklarımızın katili ve düşmanı Evren-Özal'la uzlaşma çabaları ve girişimlerini mahkum ediyoruz.

"Birleşik cepheye giden böylesi bir demokratik platform, başlangıçta ortak bir yayın faaliyetiyle ve muhtelif mücadele alanlarında eylem birlikleriyle başlayabilir, giderek demokratik ve siyasi ortak örgütlenmelerle sürebilir. Şu anda düşünemeyeceğimiz çeşitli zenginlikte halk örgütlenmeleri ve birlikleri yaratılabilir. Bugüne kadarki çeşitli birlik ve ortak yayın çabalarının yaşadığı sorunlar bizleri ürkütüyor. Olumsuzluklardan dersler çıkarıp yeni bir ruhla mücadelenin eriştiği olgunluğa denk düşen bir yaklaşımla her türlü engeli devrimci bir şekilde aşabilmeliyiz.

"Kavgamız büyük, mücadelemiz onurludur. Evren-Özal çetesini ve temsilcisi oldukları egemen sınıflar iktidarı Türkiye ve Kürdistan halklarının sırtından söküüp atmak için, toplumda biriken muazzam devrimci potansiyeli açığa çıkarmak, halklarımızın ortak kavgasında devrimci alternatifi oluşturmak için gücümüzü ve mücadele metodlarımızı ortak bir kanalda birleştirelim. Türkiye ve Kürdistan halklarını, ulusal azınlıklarını zengin kültür ve tarih miraslarına uygun olarak Orta-Doğu'da ABD emperyalizminin ve gericiliğinin tahakkiminden kurtarıp layık oldukları onurlu yere yükseltelim.

"Bu çağrınızı bütün parti, örgüt, çevre ve kişilerin samimiyet, ciddiyet ve sorumlulukla değerlendirmelerini bekliyoruz. Son sekiz yıldır halklarımızın çektiği acılar, yüce amaçları için devrimci mücadelede şehit düşen yoldaşlarımızın şerefli anısı, işkence odalarında zulüm gören yüzbinlerce devrimcinin çektiği çile her zamankinden fazla bizden böyle bir sorumluluk istiyor. Bizler bu sorumluluğun bilincindeyiz ve ortak iş yapmanın öngördüğü her türlü fedakarlığı yapmaya hazırız. Kasım-1988 "

Çağrını yapan örgütler:

PKK Partiya Karkeren Kurdistan

SVP Sosyalist Vatan Partisi

TKP(B) Türkiye Komünist Partisi (Birlik)

TSK Tevgera Sosyalist a Kurdistan

Görüldüğü gibi çağrı, birlik sürecinde yeni bir adım olmanın ötesinde, kapsamı, hedefleri, esnekliği ve yeni bir dönemin kapılarını aralamak isteği bakımından tarihi bir anlam ifade ediyor.

Bununla birlikte bu, sadece ilk bir adımdı; olgunluk, sorumluluk, sabır ve özveri isteyen yeni adımlarla geliştirilmeye muhtaçtı. Ve bunun kolay olmayacağı, daha başından belliydi. Çünkü herşeyden önce, sorumluluk ve özverinin tüm taraflarca ortaklaşa paylaşılması gerekiyordu.

Ne var ki, çağrımızın muhatabı olan örgütler bu sorumluluğu göstermediler. Kimileri (örneğin TBKP ve onun yörüngesinde bulunan örgütler), nesnel konuları itibarıyla çağrımıza olumlu bir yanıt vermediler. Ki bu, pek de şaşırtıcı değildi. Kimileri samimi ve ciddi bir yanıt vermediler ya da "kaçamak" yaptılar. Kürdistanlı örgütler ise, genelde açık olumsuz bir tutum takınmadılar; ancak oyalayıcı davrandılar ve bu işi ağırından aldılar.

Çağrıyı yapan örgütler olarak, olumsuz bir tabloyla karşı karşıya kalmıştık. Bu durum, özellikle SVP ve TKP(B)'nin aceleci eğilimlerini daha da kamçıyordu. Aralık ve Ocak ortalarında yaptığımız iki ayrı toplantıda da, hemen çıkış yapma eğilimi kırlamadı. Tersine, giderek egemen olmaya başladı. Oysa, çağrıyı yapan örgütler olarak, sabırlı olmak; çağrımızın takipçisi olmak ve en azından "kaçamak" yapan ya da oyalamacı davranan örgütlerin açık ve kesin tutumlarını öğrenmek zorundaydık. Toplantılarda da bunu ısrarla belirttik. Ancak bu tutumumuz kabul görmedi.

İkincisi, benzer bir yaklaşım "Platform Deklerasyonu"nun hazırlanmasında da kensisini gösterdi. Öyle ki, asgari müştereklerde çıkışın ortak hedeflerin tesbiti yerine, dar ve sığ belirlemelerde ısrar edildi. Ve üç "ayrı"(!) metin üzerinde yapılan tartışmalarda arpa boyu mesafe alınamadı. Her defasında aynı belirlemeler gündeme getirildi ve ortak asgari tesbitlere varmamız engellendi.

İşte, bu nedenlerden ötürü, Kürdistan ve Türkiye ölçeğinde ayrı ayrı cephele ve daha sonra bu iki cepheden oluşacak Birleşik Halk Cephesini örmeyi amaç edinen sözkonusu tarihsel adım dumura uğradı. Ve **son iki nedenden** dolayı da, örgütümüz, DBP'nun açıklanması öncesinde bu çalışmalarından çekildi.

Hiç kuşku yok ki, yukarıdaki çağrıda ifadesini bulan tarihi adımın, özüne uygun bir şekilde geliştirilememesi olumsuz bir durumdur. Ancak, bu ve benzer olaylar, Kürdistan'da en geniş güçlerin birliğini esas alan **ulusal kurtuluş cephesinin** inşası konusunda ısrarlı olmamıza ve Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle dayanışmayı geliştirmemize engel değildir. Tarihsel sürecin doğruladığı birlik politikamızda, ısrarlı ve kararlı olacağız; geniş cephe taktiklerini gündemde tutacağız.

Devrimci Birlik Platformunun bu kısa değerlendirmesi 1989 yılı Nisan ayında Denge Welat'ın 2. sayısında yayınlandı.

BİRLİK YAKICI BİR İHTİYAÇTIR AMA CİDDİYET VE ÖZVERİ İSTİYOR!..

Birliğin acil bir görev ve yakıcı bir ihtiyaç haline geldiği tartışma götürmüyor. Çünkü çanlar devrimci-yurtsever güçler ve halk olarak hepimiz için çalıyor. Ama işin ciddiyeti, bir türlü kavranamıyor yada kavranmak istenmiyor.

Oysa birlik, ciddi bir iştir. Böyle bir işin üstesinden gelebilmek için, öncelikle ayrılıkların nedenlerini bilince çıkarmak ve "Nasıl Bir Birlik?" sorusunu yanıtlamak gerekiyor.

Sınıflı toplumlarda, değişik sınıfların kendi sınıf çıkarlarını yansıtan ideoloji ve politikalarıyla siyaset arenasında yer almaları, toplumsal gelişmenin bir yasasıdır. Kürt toplumu da, sınıflı bir yapı arz ediyor ve ayrılıkların bir nedeni burada yatıyor. Ki buna sadece doğal denebilir. İkincisi, ekonomik-sosyal, kültürel ve entellektüel gelişmesi baltalanmış ve çarpık bir gelişme süreci içine sokulmuş toplumlarda görülen geriliğin ve çarpıklığın ürettiği "yapay" ayrılıklardır. "Yapay" ayrılıkları bütün yoğunluğuyla yaşayan toplumumuzda, durum daha karmaşık bir hal alıyor.

Öyle ki, sınıfsal çıkarlara dayalı doğal ayrılıklar kadar yapay ayrılıklar da, ulusal çıkarlar etrafında birleşmenin önüne engel olarak çıkıyorlar. Hatta bazen "yapay" ayrılıkları besleyen gerilik, hazımsızlık, dar görüşlülük, birbirini kabullenmeme, faydacılık, sekterlik ve "kardeş kavgası" gibi unsurlar, doğal ayrılıkları keskinleştiriyor, gölgeyor ve zaman zaman belirleyici hale geliyorlar. Güney Kürdistan'lı yurtsever güçler arasında yıllarca süren çatışmalar UDG, Hevkarî, Sol-Birlik, Tevger vb. birlik deneyimlerine ebelik eden bölücü tasfiyecî mantık ve tasfiyeciliğin şiddetle tasfiyesi yeltenişleri, bu durumu, bütün çıplaklığıyla gözler önüne seriyor.

Birlik zeminini biçimlendiren doğal ve "yapay" ayrılıklar, işin ciddiyetini bilince çıkarmakla kalmıyor; "Nasıl Bir Birlik?" sorusuna da doyurucu bir yanıt getiriyor. Birlik sürecini, basitten karmaşığa doğru örmek gerekiyor. Bu işe, ulusal bir cephenin inşasını ön plana çıkar-

ıyor. Ulusal cephenin öne çıkan bir görev olmuş olması, siyasal birlik çalışmalarını yadsımıyor. Ama kimilerinin yaptığı "Birlik toplantıları"na özenerek ikincisini birincisinin önüne koymak, sorunu tersten çözümlenmek anlamına geliyor.

Birlik sorununu tersten çözümlenmeye çalışmak, ülkemiz koşullarında yan gelip yatmak ya da en azından oyalanmak anlamına geliyor. Oysa ülkemizde sıcak bir savaş ortamı yaşanıyor. Devrimci süreç ve tarihimizin ibret verici dersleri, ulusal kurtuluştan yana olan güçleri, yurtsever kuruluş ve kişileri, dönemin ihtiyaçlarını karşılayabilecek adımlar atmaya davet ediyor. Zamanla yarışmak gerekiyor.

Doğal ayrılıkların ortak paydalarını bulmak; strateji farklılıkları arasında eşgüdüm sağlamak; "yapay" ayrılıkları, sorumluluk ve özveriyle aşmak; ve ULUSAL CEPHE'nin inşası yolunda somut adımlar atmak gerekiyor.

ULUSAL CEPHE'nin inşası acil bir görevdir; ama ciddiyet ve özveri istiyor!..

Bu yazı Ülkede çıkan Vatan Güneşi dergisinin Kasım 1985 tarihli 3. sayısında F.Dicle imzasıyla yayınlanmıştı.

ZEKİ ADSIZ 1948-1990

Zeki Adsız 1948 yılında Bingöl'de doğdu. 1990'da Ortadoğu'nun sıcak mücadele alanında siyasal çalışmalarını sürdürdüğü bir dönemde Kanser'e yakalandı. 17 Nisan 1990 da 42 yaşında ve en verimli çağında cismen aramızdan ayrıldı.

Kısa ama onurlu yaşamında, yiğitliği, fedakarlığı ve baş eğmez kişiliği ile tanındı. Örnek mücadelesi ve yarattığı eserleriyle Kürt halkının mücadelesinde yaşıyor.

Genç yaşta mücadeleye atılan Z.Adsız, gazetecilik, sendikacılık, DİSK 10.Bölge temsilciliği yaptı. Beş yılı aşkın bir süre mahpusluk çekti. İşkence çarklarında kemiklerini kırabildiler; ama asla boyun eğdiremediler. Pratik atılganlığı ve teorik birikimiyle Kürdistan'da İşçi sınıfı önderleri arasında yerini aldı. TKSP Merkez Komite üyeliği, TKSP-Roja Welat hattının önderliği, Tevgera Sosyalist a Kurdistanê'nin (TSK) Genel Sekreterini yaptı; Can yoldaşı Şehit Urfan Alparşan ile birlikte Ordıya Rızgariya Kurdistan (ORK)'nın kurucu üyeliğini yaptı ve ORK Yüksek Askeri Konsey Başkanlığı görevini üstlendi.

Teorik bilgi birikimini Pratiğin miheng taşında döverek geliştirdi. "TKSP'de Sağ Oportünizm ve Bir Eleştiri Üzerine", "Kürdistan'da Ulusal Sorunun Konuluşu", "Kürdistan Devriminin Askeri Stratejisi" ve "Kürdistan'da Kapitalizmin Gelişmesi" adlı araştırmaları yaptı. Teori ve pratiğin diyalektik bağıntısını kurarak politik tesbitlere vardı ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesinde Yeni bir çığır açtı.

Elinizdeki kitap O'nun 1984-1990 yılları arasında Birlikler üzerine kaleme aldığı ve değişik tarihlerde yayınlanan değerlendirmelerinin bir toplamıdır. Bir döneme ışık tutuyor. UDG, FKBDC, Hevkari, Sol Birlik, Tevger vb. birlik denemelerini irdeliyor ve döneme uygun mücadele perspektifleri sunuyor.